

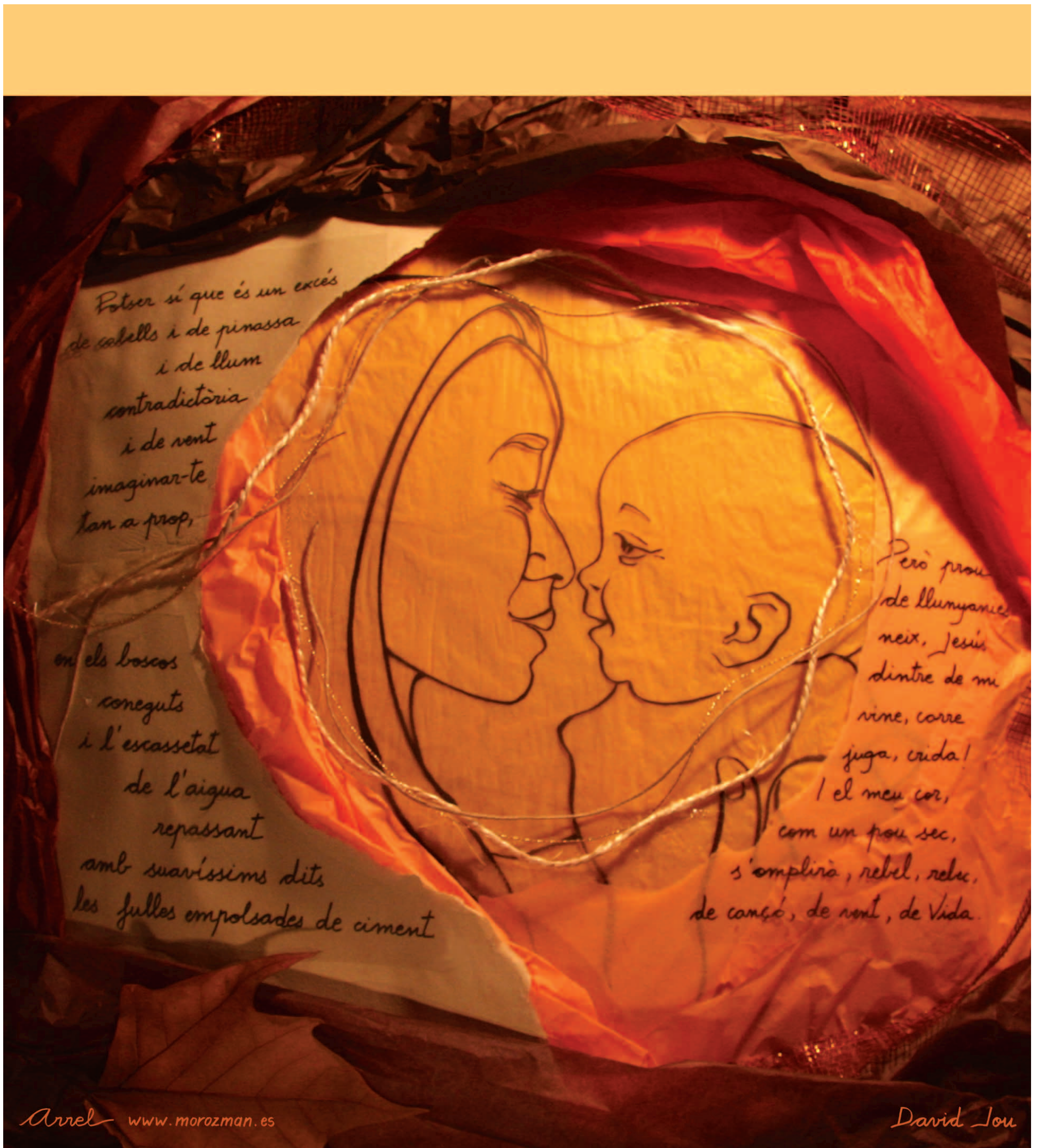
CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXX • Núm. 1.527 • 2,10 €

25 • desembre • 2008

«És Nadal cada vegada que somrius
a un germà i li dones la mà»
(Madre Teresa de Calcuta)

Nadal - 2008

[estel de l'advent Segons una tradició catalana, estel que apareix el primer dia d'advent i es fon la nit de Nadal]

...el nostre hi és sempre

Bon Nadal!

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7

■ Girona 103.4
■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5
■ Cerdanya 104.4
■ Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

Editorial

El Nadal dels sense sostre

Jesús va néixer en la precarietat dels sense sostre: «Mentre eren allà, se li van complir els dies i va néixer el seu fill primogènit: ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat cap lloc on hostatjar-se» (Lc 2,6). Tot i la dimensió simbòlica del text —el Fill de l'Home no va ser acollit pels seus— l'evangelista assenyala una situació límit que ha afectat i que afecta molts homes i dones al llarg de la història.

Gairebé ens hem acostumat a veure persones que dormen al carrer, a les escales d'alguna església o en algun caixer automàtic, sovint amb risc per a la seva vida: són els sense sostre. Un estudi de l'Obra Social Caixa Catalunya conclou que el cens dels que viuen a la intempèrie a Barcelona podria ascendir a unes 1.878 persones. Hi ha ajuntaments que no disposen d'espais d'acolliment (pavellons, escoles, estadis...) fins que la temperatura no baixa per sota dels zero graus. Podríem preguntar-nos, qui de nosaltres és capaç de dormir al carrer encara que sigui amb 10 graus positius?

Arrels Fundació parla, amb precisió, de persones sense llar. Són les que tenen sostre en sentit literal, però els falta tot el que suposa una llar veritable. Potser malviuen en algun alberg o en una pensió barata, però estan mancades de les mínimes condicions d'habitatge que els permetin viure amb dignitat,

amb l'escalf d'una família o el suport d'un grup d'amics. Hi ha moltes persones que són sense llar, i que passen desapercebudes perquè la solitud, el sofriment i l'angoixa es poden disfressar, però la seva situació no deixa de ser un drama veritable.

Els cristians, fidels a l'obra de misericòrdia «era pelegrí i em va acollir» (Mt 25,36), al llarg de la història hem hostatjat els pelegrins i, més recentment, hem generat iniciatives que han permès donar sostre i llar estable al qui no en té. Aquest número extra de *Catalunya Cristiana* recull unes quantes iniciatives solidàries en aquest àmbit —algunes de ben recents—, que mobilitzen professionals, vocacionats i voluntaris, i que són espurnes d'esperança.

Diu Josep Maria de Sagarra, en el seu conegut poema, que Nadal «ens dona un sentiment de llar, de sostre, / de terra, de nissaga i d'esperit». Molts aquests dies experimenten aitals sentiments, però no tenen ni llar, ni sostre, la seva llar i la seva nissaga queden lluny i, per tot això, l'esperit els flaqueja.

Tots els qui formem l'equip de *Catalunya Cristiana* us encoratgem a fer el possible perquè tothom pugui viure la joia de Nadal. Que sapiguem divulgar tantes iniciatives solidàries com hi ha al voltant nostre. Que tothom pugui trobar un sostre i, sobretot, una llar. Bon Nadal i venturós 2009!

Bon Nadal a tots els lectors de «Catalunya Cristiana»!

Amb motiu del Nadal desitjo dirigir unes paraules als lectors de *Catalunya Cristiana* per felicitar-vos ben cordialment. Desitjo que aquest Nadal sigui una expressió de l'amor de Nostre Senyor envers tots nosaltres i especialment envers les persones que pateixen: els malalts, els qui pateixen les conseqüències tan negatives i doloroses de la crisi econòmica, els qui s'han quedat sense feina, els qui estan lluny de la seva terra i de la seva família, els qui han hagut d'emigrar i venir al nostre país per ajudar-nos i per ajudar-se ells mateixos buscant feina. A tots us desitjo un joíós i sant Nadal.

Que Nostre Senyor, que es va encarnar i es va fer infant, sigui per a nosaltres un exemple i un estímul i que, enmig de les dificultats, de les contrarietats, del dolor i del patiment, i fins i tot de les llàgrimes als

nostres ulls, al nostre cor hi hagi goig perquè el Senyor ens consola. També us demano molt especialment que, enmig de la crisi econòmica, tingueu una actitud d'austeritat i de solidaritat, i que el Senyor ens porti una solució justa i adequada a aquesta crisi per tal que puguem desenvolupar les nostres societats tant d'occident com del sud del món, i tots ens puguem sentir més germans i membres d'una mateixa família.

Us desitjo a tots un joíós i sant Nadal i un any 2009 més ple de pau, de fraternitat i de solidaritat!

Cardenal Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 105,99 €

Gibraltar i Portugal: 105,99 €

Resta d'Europa: 174,38 €

Amèrica i Àfrica: 208,70 €

Àsia i Oceania: 279,89 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

El drama dels sense sostre

■ Les persones que viuen i dormen als carrers constitueixen avui un dels reptes més grans de la nostra societat

S.G. / C.M.

L'Àngel té 43 anys i en fa dos que viu al carrer. Desavinences familiars, la pèrdua de la feina i la ruptura d'una parella més o menys estable l'han dut en poc temps fins a una de les formes més extremes d'exclusió social: el *sensellarisme*. En els darrers dos anys aquest home prim, de mirada trista i paraula fàcil, ha passat moltes nits al ras o en caixers automàtics als carrers de Barcelona i del seu cinturó metropolità. També ha freqüentat diferents albergs i cases d'acollida, a més de pensions i un altre tipus de recursos socials d'emergència. Tot i que durant alguns mesos va aconseguir feina i establir una mica la seva situació, aviat la sort se li va girar novament i va tornar al carrer. Avui l'Àngel viu dels serveis socials, que actualment a Barcelona es troben

quals (955) s'allotjaven en recursos assistencials mentre que l'altra meitat (923) pernoctaven al carrer o a diferents emplaçaments. El perfil de la persona sense sostre és el d'un home estranger i jove que pernocta al districte de l'Eixample o Ciutat Vella, i que ho fa al mateix carrer o a un caixer automàtic. El recompte també es va dur a terme a Lleida i a Madrid.

Una de les conclusions principals de l'estudi *Qui dorm al carrer?*, que pertany a la col·lecció de publicacions de l'Obra Social de Caixa Catalunya *Eines per a la inclusió*, és que hi ha una mancança de recursos assistencials per a les persones sense sostre de Barcelona. S'ha observat, en definitiva, que el que manca són pisos d'inclusió per proporcionar un acompanyament adient i gradual de les persones sense sostre afavorint d'aquesta manera un

Els voluntaris que van participar el 12 de març al recompte censal de persones sense sostre van poder conèixer aquesta realitat en tota la seva magnitud.

absolutament col·lapsats, i de la mendicitat, que exerceix sobretot a la porta d'esglésies i institucions religioses. Quan aconseguix aplegar 17 euros es paga una nit en una pensió mentre que la majoria de dies els dorm i passa al carrer, tot cercant feina, esperant que canviï per fi la seva estrella.

La història de l'Àngel, el nom del qual és fictici, els pot sonar a molts llunyana, però no ho és. Hi ha moltes persones com ell. Persones normals, sense addiccions ni malalties mentals greus, que per unes o altres raons es veuen abocades de cop i volta al carrer. I és que el camí fins a l'exclusió residencial és molt més curt del que es podria pensar, com ha posat de manifest l'informe *Qui dorm al carrer? Una recerca social i ciutadana sobre les persones sense sostre*, fruit d'una iniciativa que va dur al carrer un total de 708 voluntaris per participar en un recompte censal de persones sense sostre.

Va ser la nit del 12 de març passat quan, repartits en grups reduïts, els voluntaris van pentinar els carrers de Barcelona per comptar les persones que dormien en bancs, caixers automàtics i entre cartrons. L'objectiu, però, no era només el de crear un cens de persones sense sostre, sinó sobretot el de descobrir el perquè de la seva situació. La nit del 12 de març hi havia un total de 1.878 persones sense sostre a la ciutat de Barcelona, la meitat de les

procés d'autonomització i inclusió en la societat. D'aquesta manera, es trenca el cercle viciós que condueix les persones sense sostre a viure una vida alternant albergs, pensions i el carrer. L'estudi, la coordinació científica del qual va anar a càrrec del professor Pedro Cabrera i d'un equip de sociòlegs de la Universitat de Comillas i la Universitat Autònoma de Barcelona, ve encapçalat per la dedicatòria següent: «A la memòria de Rosario Endrinal i de totes les persones sense sostre que habitualment viuen, i de vegades moren, entre la passivitat i el menyspreu dels seus conciutadans.» Rosario Endrinal va ser cremada viva en un caixer automàtic un mes de desembre de fa tres anys.

Diumenge 23 de novembre, quan es commemora el Dia de les Persones Sense Sostre, Càritas, Feantsa (Federació Europea d'Associacions que treballen amb persones sense llar) i Faciam (Federació d'Associacions de Centres per a la Integració i Ajuda a persones en situació d'exclusió) també van aprofitar l'ocasió per recordar que «No tenir llar significa molt més que no tenir sostre».

«L'habitatge digne és el primer pas per construir una llar, per teixir vincles i afavorir xarxes familiars i socials que ajudin les persones a desenvolupar-se humanament i socialment», afirmen aquestes entitats.

Testimoni del Sergio

Durant molts anys vaig viure en la marginació a causa de la droga. El carrer i la presó van ser la meua residència habitual durant tot aquell temps. Al carrer vaig lluitar per sortir de la situació desastrosa en la qual em trobava. Puc assegurar que durant tot aquest temps no vaig voler viure de cap manera aquella vida que odiava. Ningú no vol dormir al carrer, però no sempre es pot sortir d'allò que t'ha dut a viure així. En el meu cas només puc dir que «vaig llençar la tovallola» durant un temps en què vaig creure que era impossible sortir-me'n i em vaig deixar anar... Recordo aquell temps amb horror.

Malgrat la meua lluita, no trobava la manera de rehabilitar-me, i no perquè no seguia teràpies i programes, sinó perquè tot això no era suficient per arribar a viure lliure i recuperar la dignitat perduda.

També he de dir —i no sé si se m'entendrà— que en algun moment hi havia algú que es compadía de la meua situació i em donava aixopluc a casa seva. Però per alguna reacció interna incontrolable, em sentia tan malament que marxava... El fet de veure que aquella persona que m'acollia vivia en una situació de normalitat, a la seva llar, amb la seva família, amb la seva feina, i jo anava sense sostre i sense poder ser amo de mi mateix, em feia sentir encara pitjor...

I va arribar el moment en el qual «alguna cosa» o «algú» em va fer sortir d'aquesta terrible situació en la qual estic segur que ningú no vol viure, però de la qual és molt difícil deslliurar-se un cop s'hi ha caigut.

En moltes ocasions m'han preguntat quin va ser l'incentiu més fort per sortir-ne... Crec que, en primer lloc, un desig total i absolut de canviar de vida, de posar en pràctica totes les teràpies que havia fet i tot el que coneixia. Passar tot aquest coneixement del cap al cor, interioritzar-lo i posar-lo en funcionament.

A la presó vaig trobar gent que em va començar a donar suport. Em deien que en sortir em donarien suport... Una monja que visitava la presó em va donar l'adreça de Can Banús, que no era un centre terapèutic com als quals havia assistit sense gaire èxit. Aquell era un espai

diferent, pel fet que el més important és que allà es fa un acompanyament personalitzat. Perquè ja dic que jo sabia el que havia de fer, però necessitava que m'ajudessin a posar-ho en pràctica. I per això, el millor era tenir un acompanyament de les persones que m'envoltaven. En primer lloc, és clar, havia de solucionar les meves necessitats materials: habitatge, menjar; qüestions que no eren, en aquella situació, al meu abast. Però, sobretot, necessitava una ajuda en l'aspecte humà més profund.

Can Banús és un centre amb una base espiritual de fe. I això era el que jo necessitava. Allà vaig tenir aquell pilar de fe, el P. Costa i els franciscans. I això em va ajudar moltíssim. Amb tot, set anys després vaig tornar a tenir una petita recaiguda, que jo crec que va ser perquè el que la gent entén per reinserció no és exactament el que de debò volem fer. En el meu cas, haver pogut tenir oportunitat de desenvolupar una vida com la que jo creia que havia de ser: d'afecte, d'acompanyament, d'ajuda entre uns i altres.

En realitat, he de dir que a mi, més que les teràpies, em va ajudar moltíssim el caliu que hi vaig trobar. En realitat, per a una reinserció veritable crec que necessitava aquells tres pilars que em van ajudar a sortir de la situació límit en la qual vaig viure: la teràpia, Can Banús en un aspecte material, i Itaca, sobretot en l'aspecte humà. Els tres són importants. Jo els anomeno el tríode de la recuperació. Si es dona l'un i no els altres, la cosa no queda completa. Vull dir que pot ser només un canvi des de fora, que no surt de dins de la persona.

D'altra banda, jo crec que si no hagués cercat l'ajuda de Déu no me n'hauria sortit. Per a mi ha estat molt important deixar de «pensar», de donar voltes a les coses i confiar en Déu: «Déu meu, confio en tu, i tiro endavant.»

El que no ajuda per part del voluntariat és crear-nos falses expectatives. Un pot pensar que no sóc capaç de fer això. No posar gaire fites que ens puguin enfonsar... Com que no ens creiem capaços de res... Confiar, perdonar molts cops les fallades del camí...

Una immobiliària social

■ La Fundació Mambré ofereix actualment més de 50 places residencials per a persones sense llar a Catalunya

Samuel Gutiérrez

Donar sostre a les persones que viuen i dormen al carrer pot ser una cosa relativament fàcil. El que no ho és tant és oferir-los una «llar», un lloc digne i acollidor on aquestes persones puguin establir la seva vida i aconseguir certa autonomia. Aquest és el gran repte de la Fundació Mambré, constituïda jurídicament el juliol del 2007 i formada conjuntament per quatre de les entitats d'Església que amb més esforç treballen des de fa anys amb les persones sense llar: Arrels Fundació, Assís Centre d'Acollida, la Companyia de les Filles de la Caritat i l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu. L'aposta valenta i compartida d'aquestes quatre institucions, amb el suport de l'Obra Social de Caixa Catalunya, respon a la necessitat urgent de crear places residencials, més barates i dignes que les pensions, que, després d'una primera acollida d'emergència, permetin a les persones excloses dur a terme un procés real de reinserció en la societat. En poques paraules, Fundació Mambré pretén arribar a ser una mena d'immobiliària social, capaç de gestionar una xarxa d'habitatges àmplia per a mitjana i llarga estada.

Per una llar digna i acollidora

L'ambició projecte que a mitjans del 2007 va començar a Barcelona a fer les primeres passes ja feia tres anys que es gestava a la ment i al cor de molts dels qui a través d'aquestes quatre entitats treballen per dignificar la vida de les persones sense llar. Davant de l'augment progressiu de persones en situació de risc i la ineficàcia i alt cost de recursos com el de les pensions —que només el 2005 van suposar una despesa de més d'un milió d'euros per a les entitats que treballen amb aquest col·lectiu—, es va optar finalment per unir esforços en la construcció d'una xarxa d'equipaments residencials, no excessivament tutelats, que permetés a les persones sense llar de viure amb dignitat dins de les seves possibilitats. Això, precisament, és el que s'entén a Mambré per «reinser-

ció», cosa que des de les administracions públiques no sempre s'acaba de tenir tan clar.

La immobiliària social en la qual s'ha convertit Mambré actualment disposa a Catalunya, majoritàriament a Barcelona, de més de cinquanta places residencials que es cobreixen amb persones derivades per les quatre entitats que formen la Fundació. Compta, de moment, amb dos pisos a Ronda Universitat, un al barri del Clot i una masia rural a Tarragona, el Mas

L'habitatge estable és fonamental per assolir autonomia personal.

d'en Lluc, on gestiona una comunitat terapèutica sota la direcció de Mn. Joan Roig. L'any 2007 van ser més de quaranta les persones ateses per l'entitat, amb un nombre total de 4.750 estades. El 67% de les persones ateses eren de nacionalitat espanyola i el 56% tenien menys de 50 anys. Gairebé el 30% de les persones allotjades per la fundació van estar als pisos més de sis mesos. Durant l'any 2008 s'han atès un total de més de 80.000 estades. El preu fixat per a cada dia en aquestes llars és de 10 euros, que assumeixen totalment o parcialment els mateixos usuaris, en el cas que tinguin algun ingrés o pensió no contributiva, o les mateixes entitats que els acompanyen en el seu procés de reinserció.

El repte de futur per a la Fundació Mambré és continuar creixent. Mitjançant la cessió d'habitatges o aconseguint lloguers avantatjosos, l'entitat somia crear una xarxa àmplia i ben consolidada d'espais d'acollida que puguin donar sortida a les necessitats i tipologies ben diferents de les persones sense llar: persones en procés d'inserció laboral o prelaboral, persones amb malalties mentals o en tractament, persones en l'espera d'obtenir una plaça residencial estable... «Es tracta de donar cobertura a realitats

molt diverses —explica Manuel Lecha, president de la Fundació—, però totes elles necessitades d'habitatge.» I afegeix: «Alhora, moltes de les persones que nosaltres tractem mai no podran aspirar a tenir un habitatge propi ni tampoc una feina estable... Hi ha gent que necessita un acompanyament per sempre. Per això el nostre objectiu és crear espais dignes d'habitatge en els quals fins i tot algunes persones poden viure de manera permanent.»

Davant l'allau creixent de persones que acaben al carrer, Mambré avui té més sentit que mai. «Nosaltres volem treure la gent del carrer i establir-la —assegura Lecha— i això, a llarg termini, és la millor inversió que es pot fer, perquè no només dignifica la vida de les persones sinó que alhora suposa un estalvi important per a les administracions públiques.» En aquest sentit, un altre dels objectius de Mambré és fer més eficients els serveis socials que ja existeixen.

Juntament amb l'oferta de places residencials, que és la raó principal de ser de l'entitat, també es treballa en altres dos àmbits relacionats amb les persones sense llar. D'una banda, es compta amb un servei d'inserció laboral, pensat per a aquelles persones amb un grau d'autonomia més gran que puguin incorporar-se de manera immediata al món laboral. De l'altra, la fundació també té la voluntat d'aportar la seva experiència en el camp de la recerca, a través de la creació d'informes i estudis relacionats amb el *sensellarisme*, i molt especialment amb la violència directa, estructural i cultural contra les persones sense sostre a l'Estat espanyol. A la llarga, el repte és esdevenir un petit observatori sobre la violència, que denunciï i creï consciència social, alhora que defensï la dignitat d'un col·lectiu greument oblidat.

Fundació
Mambré
Per la inclusió social

Per què Mambré?

La Fundació Mambré, formada per quatre entitats de clara inspiració cristiana, ha pres el seu nom del primer llibre de la Bíblia (Gènesi 18) amb el desig d'esdevenir ella també alzina sota la qual molts puguin descansar i refer-se per poder després continuar el seu camí en llibertat: «El Senyor s'aparegué a Abraham a les alzines de Mambré. Abraham seia a l'entrada de la tenda, quan la calor del dia era més forta, i va veure tres homes drets a prop d'ell. Tan bon punt els veié, correu a trobar-los des de l'entrada de la tenda, es va prosternar fins a tocar a terra i digué: "Senyor, si m'has concedit el teu favor, et prego que no passis de llarg sense aturar-te aquí amb el teu servent. Permeteu que portin aigua per a rentar-vos els peus i reposeu a l'ombra d'aquest arbre. Entretant aniré a buscar alguna cosa per menjar, i refareu les forces abans de continuar el camí. És per això que heu passat prop del vostre servent".»

SOLIDARITAT AMB LES PERSONES SENSE LLAR

La Fundació està oberta a tot tipus de col·laboració: cessió d'habitatges, donacions, ofertes de treball o fins i tot voluntariat, tot i que aquest haurà de passar abans per una etapa de formació necessària.

FUNDACIÓ PRIVADA MAMBRÉ
C/Arc del Teatre, 21, local 3
08001 BARCELONA
Tel./Fax: 93 3021981

A/e:
fmambre@fundaciomambre.org
www.fundaciomambre.org

Francesc Malgosa i Riera

*El secret de l'Home,
El secret de Déu*

Distribució: llibreria Claret. Preu: 5 euros.

SANTA MARTA SERVEIS ASSISTENCIALS

Assistència en postoperatoris, malalts crònics, malalts temporals.

Companyia a gent gran, ajuda a domicili, desplaçament a la consulta mèdica.

Cura de nadons.

Servei a les clíniques i domicilis particulars sense cap limitació d'horari.

Infermeres, auxiliars de clínica, puericultores, vetlladores/ors.

Tel. 932 453 758 / 932 315 227

L'ENTREVISTA

Àngel Font, director de l'Àrea d'Inclusió Social de l'Obra Social de Caixa Catalunya

Carme Munté

—És molt important la col·laboració conjunta de totes les iniciatives que treballen a favor dels més necessitats?

—És un element clau. De vegades hem partit d'un cert recel de l'Administració envers les entitats i a l'inrevés, però en aquest cas estic molt content que les dues accions que hem promogut (a Barcelona i a Lleida) hagin estat fetes amb la col·laboració de l'Ajuntament, així com de la xarxa d'entitats de persones sense sostre de la ciutat. I aquesta col·laboració que va servir per al recompte, per a l'atenció posterior també és molt important, sobretot si tenim en compte que una de les conclusions de l'estudi és que el nivell de cobertura en aquest moment de les persones sense llar és de poc més de la meitat. Amb tot, aquesta no és una mala xifra i la veritat és que hi ha un esforç per augmentar aquesta cobertura. Un altre aspecte que evidencia l'estudi és que hi ha certament un «model Barcelona» d'atenció a persones sense llar. Així, segons el professor Pedro Cabrera, que va ser l'encarregat de la coordinació científica de l'estudi, la diferència entre el model Barcelona i el model Madrid és que a Madrid trobem un perfil de persona sense sostre una mica més cronificat. Això només es justifica i s'explica si tenim present que a Barcelona fa més temps que treballem en una línia d'intervenció més social i menys policial, ja que els mètodes coercitius no solucionen el problema dels sense sostre. És en aquest sentit que cal donar les gràcies als models d'intervenció de Càritas, d'Arrels Fundació o de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, que han portat també l'Ajuntament a tenir un model molt més d'intervenció amb equips de carrer, amb pisos d'inclusió social...

—Així doncs, podem dir que aquestes entitats d'Església han estat pioneres?

—Ho podem dir perfectament. El mateix model de la Fundació Mambré (integrada per les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, Centre d'Acollida Assís i Arrels Fundació), en el qual col·labora l'Àrea d'Inclusió Social de Caixa Catalunya, pot esdevenir tot un referent. En aquest sentit hi ha una dada ben significativa: abans que aquestes quatre entitats comencessin a col·laborar conjuntament es gastaven molts diners allotjant persones sense sostre en pensions (17 euros per nit), en canvi, actualment gràcies als pisos d'inclusió que hem posat en marxa, hem aconseguit reduir el cost unitari per nit en un

Un dels voluntaris que la nit del 12 de març va participar en el recompte censal de persones sense sostre a la ciutat de Barcelona va ser Àngel Font Vidal, director de l'Àrea d'Inclusió Social de l'Obra Social de Caixa Catalunya. L'experiència va ser humanament molt enriquidora i va fructificar en l'informe *Qui dorm al carrer? Una investigació social i ciutadana sobre les persones sense sostre*, coordinat pel professor Pedro Cabrera. Com en qualsevol iniciativa, més encara en l'àrea social, el fet d'unir esforços sol donar bons resultats. Per això Àngel Font, que durant vuit anys va treballar a Intermón Oxfam, es mostra satisfet del treball conjunt entre Administració pública, societat civil i Caixa Catalunya, que en aquest triangle actua com de frontissa entre iniciativa pública i privada. Reconeix, això sí, que són les entitats privades, moltes d'elles vinculades a l'Església, les que han estat pioneres en el model d'intervenció social que es practica a Barcelona.

«Les entitats ens han demostrat que la reinserció és possible»

«La funció protectora de la família s'està desdibuixant i l'Estat no fa la cobertura que ha deixat de fer la família»

70%, i això amb una qualitat d'atenció substancialment millor. Això vol dir que la capacitat d'intervenció d'aquestes entitats s'ha multiplicat pràcticament en un 70%. Sens dubte, doncs, l'adjectiu *pioner* el podem associar perfectament al moviment de persones sense sostre a Catalunya i molt especialment a aquelles entitats vinculades a l'Església. És cert, així mateix, que la col·laboració entre aquestes entitats i l'Ajuntament de Barcelona també ha estat pionera com a model d'intervenció.

—Què aporten els pisos d'inclusió a les persones sense llar i que Caixa Catalunya promou des de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió?

—Els voluntaris expliquen gràficament la situació de les persones sense llar com un procés en què han anat baixant els esglaons d'una escala. Primer s'han quedat sense feina, després han començat a tenir problemes amb la família, s'han separat, i això ha provocat un consum de drogues, fins que al final han acabat desembocant en el tram final de l'escala, al carrer, d'on ja no poden baixar més. Les entitats ens han demostrat que la reinser-

ció és possible i així ho veiem en persones que vivien al carrer i que han aconseguit assolir una certa normalitat dins de la societat. Certament que els casos d'èxit no són del cent per cent, però el percentatge està augmentant. Per aconseguir-ho no hi ha cap més camí que tornar a pujar d'un en un aquests esglaons: allunyar-se dels hàbits de consum que són perjudicials, reconnectar llaços familiars i socials, refer relacions, preveure espais de trobada amb la família, aspecte aquest en què les entitats han posat molta cura. Així doncs, hem vist amb molta claredat que, tot i que l'alberg és necessari, la gran mancança la tenim en equipaments de llarga estada. Avui dia la proporció entre albergs i pisos d'inclusió és de 3 a 1, quan hauria de ser d'1 a 3.

—Una de les crítiques que se solen fer a les persones sense sostre és que no volen acudir als albergs i prefereixen dormir al carrer. Realment és així?

—Es tracta només d'una simplificació. És cert que molts no volen acudir als albergs, però aquesta negativa es pot comprendre des de diversos punts de vista. En

primer lloc, viure a la intempèrie, en un entorn hostil, fa que la desconfiança esdevingui un factor de supervivència, sobretot si tenim en compte que, malgrat que s'associa els sense sostre amb fenòmens de violència, la veritat és que solen ser més víctimes que no pas generadors de violència. Els albergs, a més, només permeten una estada temporal i tampoc no donen l'oportunitat de tenir una certa intimitat. Per això els pisos d'inclusió són una bona solució perquè permeten una permanència més llarga, perquè ofereixen uns espais d'intimitat i perquè les persones acollides hi conviuen amb família i compten amb l'acompanyament de tècnics qualificats. Es pot trigar més o menys, però les persones acaben responant.

—Personalment, com el va marcar l'ocasió de poder conèixer de prop persones que dormen al carrer?

—Va ser un enriquiment molt important i un aprenentatge molt fort. Si moltes vegades passem pel seu costat i ni ens hi fixem és perquè, al cap i a la fi, assimilem una persona que dorm en un banc a un objecte més; no ens adonem que és una persona que té els mateixos drets que nosaltres. Per tant, tenir l'oportunitat de posar-li un rostre, de mantenir-hi una conversa... em va fer adonar que cada persona té la seva història i que cada persona té una raó per la qual ha acabat trobant-se en aquesta situació. Una altra percepció és que no són gaire diferents de nosaltres i que també nosaltres, en un moment donat, podríem trobar-nos al carrer. Segons l'informe *Qui dorm al carrer?*, un 10% de les persones que dormen als carrers de Barcelona tenen estudis universitaris. D'altra banda, el cas de Rosario Endrinal, que va ser assassinada en un caixer automàtic del barri de Sarrià, va fer molt present la convicció que no podem deixar que torni a passar una cosa així. Estic convençut que els nois que la van assassinar no veien en ella una persona, sinó un rebuig o «una escombraria humana», si se'm permet aquesta expressió tan dura.

—Quin és el paper de la família com a xarxa de protecció?

—El nostre model de societat mediterrània té un desenvolupament reduït de l'Estat del benestar i, tradicionalment, el paper de protecció l'ha fet la família. Quan una persona es quedava a l'atur, queia malalta o envellia, era la família la que se'n feia càrrec. En els últims anys, però, el model de família a casa nostra ha canviat radicalment i hem passat d'un model de família preminent, amb tots els pros i contres, a un model de família més fragmentat. Ens trobem, per tant, que la funció protectora de la família s'està desdibuixant i que l'Estat no fa la cobertura que ha deixat de fer la família. El missatge, doncs, és que en aquest moment tenim una societat una mica més vulnerable, i per a mi aquesta és l'autèntica crisi que estem vivint. Una altra reflexió que voldria fer des de la meua inspiració cristiana és que ha estat un error de la societat identificar l'Església com a única garant i defensora de la família, quan, en aquest moment, no hi ha millor política d'esquerres ni millor política liberal que protegir la família. La protecció de la família hauria de ser fruit del consens entre diferents ideologies i diverses maneres de veure la política.

La música del darrer adéu

Música per a funerals

cerimònies religioses i laïques

aitemer.produccions

maite.mer@telefonica.net

Telf. 676.930.024

Càritas i la Fundació Privada Llegat Roca i Pi inauguren una casa d'acollida a Badalona

■ La nova llar per a les persones sense sostre du el nom de «Bisbe Joan Carrera»

Mónica García
Badalona

Càritas diocesana de Barcelona i la Fundació Privada Llegat Roca i Pi han fet possible la posada en marxa de la Casa d'Acollida Joan Carrera, un nou equipament social que se suma a la xarxa de 22 pisos compartits, 3 cases d'acollida i 2 centres residencials que Càritas té a les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa. La casa d'acollida porta el nom del bisbe difunt per la vinculació i l'interès que Mons. Carrera va mostrar envers aquestes persones, l'entitat Folre i la mateixa ciutat de Badalona, on va desplegar el seu ministeri pastoral i on va residir fins a la seva mort, el mes d'octubre passat.

A l'acte inaugural hi van assistir, entre altres, el cardenal Lluís Martínez Sistach; Jordi Roglà, director de Càritas; Mn. Andreu Pascual Josa, rector de Santa Maria de Badalona, i Mn. Jaume Aymar, rector de Sant Francesc de Badalona i arxiprest de Badalona Nord que, juntament amb Josep M. Rosés, formen el Patronat de la Fundació Roca i Pi. Un gran nombre de col·laboradors i els propis acollits per Càritas també es van fer presents en la benedicció de la nova llar per als sense sostre.

Els parlaments inicials van tenir lloc a la casa Folre, un centre de dia que ofereix els seus serveis als sense llar de Badalona. En iniciar les seves paraules, els records s'amuntaven a la ment de Jordi Roglà. Recordava històries com la de l'Enric, que va arribar a una casa d'acollida de Càritas després d'un penós procés d'exclusió social, laboral i familiar que l'havia deixat al carrer. Mentre li ensenyaven la casa va saludar un vell conegut, en Joan, antic company de feina que havia corregut la mateixa sort. «Acollim les persones amb amor, el qual mai no ens

faltarà i sempre en donarem», va assenyalar el director de Càritas. Després de 170 anys, la missió de Càritas continua sent un pilar a la nostra societat, que segueix treballant per la justícia i per als més desvalguts. «Us animo a continuar en aquesta obra i que mai no ens falti el segell que ens distingeix: l'amor de Déu Nostre Senyor», va encoratjar Jordi Roglà.

Mn. Andreu Pascual, per la seva banda, va recordar les paraules del Concili Vaticà II que defineixen el paper de la Fundació Roca i Pi: «Les joies i esperances, tristeses i angoixes dels homes i pobres d'avui, són també les joies i esperances, tristeses i angoixes dels deixebles del Crist». «Res no és, doncs, aliè a aquells que per amor al Crist es preocupen i tenen cura dels qui sofreixen», opinava el prevere.

En les seves paraules, el cardenal Lluís Martínez Sistach va tenir un sentit record pel seu bisbe auxiliar: «Aquest nom de Joan Carrera segur que li agrada especialment, a ell que sempre va estar a prop

El cardenal i Mn. Aymar, en el moment de la benedicció.

La casa està ubicada al carrer Sant Joaquim de Badalona.

de les persones senzilles, pobres i necessitats.» També va destacar la generositat, la suma d'esforços i el treball per cercar solucions justes de Càritas i d'entitats com la Fundació Privada Llegat Roca i Pi. A més de la generositat econòmica que fa possible l'actuació de Càritas, l'arquebisbe de Barcelona va subratllar que «les persones i les situacions s'arreglen amb l'esperit d'altres persones voluntàries, amb el caliu afectiu; no només amb els diners que també són necessaris per al sostre i el menjar».

Tot seguit els assistents es van desplaçar a la casa Joan Carrera del carrer Sant Joaquim. Es tracta d'una casa d'acollida temporal per a homes que podran restar-hi mentre resolen problemes laborals, familiars etc., després de ser redirigits per les parròquies o serveis socials. La planta baixa compta amb una habitació d'emergència, un bany, una cuina, una sala d'estar i un pati. La primera planta té dues habitacions més i un bany.

Per a la benedicció es va escollir un fragment de l'Evangeli de sant Mateu en el qual Déu beneeix les persones que van acollir els qui tenien fam i set, els qui estaven despullats o a la presó, els foraster i els malalts. El prelat va indicar que Jesús no resta mai indiferent davant de les misèries dels homes, «per això, com a l'Evangeli, ens preguntarà un dia què vam fer nosaltres en aquestes situacions». També va animar tothom a estimar aquells a qui ens costa més d'apropar-nos, «sabent que Jesús és present en ells d'una manera especial».

MARÍA FERNÁNDEZ, CAP DEL DEPARTAMENT D'ACCIÓ TERRITORIAL DEL BARCELONÈS NORD I EL MARESME DE CÀRITAS DIOCESANA

«Per millorar, la persona ha de disposar d'un habitatge»

—Quin ha estat el procés fins a posar en marxa la Casa d'Acollida Bisbe Joan Carrera?

—Fa deu anys, un grup de voluntaris i el rector de la parròquia de Sant Josep de Badalona van iniciar el centre d'acollida diürn Folre, per a les persones sense llar. Al Barcelonès Nord, els únics recursos per a aquest col·lectiu eren Folre i el pis compartit Revivre, a Santa Coloma, amb només quatre places.

Davant la necessitat d'omplir aquest buit, Càritas, coneixedora de les situacions de precarietat que pateix aquest col·lectiu i en la seva línia de treball en xarxa, es va plantejar amb la Fundació Privada Llegat Roca i Pi, la creació d'aquest nou projecte. Totes dues entitats valorem que perquè hi hagi una millora a nivell individual, la persona ha de disposar

d'un habitatge, d'un espai de relació i convivència, on sentir-se protegida i relacionar-se amb el món exterior. Càritas diocesana de Barcelona i la Fundació Privada Llegat Roca i Pi van copsar la necessitat d'oferir un pis d'inclusió amb suport, que permetés a les persones de Folre que han iniciat un pla de treball la possibilitat de tenir un espai estable on consolidar processos, així com un lloc per a persones que pernocten al carrer i que s'adrecen a les parròquies a demanar ajuda i allotjament.

—Com funcionarà la casa?

—A la planta baixa s'ofereixen dues places d'emergència assistides amb una temporalitat limitada, amb l'objectiu d'atendre la persona i cobrir-ne les necessitats bàsiques (sopar, dutxa, canvi de roba, petites cures), donar allotjament nocturn i possibi-

litar un vincle per iniciar un procés de motivació al canvi.

A la primera planta, en un pis assistit d'estada limitada, amb espais individuals compartits, s'atendran set persones, procedents del centre de dia Folre, que necessiten un lloc estable per viure i que estan disposades a continuar un procés de millora en la seva situació personal i en les seves condicions de vida. En aquest tipus de recurs, l'atenció a la persona es fa de manera integral, i se centra en objectius d'acompanyament socioeducatiu. Es comptarà amb les capacitats de cada persona perquè assumeixin responsabilitats i participin activament en les tasques del dia a dia. L'equip estarà format per voluntaris i voluntàries amb el suport de professionals que faran funcions i tas-

ques complementàries.

—Qui pot accedir a aquest recurs?

—Homes més grans de 18 anys que es troben en situació de sense llar a la zona o persones ateses a les parròquies, a Folre o als serveis d'atenció directa de Càritas. Les persones amb malaltia mental i problemes de toxicomanies hauran d'estar en tractament i no han de necessitar cures especialitzades o el suport d'una tercera persona per a l'ús dels serveis. El treball d'acompanyament a la casa és per a un període limitat, amb un pla de treball establert de mutu acord: aprenentatge per tenir cura d'ell mateix, recuperació d'habilitats socials i d'hàbits laborals... El procés acabaria amb la inserció laboral de la persona i/o la derivació a altres recursos, en finalitzar la temporalitat acordada.

AJUDA A L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ.

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA US DESITGEM PAU A LES VOSTRES
LLARS I QUE L'AMOR I LA CARITAT REGNIN EN
ELS VOSTRES CORS AQUEST 2009, TOT RECORDANT
EL NOSTRE ESTIMAT BISBE JOAN CARRERA.

GRÀCIES PER COL·LABORAR AMB L'ASSOCIACIÓ
D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTE DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA

TELÈFON: 93 409 28 10 • FAX: 93 409 28 20 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Vaticà

església en el món

Per una recerca biomèdica respectuosa amb l'ésser humà

■ Presentada la instrucció «Dignitas personae»

VIS
Ciutat del Vaticà

El 12 de desembre es va presentar a l'Oficina de Premsa de la Santa Seu la instrucció *Dignitas personae* sobre algunes qüestions de bioètica, de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. El text, de 33 pàgines, s'ha publicat en anglès, francès, alemany, italià, espanyol, portuguès i polonès. Van intervenir a la roda de premsa els arquebisbes Luis Francisco Ladaria Ferrer, s.j., secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe; Rino Fisichella, president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida; el bisbe Elio Sgreccia, president emèrit de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, i Maria Luisa di Pietro, professora associada de Bioètica de la Universitat Catòlica del Sagrat Cor (Roma) i presidenta de l'Associació Ciència i Vida.

L'arquebisbe Ladaria va afirmar que aquesta instrucció és fruit d'un estudi que va emprendre el 2002 la Congregació per a la Doctrina de la Fe sobre les noves qüestions de bioètica, per tal d'actualitzar la instrucció *Donum vitae* (1987) del mateix dicasteri.

El document, aprovat pel Papa, «forma part del Magisteri ordinari del Successor de Pere» i «és de naturalesa doctrinal». La instrucció «encoratja la recerca biomèdica que respecta la dignitat de tots els éssers humans i de la procreació. (...) Al mateix temps, exclou com a èticament il·lícites diverses tecnologies biomèdiques i serà probablement acusat —va dir— de contenir massa prohibicions. Això no obstant, davant d'aquesta possible acusació cal subratllar que l'Església sent el deure de fer que s'escolti la veu dels qui no en tenen».

L'arquebisbe Fisichella va assenyalar que el document «mira d'expressar la pròpia contribució autoritzada en la formació de la consciència no únicament dels creients, sinó dels que miren d'escoltar les argumentacions que es presenten i debatre-les. Es tracta —va posar en relleu— d'una intervenció que forma part de la seva missió i que hauria de ser escoltada no únicament com a legítima, sinó també com a necessària en una societat pluralista, laica i democràtica».

Per la seva part, la professora Di Pietro va assenyalar que, abans d'examinar les

qüestions que afronta el document, com les tècniques d'ajuda a la fertilitat, la fecundació *in vitro*, la congelació d'embrions, d'ovocits, la reducció embrional o la diagnòsi pre-implantatòria, cal recordar els tres béns fonamentals sobre els quals regeix cadascuna de les decisions: el reconeixement de la dignitat de persona a cada ésser humà des de la seva concepció fins a la mort natural, amb la consegüent subjectivitat del dret a la vida i a la integritat física; la unitat del matrimoni, que comporta el respecte recíproc del dret dels cònjuges d'esdevenir pare i mare només l'un a través de l'altre, i els valors específicament humans de la sexualitat, que «exigeixen que la procreació d'una persona humana sigui volguda com el fruit de l'acte conjugal específic de l'amor entre els esposos».

Mons. Ladaria va ser un dels encarregats de presentar la instrucció.

El bisbe Sgreccia es va referir a la tercera part del document en què es parla de les noves propostes terapèutiques que comporten la manipulació de l'embrió o del patrimoni genètic humà. «El text ressalta que cal —va assenyalar— tenir en compte una distinció fonamental: la teràpia genètica teòricament es pot aplicar a

les cèl·lules somàtiques amb finalitats directament terapèutiques o sobre les cèl·lules germinals.» Pel que fa a aquestes darreres, «en no existir encara una tècnica segura, no és possible intervenir-hi —va subratllar— perquè pot comportar el risc de malformacions en el patrimoni genètic hereditari de les generacions futures».

L'expresident de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida va afirmar «que és insostenible la distinció entre clonació reproductiva i clonació terapèutica, perquè també l'anomenada terapèutica presuposa sempre una reproducció».

La Congregació per a la Doctrina de la Fe ha preparat un resum d'aquesta instrucció en què destaca que la intenció d'aquest document és «respondre a noves qüestions en el camp de la bioètica, que susciten esperança però també perplexitats en sectors cada cop més vastos de la societat». En aquest sentit, es busca promoure la «formació de les consciències» i animar a una recerca biomèdica respectuosa de la dignitat de tot ésser humà i de la procreació.

En relació amb els destinataris del do-

A favor de la dignitat humana i de la ciència

Zenit / Ciutat del Vaticà

La instrucció vaticana sobre bioètica no busca imposar prohibicions sinó defensar la persona i orientar èticament la recerca científica, aclareix el portaveu vaticà. El pare Federico Lombardi, s.j., director de l'Oficina d'Informació de la Santa Seu, ha comentat en una declaració la instrucció «*Dignitas personae*. Sobre algunes qüestions de bioètica», publicada per la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

«Si la llegim d'una manera superficial, pot fer l'efecte que és una col·lecció de prohibicions», reconeix el portaveu. «Però no és així.» Com ell mateix constata, des del seu inici mateix, amb el títol, comença «amb l'afirmació fonamental de la "dignitat de la persona humana", i continua amb tot un seguit d'afirmacions positives sobre la dignitat del matrimoni i de la unió personal dels esposos per donar origen a la vida, sobre els resultats positius de la ciència per superar les patologies de la infertilitat, sobre la recerca i l'ús terapèutic de les cèl·lules estaminals adultes, etc.» «En un context ple de greus i fonamentades preocupacions sobre els riscos de manipulació de la vida humana, gràcies a les noves possibilitats ofertes per les ciències biològiques i mèdiques», reconeix el pare Lombardi, *Dignitas personae* esdevé un «poderós raig de llum i una font de confiança».

El secret d'aquest document, revela, rau en el seu «plantejament clar i comprensible» i en l'«afirmació de pocs principis essencials», oferint «un discerniment ètic segur sobre tot un seguit de situacions complexes, molt discutides avui, no únicament en l'àmbit científic, sinó també per l'opinió pública i la vida comuna». Els

principis bàsics de la instrucció són dos: «El respecte de l'ésser humà des de la seva concepció i el respecte de la transmissió de la vida a través de la unió entre els cònjuges.» «Són principis que poden ser compresos per tothom, però tenen el suport de la visió cristiana de l'home», assegura el portaveu vaticà.

«L'Església considera que ha de ser valenta i decidida per afirmar-los —comenta—. La continuïtat del desenvolupament de l'ésser humà des de la seva concepció no deixa espai a la incertesa en la defensa de l'embrió i de la seva dignitat.» D'aquesta manera, «tot ésser humà té dret a néixer de la unió de dos pares i a no ser el producte d'un laboratori i de la capacitat tècnica d'un metge». «És una posició a favor d'éssers humans petits i febles, que no tenen veu i que avui, en realitat, no compten amb gaires persones que parlin a favor seu», indica el portaveu vaticà.

«És una posició exigida per l'actual desenvolupament de la biologia i de la medicina aplicada als problemes de l'inici de la vida humana, i és de mires àmplies», insisteix. «Fa una contribució no únicament lícita, sinó necessària, per orientar de manera positiva el compromís de la recerca i de la medicina», i posa com a «exemple il·luminador» els grans resultats que s'estan assolint amb l'ús de les cèl·lules estaminals adultes, encoratjada per l'ètica catòlica. Per tant, conclou Lombardi, «no es tracta de cap manera d'un "stop" al compromís de la ciència a favor de la vida, sinó més aviat d'un seguit d'indicacions perquè la ciència es posi veritablement al servei de la vida i no de la mort o de la manipulació arbitrària i perillosa de les persones humanes». «És una contribució valenta, apassionada i convinguda a una causa noble», rebla.

cument, la Congregació per a la Doctrina de la Fe indica que s'adreça «als fidels cristians i a tots els qui cerquen la veritat». Quan l'Església proposa principis i valoracions morals per a la recerca biomèdica sobre la vida humana, «es val de la raó i de

la fe, contribuint així a elaborar una visió integral de l'home i de la seva vocació, capaç d'acollir tot allò de bo que sorgeix de les obres humanes i de les tradicions culturals i religioses que, freqüentment, mostren una gran reverència per la vida».

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans **persones** grans

De tot cor Bon Nadal

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

VATICÀ

El Papa encomana els infants que pateixen a la Immaculada

■ Convida a reconèixer en Maria «el somriure de Déu»

Marta Nin / Ciutat del Vaticà

En la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu, Benet XVI va retre el tradicional homenatge a l'estàtua de la Verge Immaculada que hi ha al capdamunt de la columna commemorativa del dogma, a la plaça d'Espanya de Roma. La tradició del pelegrinatge davant d'aquesta imatge de la Mare de Déu va començar a meitat del segle XIX, i ha esdevingut una etapa fonamental de la religiositat popular de tota la ciutat de Roma. Aquesta celebració té una vinculació especial amb la història de l'ambaixada d'Espanya al Vaticà, ja que la seva seu està ubicada just al davant de la columna mariana. Si la plaça rep el nom de l'estat ibèric és precisament perquè el sumptuós palau que acull els representants espanyols davant la Santa Seu es troba en aquest lloc. Cal afegir, a més, que històricament l'ambaixada d'Espanya va tenir un paper molt important pel que fa a la definició del dogma de la Immaculada Concepció.

Benet XVI va fer l'ofrena floral a la Mare de Déu i després va adreçar-se als milers de romans i turistes que s'aplegaven als volts de la plaça d'Espanya per a aquest esdeveniment. El Papa va dir que

tal «com un fill alça els ulls vers el rostre de la mare i, veient-la somriure, oblida totes les pors i tots els dolors, també nosaltres, adreçant el nostre esguard cap a Maria, reconeixem en ella “el somriure de Déu”, el reflex immaculat de la llum divina, retrobem en ella una nova esperança malgrat els problemes i els drames del món». Al·ludint a les flors que acabava de disposar al peu de la columna mariana, el Bisbe de Roma va afirmar que, «simbòlicament, les roses poden expressar tot allò que de bonic i bo hem realitzat durant l'any», perquè «ho voldríem presentar tot a la Mare, convençuts que no hauríem pogut fer res sense la seva protecció i sense les gràcies que ella obté de Déu per a nosaltres quotidianament». Fent referència a la dita italiana que diu «no hi ha roses sense espines» (com en català diem que «no tot són flors i violes»), el Sant Pare va afirmar que «en aquestes estupendes

El Papa va presidir la celebració de la Immaculada.

roses blanques no hi falten les espines, les quals per a nosaltres representen les dificultats, els patiments, els mals que

han marcat i marquen la vida de les persones i de les nostres comunitats. A la Mare es presenten les joies, però també se li confien les preocupacions, amb la seguretat que trobarem en ella el consol per no sentir-nos aclaparats i el recolzament per anar endavant».

Maria, mestra en solidaritat

Benet XVI va voler encomanar a la Verge Immaculada els «petits» de la ciutat de Roma: «Els infants, en primer lloc i sobretot els greument malalts, els nois pobres i els que pateixen les conseqüències de greus situacions familiars.» Va demanar a la Mare de Déu que vetllés per ells i també pels «ancians sols, els malalts, els immigrants als quals els costa ambientar-se, les famílies que malden per fer quadrar el pressupost i les persones que no troben feina o que han perdut una feina indispensable per anar endavant». Així mateix, va demanar a Maria que ens ensenyi a «ser solidaris amb qui té dificultats, a satisfer les disparitats socials cada cop més grans» i a comprometre's cadascú a favor de la construcció «d'una societat més justa i solidària».

El Sant Pare també va fer referència a la bellesa de Maria, la qual «ens assegura que és possible la victòria de l'amor; és més, ens assegura que és certa; ens assegura que la gràcia és més forta que el pecat i que per tant és possible el rescat de tota esclavitud». Benet XVI ja havia esmentat la bellesa de Maria unes hores abans en l'Àngelus a Sant Pere, tot afirmant que en la Mare de Déu «contemplem el reflex de la Bellesa que salva el món: la bellesa de Déu que resplendeix en el rostre de Crist».

ESPANYA

La família, escola d'humanitat i transmissora de la fe

Redacció / Madrid

Els bisbes de la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida de la Conferència Episcopal Espanyola han publicat una nota amb motiu de la Jornada de la Família, que se celebrarà el proper diumenge 28 de desembre, festa de la Sagrada Família. La nota es titula *La família, escola d'humanitat i transmissora de la fe*, i assenyalava que a la família s'aprèn a rebre l'amor, a acollir i a acompanyar la vida, i a donar la pròpia vida.

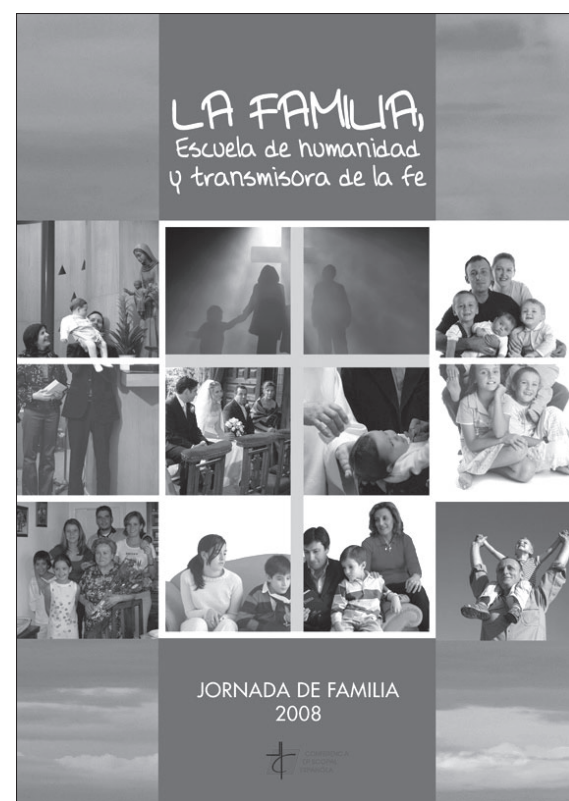
Els bisbes assenyalen que la família és el lloc en el qual «es desenvolupa la primera i més fonamental ecologia huma-

na, l'àmbit natural i adient perquè es pugui desenvolupar l'aprenentatge del que és veritablement humà». I afegeixen: «Lluny de qualsevol criteri d'utilitat, a la família l'home és estimat per ell mateix i no per la rendibilitat del que fa. (...) La persona no és un mitjà al servei de l'interès d'altres.» Els prelats recorden que la família «és el santuari de la vida on cada membre és reconegut com a persona humana des de la seva concepció fins a la seva mort natural i aprèn a custodiar la vida en tots els moments de la seva història. La missió d'acollir i acompanyar la vida és una tasca permanent de la família». Una missió que adquireix un

relleu especial en un moment en què moltes famílies pateixen la crisi econòmica i s'anuncien reformes legislatives entorn de l'avortament i l'eutanàsia.

La nota de la Subcomissió subratlla que la família és escola de solidaritat, on s'aprèn allò veritablement important: l'amor. Igualment, a la família «es percep que cada fill és un regal de Déu atorgat a la mútua entrega dels pares, i es descobreix la grandesa de la maternitat i de la paternitat. (...) La família es constitueix en l'escola on l'home percep que la pròpia realització personal passa pel do d'un mateix a Crist i als altres».

La família també és transmissora de la fe, posen en relleu els bisbes. Així, indiquen que «a la família cristiana descobrim que formem part d'una història d'amor que ens precedeix, no només per part dels pares i avis sinó, d'una manera més fonamental, per part de Déu. (...) Hi descobrim la fe com una veritat en la qual cal *creure*, la veritat de l'Amor de Déu que implica la resposta de tota persona». De la mateixa manera, a

Cartell oficial de la Jornada.

la llar cristiana «es descobreix la fe com a veritat que s'ha de *celebrar*», especialment en l'eucaristia. Per als prelats, «s'hi descobreix la fe com una veritat que s'ha de *viure* i, per tant, que s'ha de practicar en la vida».

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810 Fax: 934 092 775,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona e-mail: publicitat@catcrist.com

VATICÀ

El Papa ens apropa al misteri del Nadal

■ Davant la crisi econòmica, crida els cristians a la solidaritat

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI va aclarir que, per als cristians, el Nadal és molt més que el record del «naixement d'un gran personatge». Va aprofitar que el dimecres 17 de desembre començava la novena de Nadal per dedicar la catequesi de l'audiència general a explicar el sentit d'aquesta festa, que «fins i tot els no creients perceben com una cosa extraordinària i transcendent, una cosa íntima que parla al cor». Els valors de la senzillesa, de l'amistat i de la solidaritat, que s'exalten tant en aquestes festes, va afirmar el Papa, «no són suficients per assimilar plenament el valor del Nadal». «Per Nadal no ens limitem a commemorar el naixement d'un gran personatge; no celebrem senzillament i en abstracte el misteri del naixement de l'home o en general el naixement de la vida; tampoc no celebrem només el principi d'una nova estació.» «Nosaltres sabem que aquesta celebra l'esdeveniment central de la història: l'Encarnació del Verb diví per a la redempció de la humanitat», va afegir.

Explicant el significat que té en grec la paraula *logos*, que és la que Joan utilitza al pròleg del seu evangeli per referir-se a Crist, el Papa va fer notar que, a més de traduir-se com «el Verb», significa també «el Sentit». Per tant, va indicar Benet XVI, el «Sentit etern» del món «s'ha fet tangible als nostres sentits i a la nostra intel·ligència: ara el podem tocar i contemplar», i aquest «sentit no és senzillament una idea general inscrita al món», sinó que és «una persona que s'interessa per cadascun de nosaltres». «Sí, hi ha un sentit, el sentit no és cap protesta impotent contra l'absurd. El Sentit és poderós: és Déu. Un Déu bo, que no es confon amb qualsevol poder excels i llunyà, al qual no podríem arribar mai, sinó un Déu que s'ha fet proper a nosaltres.»

Per què Déu s'ha fet un infant indefens?, es va preguntar el Bisbe de Roma. «A la gruta de Betlem, Déu es mostra a nosaltres com un humil "nen" per vèncer la nostra supèrbia», va respondre. «Potser ens hauríem rendit més fàcilment davant del poder, davant de la saviesa; però Ell no vol la nostra rendició; apel·la més aviat al nostre cor i a la nostra decisió lliure d'acceptar el seu amor.» «S'ha fet petit per alliberar-nos d'aquesta pretensió humana de grandesa que sorgeix de la supèrbia; s'ha encarnat lliurement per fer-nos a nosaltres veritablement lliures, lliures d'estimar-lo», va remarcar.

Per Nadal conflueixen dos camins sobre els quals el Pontífex convida a la

reflexió en aquestes festes: «D'una banda, el dramatisme de la història en la qual els homes, ferits pel pecat, busquen permanentment la felicitat i un sentit satisfactori de la vida i la mort; de l'altra, la bondat misteriosa de Déu, que ha sortit a l'encontre de l'home per comunicar-li directament la Veritat que salva, i el fa partícip de la seva amistat i de la seva vida».

Benet XVI va explicar que el Nadal «corre el risc de perdre el seu significat espiritual», i que la crisi econòmica actual «pot ser un estímul» per descobrir-ne el sentit veritable. «El naixement d'un infant hauria de ser sempre un esdeveniment alegre», va reflexionar el Papa, però no sempre és així. «Com no hem de pensar en

tants infants que encara avui veuen la llum en una gran pobresa, en moltes regions del món? Com no hem de pensar en els nounats no aollits i rebutjats, en els que no sobreviuen per manca de cures i atencions? Com no hem de pensar també en les famílies que voldrien l'alegria d'un fill i que no veuen satisfeta aquesta esperança?» En aquest sentit, el Papa va demanar als cristians que el Nadal «ens faci persones que no pensen només en elles mateixes, sinó que s'obren a les expectatives i necessitats dels germans». «Així

ens convertirem també nosaltres en testimonis de la llum que el Nadal irradia sobre la humanitat del tercer mil·lenni», una llum «capaç de transformar la nostra existència».

El Pontífex va afirmar que la crisi econòmica actual pot ser un moment oportú per redescobrir el significat d'aquesta festa, que «sota l'embranchida d'un consumisme hedonista, malauradament, corre el risc de perdre el seu significat espiritual per reduir-se a una mera ocasió comercial de compres i d'intercanvi de regals». «Les dificultats i les incerteses i la mateixa crisi econòmica que en aquests mesos viuen tantes famílies, i que afecta tota la humanitat, poden ser un estímul per descobrir el caliu de la simplicitat, de l'amistat i de la solidaritat, valors típics del Nadal.» Així, «despullat de les incrustacions consumistes i materialistes, el Nadal es pot convertir en una ocasió per acollir, com a regal personal, el missatge d'esperança que emana del misteri del naixement de Crist».

El Papa també va voler subratllar la importància del pessebre com a signe del Nadal a la llar, i va expressar el seu desig que aquesta tradició «continui formant part d'aquesta gran solemnitat: en el fons, és una manera senzilla i eloqüent de recordar Jesús, que fent-se home, ha vingut a viure entre nosaltres».

El Papa va convidar a viure el Nadal intensament.

Anem cap a Betlem!

Pierbattista Pizzaballa, o.f.m. *

Estimats germanes i germans:

Una altra vegada és Nadal! Fa dos mil anys un àngel es va aparèixer per anunciar una gran alegria als pobres pastors de Betlem. La nit es va omplir de llum, mentre els àngels anunciaven al cel la glòria de Déu i a la terra la pau dels homes que creuen en l'amor.

La duresa de la història que vivim intenta empresonar el nostre cor amb una cuirassa de ferro, per acabar amb la vida. Però, com hem de resistir la temptació de creure que l'anunci és veritat, que realment Déu ha entrat al món, que existeix una esperança també per a nosaltres? Igual que els pastors van córrer a la nit cap a la gruta, així també nosaltres, a despit de tothom, som cercadors d'alegria. Potser ens manca la simplicitat dels pastors, però l'ànima del cor i la necessitat de llum són les mateixes. També a nosaltres se'ns ha anunciat aquest esdeveniment que canvia la història. També nosaltres hem de caminar cap a Betlem per trobar resposta als problemes que esquinquen la nostra ànima.

Els turments que avui angoixen més brutalment la societat són d'ordre econòmic. Tots, de sobte, estem amenaçats per un vent d'inseguretat, que sacseja els fonaments de cada il·lusió d'autosuficiència. La societat materialista descobreix amb espant la seva fragilitat més profun-

da. Ser pobre, o poder-ho ser, es converteix per a tots en una possibilitat real. Però això és només el signe exterior d'una pobresa més profunda que colpeja l'ànima. També nosaltres ens descobrim com a pastors en la nit.

Per als franciscans que viuen a Terra Santa el pelegrinatge a Betlem, la nit de Nadal, és una tradició molt estimada i preciosa. Però, enguany, més que mai, estem segurs que no serem els únics de cercar el Nen. Estaran amb nosaltres moltíssims pelegrins que, juntament amb els cristians de Betlem i de Terra Santa, s'uniran a les nostres litúrgies. Per a tots ressona la veu dels pastors que convida a posar-se en camí: «Anem cap a Betlem!» I estic segur que una multitud infinita de pelegrins invisibles, als camins misteriosos de l'esperit, es posarà en marxa amb nosaltres per cercar l'alegria. Junts trobarem aquell Nen indefens que, en el fred de la gruta, no té por de ser pobre, perquè ens porta l'amor de Déu.

Per Nadal, i especialment per a aquesta Terra Santa soferta i esquinçada, ressona el missatge que pot renovar el món. Veniu tots cap a Betlem amb el cor senzill, i la trobada amb l'Infant Jesús dissiparà tota la por! Encara hi ha esperança per a tots!

Des de Betlem, el desig fratern d'un Sant Nadal!

* Custodi de Terra Santa

Llum verda a la canonització del monjo trapenc germà Rafael

Zenit / Ciutat del Vaticà

Amb l'autorització de Benet XVI de la publicació del decret d'aprovació d'un miracle atribuït al beat Rafael Arnáiz, s'obre així el camí de la seva propera canonització. Aquest jove monjo trapenc espanyol havia estat proposat per Joan Pau II, en la Jornada Mundial de la Joventut de Santiago de Compostel·la (1989), com a model de vida cristiana per als joves. El Germà Rafael és un dels autors d'escrits espirituals i místics més conegut i popular del passat segle XX, i la seva fama de santedat de seguida es va estendre fora dels murs del seu monestir. El beat Rafael va néixer el 9 d'abril de

1911, a Burgos, i va morir als 27 anys, el 26 d'abril de 1938, al monestir de Sant Isidre de Dueñas, després d'una malaltia dolorosa. Criat en una família benestant però profundament cristiana, va estudiar Arquitectura a Madrid. Era un gran aficionat a la fotografia, i tenia un temperament artístic notable. Va ingressar al monestir trapenc de Sant Isidre de Dueñas el 1934, i al poc temps va contraure una penosa malaltia, la diabetis sacarina, que el va obligar a exclaustrar-se tres vegades, tornant finalment al monestir, on va morir. El seu procés de beatificació va començar el 1965 i va culminar l'abril del 1967. Va ser beatificat per Joan Pau II el 27 de setembre de 1992.

Francesc Malgosa i Riera

*El secret de l'Home,
El secret de Déu*

Distribució: llibreria Claret. Preu: 5 euros.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El primer dels drets humans

El diumenge dins de l'octava de Nadal s'escau la festa de la Sagrada Família, que és també la Jornada per la Família i la Vida, que aquest any celebrem el 28 de desembre, festa dels Sants Innocents. En aquest dia recordem i celebrem aquells infants que van patir la tràgica mort que ens narra l'evangelí de Mateu, a causa de la persecució d'Herodes contra Jesús infant.

En recordar la mort dels Innocents, recordem també tota la crueltat inhumana que hi ha en el nostre món, la gent que només busca els seus interessos i els seus desigs, sense importar-li per res el dolor i el mal que pugui provocar com a conseqüència de les seves actuacions.

Tot dolor i tot sofriment és una realitat que ens interpel·la, però ho fa encara més quan es tracta del sofriment dels innocents. En aquest dia em sembla que no podem oblidar un fet tràgic de la nostra societat, que malauradament tendeix a estendre's a molts països, també al nostre. Em refereixo a l'elevat nombre d'avortaments i a les lleis que es preparen.

El Concili Vaticà II —que seguint les orientacions del bon papa Joan XXIII, no va voler ser un concili de

condemnes i prohibicions, sinó que va voler aplicar la sempre necessària medecina de la misericòrdia— no va dubtar a afirmar que l'avortament lliurement provocat és un «delicte abominable» i constitueix sempre un desordre moral particularment greu. Lluny de ser un dret, és un fenomen trist que contribueix greument a la difusió d'una mentalitat contra la vida.

El primer dels drets humans és el dret a la vida, reconegut en la Constitució espanyola. Per tant, el primer dret que convé anunciar és el dret a la vida, des de la concepció fins a la seva conclusió natural, que condiciona l'exercici de tot altre dret i d'aquí la gravetat de tota forma d'avortament induït i d'eutanàsia. El Sant Pare Joan Pau II, en la seva encíclica sobre la doctrina social de l'Església titulada *Centessimus annus*, diu que una part integrant del dret a la vida és «el dret a créixer sota el cor de la mare després d'haver estat engendrat, com ho és també el dret a viure en una família unida i en un ambient moral favorable al desenvolupament de la pròpia personalitat de cada infant».

Davant del fet —que viu actualment el nostre país—

d'unes disposicions legals que permeten una major extensió dels avortaments, que ja arriben a una xifra esgarifosa i socialment tan negativa en un país de molt baixa natalitat, he de dir que aquest fet compromet greument la consciència dels ciutadans i en concret dels legisladors. Cal tenir present que davant de situacions com aquesta, en què van implícites exigències morals fonamentals i irrenunciables, el testimoni cristianès s'ha de considerar com un deure també irrenunciable.

Sovint es qualifica d'intromissió l'actitud de l'Església quan emet un judici moral sobre problemes, com en aquest cas, relatius a l'ètica de la vida. Però l'Església no se sostreu de les exigències d'una interpretació correcta de la laïcitat, perquè no vol exercir un poder polític ni eliminar la llibertat d'opinió dels catòlics sobre qüestions contingents. Però el que intenta en qüestions morals greus —com ho és el tema de l'avortament— és instruir i il·luminar la consciència dels fidels, sobretot dels qui estan compromesos en la vida política, a fi que la seva actuació estigui sempre al servei de la promoció integral de la vida, de la persona i del bé comú.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

Famílies acollidores

El 5 de gener de 1964, en què Pau VI era a Natzaret, durant la seva històrica visita a Terra Santa, va dir, referint-se a la població de la infància i joventut de Jesús: «Que Natzaret ens ensenyi què és la família, la seva comunió d'amor, la seva bellesa austera i senzilla, el seu caràcter sagrat i inviolable.»

En un temps en el qual es posa en qüestió què és una família, com si en comptes de ser una institució natural fos un convencionalisme humà —algú ha escrit amb raó «si tot és família, res no és família»—, l'Església ens proposa un any més celebrar la festa de la Sagrada Família, exemple de totes les que se senten cristianes.

Quina festa més bonica! Ens remet a Maria i Josep cuidant Jesús mentre el Nen, ens diu l'evangelí de Lluc, «es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes». I el mateix evangelista ens conta que Maria conservava totes aquestes meravelles en el seu cor.

La casa devia ser senzilla, com totes les de Galilea, amb una cambra de fusteria. En aquest marc sorprenent va voler transcórrer Déu la major part dels seus dies a la terra. En la seva família, com era propi en aquell temps, el dia començava a la sortida del sol amb el rés d'una oració, la *shemá*, que diu al principi: «Escolta, Israel, el Senyor és el nostre Déu», i continuava amb una jornada de treball, artesanal en el cas del pare i domèstic en el de la mare. Les dones feien el pa començant per moldre el blat, pastar la farina, afegir-hi aigua i sal i una mica de llevat... anaven a buscar l'aigua, a vegades a una font o a un pou llunyans...

Que familiar que li resultava, tot això, a Jesús! En la seva predicació parlarà del pa, del llevat, s'asseurà al costat d'un pou, i al final, quan estigui clavat a la creu, no li seran estranys el martell i els claus, que va veure utilitzar a sant Josep en el petit taller.

Per designi salvador, Déu va voler que el seu Fill naixés d'una dona, que passés gairebé tota la seva vida «d'incògnit». Hem d'aprofundir en aquest misteri que tant va sorprendre els seus coetanis, que esperaven que el Messies arribaria de manera aparatosa i amb gran esplendor. La lliçó és que les situacions ordinàries, el treball, la vida de la llar, són llocs privilegiats per a la nostra trobada amb Crist.

I aquí hem de preguntar-nos: deixem espai a Crist en la nostra vida de cada dia, o l'omplen altres coses? No es requereix res d'extraordinari per albergar Jesús amb la nostra família, i evitar que hagi d'anar a un altre lloc a la recerca d'allotjament. Un gest tan senzill com beneir la taula és un recordatori agraït de la seva presència. Resar el rosari és una pràctica que tradicionalment manté la família unida. La família de Jesús no es redueix a la Mare de Déu i sant Josep. Nosaltres en formem part, però hem d'admetre-l'hi, perquè en la seva humilitat no va voler imposar una presència, sinó que truca a la porta.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Els Pastorets del Vendrell

DIES: GENER 18 i 25 - FEBRER 1, a les 17.30h
al Teatre Casal Familiar

Informació i reserves: **tel. 977 662 993**
Bonificació especial per a grups

**El 10% de la recaptació
total de la taquilla es
destinarà a una finalitat
benèfica**

Són... els Pastorets de Catalunya!

Nadal i Pastorets

Josep Gili Diego *
Barcelona

Quan s'acosta Nadal, els Pastorets pugen a molts escenaris de Catalunya amb una rica diversitat d'autors i de versions. Els més prodigats són els de Lluís Millà, Francesc d'A. Picas, Serafi Pitarrà, Josep M. Folch i Torres i Ramon Pàmies. Les posades en escena van acompanyades d'un gran entusiasme i voluntat de superació que les fan totalment encomiables. S'aconsegueixen versions de gran mèrit en les quals es procura, sobretot, que no en decaigui el caràcter senzill i popular.

Per als creients, Nadal és la celebració de la vinguda al món de Déu fet home. Creients o no, Nadal és la commemoració del naixement del personatge més important de la història de la humanitat. I, com tot fet històric, transcendent, el poble se l'ha fet seu i l'ha plasmat de formes diferents segons l'època, la seva cultura i la seva identitat. També el nostre país, és clar, s'ha fet un Nadal a la seva mesura, barreja de religió, tradició, folklore, sentimentalisme...; Missa del Gall, caga tió, nades, pessebre, Pastorets... De la representació teatral del misteri de Nadal, quasi sempre vist des d'un caire ingenu i infantil, en diem «Pastorets».

Sota la disfressa d'àngels, dimonis i pastors, tot un munt d'actors afeccionats

«L'Estel de la Vall», a Sant Llorenç de Morunys.

porten, any rere any, aquesta tradició als escenaris dels nostres centres parroquials. Representacions que suposen quasi sempre un veritable esforç, només superat per la il·lusió i la responsabilitat d'un llegat heretat moltes vegades de diferents generacions. És, doncs, aquesta una de les tradicions nadalenques més arrelades al nostre país i que cal valorar, conservar i potenciar tot el que val i representa per a la nostra cultura religiosa i popular.

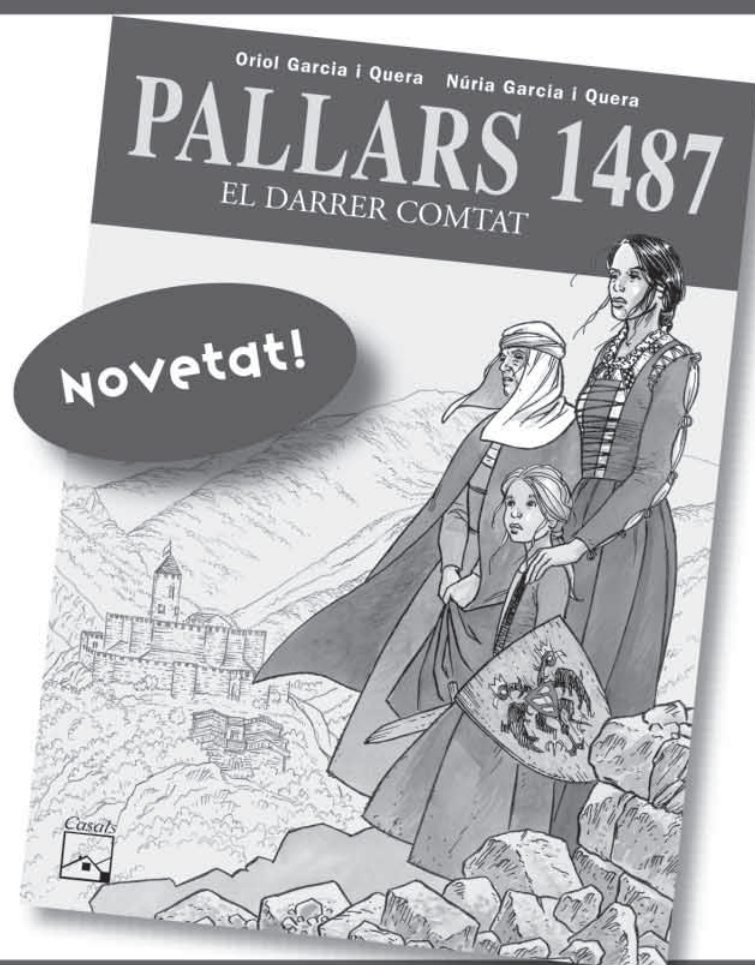
«**Creients o no, Nadal és la commemoració del naixement del personatge més important de la història de la humanitat**»

Aquesta cultura és cent vegades millor, amb totes les seves mancances i defectes, que el Nadal manipulat i adulterat pel consumisme, tan lluny del veritable esperit que ens porta aquest naixement tan festejat. Que un any més la ingenuïtat i tendresa que ens porten aquestes representacions dels Pastorets ens apropin, almenys una mica, al missatge d'amor que fa més de dos mil anys ens va portar un Nen Déu i que, de tan senzill, no hi ha forma que el sapiguem entendre. Deu ser que no sabem ser «homes de bona voluntat».

La Comissió diocesana de Centres Culturals Catòlics, dependents de la Delegació general d'Apostolat Seglar, té cura, des de la seva constitució, de fer una crida a tots el centres parroquials i entitats culturals de la diòcesi de Barcelona per tal que continuïn mantenint viva aquesta tradició. Per això recull cada any una guia de les diverses representacions que es fan de totes les modalitats de Pastorets. Gràcies a ells, al setmanari *Catalunya Cristiana* i a Ràdio Estel, podem fer-vos partícips d'algunes d'aquestes representacions que durant el mes de desembre d'enguany i de gener de l'any vinent es fan a casa nostra. Gaudiu-ne, doncs, i pensem que entre tots hem de mirar que aquesta tradició tan bonica no es perdi, malgrat les influències comercials o populars d'altres cultures, tan respectables com les nostres, i que hem d'intentar que es puguin compartir sense oblidar-nos de les de casa nostra.

* Comissió diocesana de Centres Culturals Catòlics (Arquebisbat de Barcelona)

VIU LA NOSTRA HISTÒRIA

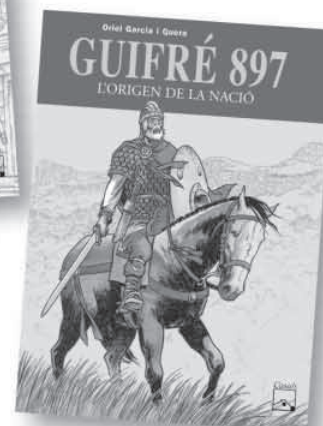
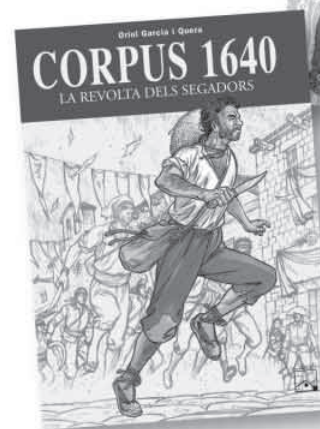
ELS CÒMICS DE CASALS

BARCELONA 1714
L'ONZE DE SETEMBRE

CORPUS 1640
LA REVOLTA DELS SEGADORS

GUIFRÉ 897
L'ORIGEN DE LA NACIÓ

PALLARS 1487
EL DARRER COMTAT

ENCARA NO ELS TENS?
demana'ls a la teva llibreria

Casp, 79 / 08013 Barcelona
Tel. 902 107 007

Nadal amb sabor llatinoamericà

■ Festa, alegria i fe a l'entorn del Nen Diví des del color i la multiculturalitat

Els petits viuen amb molta il·lusió aquests dies.

La música no pot faltar en les celebracions.

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Per al qui ha de deixar la seva terra, la seva casa i, moltes vegades la seva família, el Nadal és un temps en què es reforcen els valors i les tradicions pròpies de la seva cultura. Encara que s'estigui a milers de quilòmetres de distància, la terra tira, i molt. Per això, en aquests dies els estrangers que hi ha al nostre país se senten més units que mai a la seva pàtria i viuen amb els seus unes festes que cal celebrar amb tota mena de detalls. Aquest és el cas, per exemple, de la comunitat llatinoamericana que s'aplega al voltant del Servei Solidari i Missioner dels Caputxins de Catalunya i Balears, el SSIM (av. Diagonal, 450, baixos - Barcelona, tel. 934 160 986), que del dimarts 16 al 24 de desembre celebren la novena de Nadal.

Aquesta novena se celebra cada dia, a les 19.30, a la manera «colombiana», on la devoció al Nen Diví porta a una transformació personal per arribar a ser un altre Jesús. A Colòmbia la gent s'aplega a partir del dia 16 en família i als barris per celebrar aquesta novena que culmina el dia 24, amb l'obertura dels regals portats pel Nen Diví als més menuts de casa. Durant nou dies el SSIM aplega no únicament colombians, sinó equatorians, peruans, dominicans... perquè en aquests dies la comunitat llatinoamericana viu en comunió la festa del Déu fet nen. Tots s'identifiquen amb aquesta celebració i s'apleguen al voltant d'un pessebre. Com explica Wilber Rico, periodista que col·labora amb el SSIM, «durant nou dies es resa al Nen Diví, es canten nadales, escoltem prèdiques... són uns dies que es viuen d'una manera molt especial, sobretot els infants, que creuen que el Nen Jesús els portarà els regals el dia 24. Es viu un ambient de festa molt intens i amb molta il·lusió».

«El Nadal», reconeix Wilber Rico, «pot ser, alhora, una festa nostàlgica, sobretot per als qui tenen la família lluny. I això fa que se celebri d'una manera encara més festiva perquè és una de les poques oportunitats de l'any en què la família es pot

reunir. És una festa molt important». A més, comenta Rico, «en la majoria de països llatinoamericans el Nadal sempre se celebra amb calor i aquí fa molt de fred, cosa que suposa que la celebració ha de ser diferent perquè no es pot fer vida al carrer».

Llatinoamèrica és una realitat molt rica i complexa, i en cada país el Nadal té un color diferent. A Xile, per exemple, els infants creuen en el Pare Noel o «Vell Pasqüer»; a Costa Rica, les celebracions s'inicien l'1 de desembre i acaben el 2 de febrer, i recullen tres moments importants: el ritu de Purificació de la Mare de Déu, la commemoració de la Presentació del Nen al temple, i el Dia del Candelero, una festa en honor dels primers cristians que van festejar el naixement de Jesús. A Hondures les festes comencen el dia 24 amb un personatge curiós: el Warini, que anuncia el Nadal. Aquesta figura s'amaga rere una màscara i balla de casa en casa. Acaba el seu ball el 6 de gener. A Mèxic és coneguda la tradició dels Hostals, que representen com Maria i Josep cerquen un indret per passar la nit a Betlem... i la llista de països i de tradicions seria inacabable...

Wilber Rico assegura que participar en aquestes celebracions és una cosa inoblidable: «Els llatinoamericans vivim el Nadal amb molta alegria, gaudim moltíssim. Ens reunim la família, els amics, al voltant d'una taula on les viandes no poden faltar, encara que sigui una taula humil.» Des del SSIM també hi conviden les persones que no coneixin aquestes tradicions, perquè de cap manera no pretenen ser unes celebracions «privades». En aquest sentit, Wilber apunta que «alguns catalans participen en aquestes celebracions, no gaires, però són sobretot els que han tingut alguna experiència a Llatinoamèrica o la coneixen una mica».

El Nadal és una bona oportunitat per unir pobles i cultures. Així, Wilber Rico està convençut que «els llatinoamericans podem aportar-hi sobretot l'alegria i l'escalf humà. Malgrat les circumstàncies adverses, el llatinoamericà és una persona molt alegre, que celebra cada esdeveniment intensament i amb la seva multi-

culturalitat, perquè Amèrica és molt gran i, tot i que parlem el mateix idioma, som diferents, amb tradicions molt riques i vibrants. La gent fa molta festa, canta i balla. La música sempre hi és present i crec que això podem contagiar-ho als catalans».

Entre 50 i 100 persones participen cada

any, diàriament, en la novena que organitza el SSIM. Guitarres, cascabels, panderetes, tambors, rostres infantils il·luminats pels somriures... són algunes de les fotografies que ens regala el poble llatinoamericà. Com subratlla Wilber Rico, «el llatinoamericà és molt creient, i porta la seva fe arreu on va».

Francesc Malgosa i Riera

El secret de l'Home, El secret de Déu

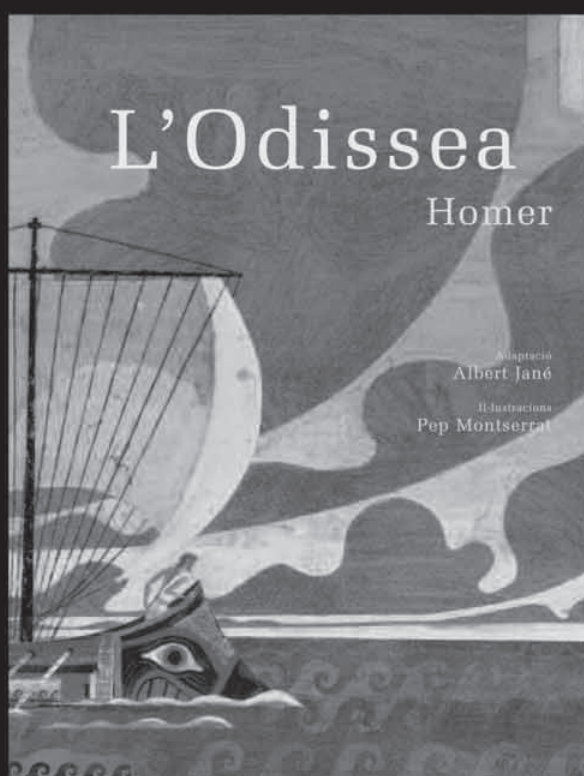

P O E M A R I

...Hi ha un Amor originari que és font de tots els amors; hi ha un Amor que espera, i és plenitud dels amors humans; hi ha un gran designi amorós que inspira la història humana. I el mal? La revelació última del misteri de l'home —que no abastem mai del tot— i del misteri de Déu —que mai acabem d'entendre—, no il·luminaran cabalment aquest misteri tan misteri?

Distribució: llibreria Claret. Preu: 5 euros.

ÉS L'HORA DELS CLÀSSICS

El viatge d'Ulisses, un heroi universal

A LA MATEIXA COL·LECCIÓ:

Les millors rondalles dels germans Grimm
Els millors contes de Hans Christian Andersen

Combel
EDITORIAL

902 107 007

opinió

Punt de vista

Ramon Noró
Arrels Fundació

El sense sostre més famós

Envoltat d'ambient nadalenc, no puc deixar de pensar com hem construït la imatge del Nadal actual. Amb independència de com el vivim cadascú des de la nostra fe, hem construït un imaginari, amb singularitats segons el país i la cultura.

Des de la perspectiva de la realitat de les persones sense llar amb qui estem en contacte diàriament a Arrels Fundació, l'entitat on treballo, no me'n puc estar de pensar en la família del fuster de Natzaret, que va haver d'anar a Betlem a empadronar-se. No tinc clar, potser algun historiadorens ho diria, quina era la utilitat del padró: recaptar impostos, dimensionar les necessitats de l'exèrcit de Roma, etc.

Quan Josep i Maria arriben a Betlem cerquen lloc on allotjar-se. No deixaven de ser forasters a la seva terra. Com ara, hi devia haver habitatges massificats on no cabien. Tampoc no van trobar lloc a l'hostal, perquè no podien pagar el preu que els demanaven. Imagino que, com ells, hi havia més famílies que es trobaven en les mateixes dificultats.

Jesús va néixer en un portal. Gairebé podem dir que Jesús va néixer sense sostre. Avui seria un habitatge inadequat, molt exposat a les inclemències del temps, obert, amb animals. Jesús neix de nit, no sabem quin va ser el paper de Josep més enllà d'encendre un foc, que sembla que costava de mantenir viu. Tot i això hi van anar uns pastors i uns reis, ben assabentats, a portar obsequis al petit. Serà per això que ens fem regals entre nosaltres?

La nostra cultura situa el naixement de Jesús en un marc dramàtic, però nosaltres, segurs que Jesús és Deu i Salvador, sembla que prescindim del seu patiment i del

de la seva família a l'hora de celebrar-ho.

Si el naixement de Jesús va passar desapercebut per a la majoria dels habitants d'Israel, tret d'Herodes que va fer matar els infants més petits un temps més tard, a nosaltres també se'ns passen per alt moltes de les realitats que ens envolten.

Si Jesús naixés avui a Catalunya, Josep no es diria Josep i Maria no es diria Maria. Probablement naixeria en un hospital públic sense encapçalar cap Telenotícies,

ni ser portada de cap diari. Com a molt, algun infermer, algun auxiliar o, fins i tot, algú del personal de neteja, explicaria en el seu bloc d'internet alguna anècdota, sempre mantenint la confidencialitat de les dades..., sobre un nen simpàtic, fill d'una família humil, que li ha cridat l'atenció.

Arriba Nadal i ho celebrem amb joia; també amb nostàlgia. Ens queixem que hi ha massa festes, que mengem massa, que gastem massa... Moltes vegades, influïts pels moments de fraternitat diem que «Nadal ha de ser cada dia». De nou, ara, tenim l'oportunitat de moderar-nos en el que és superficial, i posar-nos fites concretes que ens ajudin a mantenir la fraternitat al llarg de l'any.

Des del treball d'Arrels amb les persones sense llar, us convidem a fugir de la simplicitat a l'hora de jutjar les causes que porten una persona a viure al carrer i a l'hora d'oferir-li suport. Mirem les persones novingudes com a germans a acollir! O, simplement, plantejem-nos què ha de millorar en el nostre entorn per tal que l'arribada de Jesús, malgrat l'emascament que envolta el Nadal, no passi desapercebuda.

Saber escoltar

Feliç 2009?

D'un temps ençà, la crisi econòmica ha esdevingut un tema primordial, tant en els diversos mitjans de comunicació com en les nostres converses. Ens trobem davant d'una organització econòmica que ha fet fallida. Les pàgines dels periòdics, quan tracten de l'economia, fan escriure. Impressiona la quantitat d'aturats que va augmentant sense parar. Els polítics es posen les mans al cap en trobar-se davant d'un problema que, tot i que es podia preveure una mica, ha esclatat amb una força implacable. Els economistes pronostiquen que la crisi empitjorarà molt més.

Què hem de fer quan les coses van malament? Té sentit que celebrem el Nadal i l'inici d'un any nou? Podem desitjar un feliç any en les actuals circumstàncies durament crítiques? La pregunta ens deixa atòits. La perplexitat ens acompanya. I temem pel futur que s'esdevé. Com sortirem d'aquesta crisi? Qui trobarà la porta del que sembla, de moment, un carrer cegat? No és fàcil trobar resposta a un problema tan profund. Tan profund que obliga a una solució ràpida a curt termini —ara mateix!— i que exigeix una prospectiva per a l'equilibri de l'economia i del treball. Quina situació ens espera?

Quin estil de vida podem tenir?

He trobat un escrit en el qual l'autor descriu la «petita virtut de l'esperança». Georges Chevrot es dirigeix, al final de l'escrit, als oïdors de la seva lliçó radiada amb aquestes paraules: «Cultiveu, a casa vostra, la virtut de l'esperança, que, elevat la vostra mirada a Déu, us farà capaços de la valentia, alliberant-vos de tots els temors. A aquest preu us puc desitjar, sense cap mena d'engany per part meua, un feliç any.»

«Oh, sí!, un any feliç, perquè Déu sempre és bo i vetllarà per vosaltres. Un any feliç, perquè vivint al dia i sense perdre les ocasions presents de ben obrar i d'oïr el bé els uns envers els altres, us alegrareu i sembrareu el goig arreu. Un any feliç perquè, en lloc d'inquietar-vos sense raó, sabreu agrair totes les hores plàcides que Déu us concedirà. Un any feliç encara que la prova es presenti sobtadament, puix que les hores dures afirmaran la vostra energia i Déu no permetrà que es perdi ni una gota de la vostra suor, ni una sola de les vostres llàgrimes.»

La petita esperança és més forta del que podem creure. Ens pot obrir camins adequats per a una vida justa i digna.

Joan Guiteras i Vilanova

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Musky

Fa pocs dies vaig anar a l'Orient Mitjà. No vaig triar cap agència perquè em programés el viatge, vaig contactar amb un amic que, aquells dies, gaudia d'unes vacances ben merescudes. Em refereixo a fra Rafael Dorado, franciscà de Getsemaní. Cal dir que té 83 anys, molt ben portats, i que viu lliurat i il·lusionat en la tasca de preparar una gran esplanada a Jerusalem, capaç d'acollir grups grans. Ell ho viu com a apte per preparar-hi una gran reunió al voltant del Papa, encara que no m'ho ha dit explícitament.

El nom de Musky el va pronunciar diferents vegades i jo estava intrigat. Al barri, les botigues estaven tancades i els carrers tenien un cert aire de festa. Vam arribar, vam trucar i ens van obrir la porta. Fra Rafael estava entre amics i, a nosaltres, ens van rebre com a tals, amb una bona i cristiana actitud. Intentaré fer-vos-en una descripció recordant aquells bons moments, tot assaborint un te a la menta amb el qual, com en molts altres llocs, ens van obsequiar.

La Santa Seu va encarregar a l'orde franciscà la tasca de protegir uns quants llocs, donar-hi testimoni i servei a la gent que hi viu, fossin o no fossin cristians, i atendre els pelegrins. Ells van formar una superestructura que va de Xipre a Síria i que es coneix com la Custòdia. Va arribar un moment que Egipte va gaudir d'una certa autonomia, que els diferents convents, més que de la Custòdia, ho eren com els convencionals de qualsevol país. Aleshores van passar a dependre del superior general de l'orde. Va ser la norma per a tots, a excepció del de Musky, al Caire.

Situat, imaginativament dins del gran edifici de sostres alts, us faig una descripció del que em va explicar i que hi vaig veure. Ens ho explica el P. Mansur (Vicenç, en la nostra llengua). Nascut a l'Iraq, en una família armènia, va ser batejat a l'Església llatina. Va seguir la vocació franciscana, va aprendre totes aquelles coses que ens va tocar estudiar, sense triar-les, als que seguíem una carrera eclesiàstica, durant aquell temps. La seva primera sentència definitiva d'aquest lloc, i que en el transcurs de la visita va repetir diferents vegades, és que és un centre ecumènic silenciós. No ens va parlar de cap activitat concreta, sempre es va referir a la biblioteca que tenien i que era l'únic filó de filosofia i teologia cristiana de tot Egipte. La universitat musulmana d'al-Azhar aprofitava aquesta circumstància. Professors i investigadors hi van per estudiar textos llatins i grecs. Però no tot està en la llengua que precisem i aquí ell hi té un paper important. Aquest bon franciscà va estudiar llatí i grec, com ens tocava fer a tots, però ell, a diferència de molts altres, no va oblidar aquestes llengües i ara fa un bon servei.

De vegades, s'ha dit que la universitat d'al-Azhar és com el Vaticà musulmà. Ni és cert, ni és erroni. L'islam no té clergat, ni jerarquia estructurada. Algú diu com ha de ser el comportament d'un bon mahometà i un altre, amb la seva conducta, el contradirà. Tot i que no tenen aquesta autoritat, les sentències i les decisions de la universitat del Caire tenen una gran acceptació teòrica i moral. D'aquí, el valor ecumènic del Musky. Vam fer una volta per les sales i vaig gaudir molt de les col·leccions de patrologia grega i llatina de Migne, els bol·landistes, etc. Jo retrocedia 60 anys i en gaudia, aquells manuals que m'havia tocat consultar eren vincle de relació. Beneïdes velles biblioteques! Instruments silenciosos també de relació personal i comunicació amable.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Misteri d'amor

Qualsevol pregunta ha de tenir una resposta clara, concreta, precisa. Així, obtenim seguretat. Els dubtes poden ser temibles i el millor és dissipar-los com abans millor. Així pensem quan som joves. Més tard, les coses canvien. Ja no és tan important que les respostes siguin tancades. Guanyem la capacitat de suportar preguntes, de formular-nos interrogants, de conviure amb enigmes. L'omnipotència infantil cedeix pas a la maduresa i no cal que ens agafem a la taula de salvació o a una seguretat intel·lectual. Les respostes del catecisme estan en un altre nivell. En una època, proporcionen certesa. Després, només donen pistes d'aproximació a una realitat que sobrepassa qualsevol pensament.

Qui és Déu per a tu? Un camí de recerca, vaig respondre en una entrevista en un diari barceloní. Però aquesta resposta era el punt de partida. Com a punt d'arribada, hauria dit que és un misteri d'amor. Crec que totes dues paraules són indispensables. Amor com a l'essència que el constitueix i que sant Joan recorda en una de les seves cartes: «Déu és amor.» Misteri com la meva percepció d'aquest amor. No és irracional, però resulta incomprensible. L'infant que vol posar tota l'aigua del mar en una galleda fracassa en l'intent. No pot ser. Es tracta d'un arcà. Amorosa-ment és una altra cosa, però hi ha poca seguretat. Davant d'aquest misteri d'amor, «adora i confia», com indica una pregària de Teilhard de Chardin.

Crec que poques vegades accedeixo a aquest misteri d'amor perquè sovint jugo amb les caricatures idolàtriques de Déu. Faig un Déu a imatge i semblança meva. No és estrany que molta gent parli de guerres de religió i que acusin la divinitat de propiciar-les. Quanta fatuïtat! Sembla que ignoren, els que pensen així, que enarborar la bandera de la religió pot ser una manera directa de manipular-la a rampells. El segon manament ho recorda amb claredat. «No juraràs el nom de Déu en va.» Quantes coses hem atribuït a Déu per interessos propis!

La nostra fal·lera per conèixer xoca frontalment amb el «núvol del no saber». El nostre ego interfereix en la comprensió de la paraula de Déu i les veus divines queden distorsionades pel caos de les nostres emocions. Qualsevol purificació de fe passa per una fase iconoclasta. Les estàtues recorden, però no són la realitat que representen. A tot estirar, art antropomòrfic sobre Déu. La nostra manera de pensar, de sentir-lo, de representar-lo. Però Déu està més enllà de les nostres creacions artístiques i religioses. Magdalena, al costat de la tomba, plora al jardiner i li diu que s'han emportat el cos de Jesús. El nen del pessebre de la plaça Sant Jaume també se l'han endut. Hi ha il·lusos que pensen que han segrestat Déu, que hi continua present de manera misteriosa. N'hi ha que l'esborrarien del mapa. Ni tan sols surt als diaris. En aquests casos, Déu juga a fet a amagar i fugir a Egipte, però sempre torna. Altres el posarien a tot arreu, però Déu defuig de ser una peça d'ornament.

Qui és Déu per a tu? Què representa en la teva vida? Li tens por com a un jutge o l'estimes com la font de la teva vida? Quines pàgines de la teva biografia condicionen la vivència que tens de Déu? En la festa d'avui, el seu naixement ens recorda la seva proximitat. L'envolta molt de misteri. Resulta tan difícil poder parlar d'ell! Quin impacte té en teva vida? Pensa, discuteix, parla i debat, però més enllà de tot això, hi ha l'espai del misteri, davant del qual tota persona pot adorar-lo i confiar en ell.

Quan et desitjo Bon Nadal, vull dir que et deixis penetrar pel misteri de l'amor de Déu. No sé què et passarà, però tota la resta serà de més a més.

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

Deixar-se consolar és bo

Avui he tingut una experiència que trobo molt adient perquè surti publicada el dia de Nadal. Des que vaig aprendre de sant Ignasi a contemplar el naixement de Jesús «*como si presente me hallara*» he admirat molt tot un Déu que s'abaixa per ser consolat pels últims de la terra, els pastors de la muntanya. Amb aquell relat poètic de Lluc imaginem uns homes rudes i marginats que amanyagen aquell nen que es deixa fer...

I és que avui he estat jo la que he necessitat consol i suport de qui pensem que som consoladors o, si més no, que necessitem el nostre ajut.

He arribat a l'Obra Social i, amb la senzillesa amb la qual acostumen aquests homes a dir les coses, m'han llançat sense embuts: «No podem fer teatre, l'Arek ha mort.» He restat sense paraules i —segons m'han dit després— he empallidit. Les llàgrimes han sortit sense demanar-me permís i he sentit una gran angoixa. En un mes s'han mort dos homes del taller de teatre.

Però, heus aquí, que he rebut dues gran lliçons de vida. La primera és aquesta: ens agrada consolar. Ha estat una de les consignes de l'Advent que acaba de passar i que per Nadal culmina amb el consol definitiu d'un Déu amor: «Consoleu, consoleu el meu poble», ens deia el profeta. I sovint ens creiem que ens pertoca només a nosaltres de cara als desvalguts.

I ells, que no tenen també el dret de poder experimentar aquesta tasca amb nosaltres?

Només el fet de sentir-nos febles i vulnerables i, no tenir por de manifestar-ho amb senzillesa, els dona aquesta oportunitat.

Avui han estat ells els que m'han consolat i han deixat sortir allò de més bo i generós que hi ha al cor de l'home. Han tingut l'oportunitat de demostrar-ho, d'estar per sobre de la meua feblesa. S'han acostat a mi i m'han dit: «Nosaltres suplirem els dos que ens han deixat. Jo faré el paper d'en Francisco. I jo, el de l'Arek.»

L'assaig ha estat una altra prova d'amor solidari i d'amistat mútua.

Tots aquells esforços que, potser, posem els voluntaris per arribar a ser amics senzills i propers d'aquells que viuen una situació —temporal o permanent— de marginació són innecessaris en moments com aquests. El somriure de complicitat amb el qual hem sortit de l'assaig ho deia tot: junts superem el dolor i els entrebancs.

I la segona lliçó l'he rebuda del mateix home que ens ha deixat. Van ser unes paraules que va escriure pocs dies abans a una voluntària les que em van emocionar: «El més important és ser compassius i comprensius amb nosaltres mateixos i amb els altres. Les claus són el Déu totpoderós, que és amor i estima incondicionalment tothom, i l'amor com a atribut de Déu. I com que nosaltres som els seus semblants, aquest amor el tenim dins nostre i el podem transmetre al nostre voltant.

»Estimar Déu, la vida, els altres... Així, realment, podem aconseguir vèncer-ho tot.»

Zoom

Eduard Brufau

Enguany el pessebre de la plaça de Sant Jaume de Barcelona enllaça de ple amb la tradició pessebrística catalana i fa les delícies de petits i grans. El conjunt està format per figures gairebé de mida natural procedents dels prestigiosos tallers d'imatgeria d'Olot, i a part de l'escena imprescindible del naixement no hi falten les imatges dels Reis Mags i dels pastors. La decoració, a base de plantes cactàcies i palmeres, ha anat a càrrec d'estudiants de jardineria.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

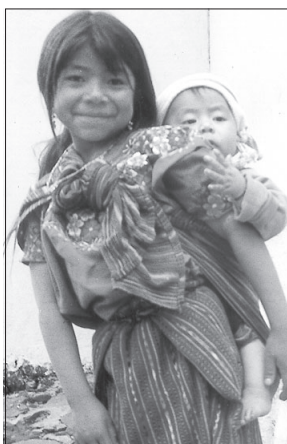
DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSES, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

20 euros mensuals ho poden fer possible

**DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA
PER A NENS I GENT GRAN**

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

■ Nen feliç

Beatriz San Román ens parla amb molt de seny de les adopcions. Quant de seny en un reportatge ben fet! Entre altres coses, diu que en una adopció es busca una família per a un nen, no un nen per a una parella. Sí, es tracta d'això. El protagonista és el nen. És subjecte de drets. És bo el comentari que per ser pares adoptius cal preparació i formació. I anar a un especialista que els orienti abans que els problemes s'enquistin.

Ens recorda que el nen té arrels i, segons l'edat, experiències del passat, no sempre negatives. Oblidar que les té i no edificar sobre elles i a partir d'elles pot ser un error irremediable. Adoptar per caprici sense capacitat de sacrifici, per pur egoisme, perquè «em ve de gust», «necessito estimar algú», és una irresponsabilitat cruel. I, malgrat això, hi ha tants nens, fins i tot no nascuts, que necessiten una família...

M. LLUÏSA COLOM
Esplugues de Llobregat

■ Premsa a les escoles

Ens assabentem que s'ensenyarà a llegir diaris a les escoles. Jo només demano que no s'hi permeti l'entrada d'aquells que promocionen la prostitució. Potser ara seria una bona ocasió perquè deixessin de publicar aquests escandalosos anuncis. Alguns diaris ho han fet i han augmentat les subscripcions. Aquesta publicitat no fomenta els valors de què tan necessitada està la nostra societat sinó els baixos instints, amb les seves nefastes conseqüències.

RAMON CASALS i LAMARCA
Barcelona

■ Felicitats!

Crec que és una bona iniciativa la línia d'evolució que ha agafat Ràdio Estel darrerament, espero que no sigui truncada per cap concepte. M'explicaré, per exemple, ha millorat molt la seva pàgina web, s'ha resolt favorablement la connexió amb els pro-

CARTES DEL LECTOR

grames a la carta. Molt ben expressada, detallada, amb claredat, senzillesa, i amb un programa informàtic a l'abast de tothom, fins i tot pels que no entenem gaire aquest nou sistema d'informació.

Rebeu el meu suport, per al nou equip directiu, és molt important, en un temps difícil, poder arribar, a través de les ones, a tothom, amb el missatge evangèlic del cristianisme. La nostra comunitat cristiana ha d'intentar resoldre la separació que hi ha entre la realitat social i el dogmatisme d'alguns sectors religiosos.

Tot es pot millorar, és un bon repte que encara teniu a les vostres mans, amics de Ràdio Estel, podem i és el nostre deute amb la societat. Recordem aquelles paraules: «Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació» (Salm 85,8).

AGUSTÍ ESTEVE i OROZCO
DE NÁJAR
Barcelona

■ Eutanàsia

El significat propi de l'eutanàsia és el de procurar la mort per via ràpida, sense dolor, a un malalt incurable, a una persona discapacitada o d'edat avançada, a través del criteri d'uns familiars o d'uns metges sense escrúpols o en casos extrems del mateix malalt, encara que aquest últim cas és improbable. Un sentit mínim de fraternitat i de justícia permet veure que això no és progrés per a la humanitat, sinó una covardia.

Tota vida és important, és el primer entre els valors humans, i no ens podem erigir en jutges i determinar quines vides tenen valor i quines es poden suprimir.

Jordi Huguet, metge cirurgià de l'Hospital de Sant Pau —actualment minusvàlid— que ha conviscut amb quantitat de pacients greus, diu que ningú, ni en les pitjors condicions, no vol morir, que l'esperit de supervivència és molt més fort que cap altre.

El tema de l'eutanàsia està provo-

cant opinions diverses a mesura que passa el temps, i més ara que la nova llei de despenalització està en vies d'aprovació. Un important metge grec anomenat Hipòcrates, del segle V abans de Crist, deia textualment en condició de pensament adreçat a tots els metges: «No subministraré cap verí a ningú encara que m'ho demanin, ni prendré mai la iniciativa per aconseguir-ho.» Jurament que, a través dels segles, tots els metges en acabar la carrera declamen en veu alta amb total convicció.

Actualment s'ha assolit un gran avenç científic per potenciar les anomenades «cures pal·liatives», que ajuden el malalt a atenuar el dolor i que quan arriba la mort sigui el menys dolorosa possible, respectant fins a l'últim moment la dignitat de la persona.

MARIA TERESA JOSA
Terrassa

■ L'educació diferenciada

Puc apreciar amb certa pena com molts estudiants catalans no estan estimulats per continuar els estudis en l'etapa postobligatòria. Fa uns mesos el Sr. Miró i Ardèvol va anunciar a la premsa: «Ja fa temps que a Espanya —i a Catalunya— tenim un 30% de fracàs escolar, el doble de la Unió Europea i molt lluny de l'objectiu comunitari del 10%. Per tant, no millorem sinó que retrocedim. Dins d'aquest fracàs, els nois són un 40% mentre que les noies, un 22%».

Aleshores, jo pregunto als nostres governants: «On és la igualtat d'oportunitats entre els nois i les noies? I per què no volen l'educació diferenciada en l'escola pública quan estudis fets (Fundació Bofill) demostren que hi hauria més equitat i també veiem com a la Gran Bretanya i Alemanya recuperen els centres diferenciats?»

Per al bé de tots, no imposeu un sol model educatiu públic, no ignoreu tants pares i mares que demanem educació diferenciada a la pública.

GEMMA ROS VALLS
Blanes

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Nadal «light»

—No li sembla que estem buidant el Nadal del contingut cristià? Cada any són més les felicitacions que rebo en què no hi ha ni el més mínim esment al naixement de Crist, fins i tot alguns em feliciten el «solstici d'hivern»; el guarniment de moltes ciutats no té res a veure amb la fe cristiana... No seria millor passar el Nadal a un diumenge i punt?

—No ens ha de sorprendre que els que no són cristians no celebrin cristianament el Nadal. Participen, com molts, d'una cultura, tradicions i folklore que enfonsen les arrels en la fe cristiana i sense la qual serien intel·ligibles. Però es queden en la superfície. Amb tot, jo crec que la celebració del Nadal, encara que sigui per pocs dies, remou alguna cosa en el cor de moltes persones, sobretot d'aquelles que a la infància van tenir la sort de ser agraciades amb la llavor de la fe. També és veritat que la majoria de persones són víctimes de modes, però és igualment cert que aquestes modes són pensades i generades conscientment per ments que saben molt bé el que volen i el que pretenen. Vostè em diu que rep targetes felicitant-li el «solstici d'hivern». Doncs molt bé. Vostè, per la seva part, respongui cortesament als que les hi han enviat i aprofiti per posar contingut cristià al missatge. Per exemple, jo hi posaria: «Gràcies pels bons desitjos. Efectivament, per a mi el Naixement de Jesucrist és el veritable sol que il·lumina el món i la història. Desitjo de cor que els seus rajos beneficiosos l'il·luminin a vostè i la seva família i pugui participar amb mi del goig de la fe.» S'ha de «contraatacar», en el bon sentit de la paraula. Com deia sant Francesc, «on hi hagi fosc, que jo hi posi llum...». Envii felicitacions amb motius nadalencs específicament cristians i amb un missatge personalitzat, pensat, que fugi dels tòpics i frases gastades. No se sap mai l'efecte d'una missiva feta amb afecte i pregària.

Desitjo a tothom unes bones festes de Nadal. Que sapiguem rebre Crist, acollir-lo amb la fe i l'amor de Santa Maria i comunicar-lo càlidament al nostre voltant amb un estil de vida veritablement evangèlic. Només així arribem a viure cristianament el Nadal. I, per descomptat, ni pensem de canviar la festa del Nadal. Està molt bé allà on està.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

XXXVII ena. EDICIÓ

TONA

PESSEBRE VIVENT

D'OSONA

L'ART D'UN POBLE

Dies de representació: 21, 25, 26 i 28 de desembre del 2008, i 1, 4, 6, i 11 de gener del 2009
Tots els dies a partir de les 6h de la tarda. Última representació a les 8h de la tarda,
com sempre, a la Falda del Castell de Tona
Tel. d'informació: 938124304, 938870223, 938870565

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions (Cicle litúrgic B; ferial II) Temps de Nadal (Salteri: setmana 1)

DESEMBRE

28. Diumenge La Sagrada Família (F), Blanc. Lectures: Eclesiàstic 3,3-7.14-17a / Salm 127 / Colossencs 3,12-21 (o bé: Gènesi 15,1-6;21,1-3 / Salm 104 / Hebreus 11,8.11-12.17-19) / Lluc 2,22-40 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Innocents, mr.; Abel; Santes, Dòmina, vg. i mr. Festa Major: a Bellmunt del Priorat.
29. Dilluns Octava de Nadal, Blanc. Lectures: 1 Joan 2,3-11 / Salm 95 / Lluc 2,22-35 (Es pot commemorar: Sant Tomàs Becket, Vermell) ALTRES CELEBRACIONS: Sants, David, rei; Tròfim, b.
30. Dimarts Octava de Nadal, Blanc. Lectures: 1 Joan 2,12-17 / 95 / Lluc 2,36-40 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Mansuet, mr.; Rainer, b.; Fèlix I, p. i mr.; beat Raül, ab.; Santes, Anísia, mr.
31. Dimecres Ocatava de Nadal, Blanc. Lectures: 1 Joan 2,18-21 / Salm 95 / Joan 1,1-18 (Es pot commemorar: Sant Silvestre, Blanc) ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabinià, b. i mr.; Santes, Coloma, vg. i mr.; Melània la Jove Festa Major: a Centelles.

Comença l'any 2009

GENER

1. Dijous Octava de Nadal, Blanc. Lectures: Santa Maria Mare de Déu (S), Lectures: Nombres 6,22-27 / Salm 66 / Gàlates 4,4-7 / Lluc 2,16-21 ALTRES CELEBRACIONS: Imposició del Nom de Jesús, Emmanuel. Sants, Concordi, prev. i mr.; Almaqui, mr.; Santes, Eufrosina, vg.
2. Divendres Sant Basili el Gran i Sant Gregori Nazianzè (MO), Blanc. Lectures: 1 Joan 2,22-28 / Salm 97 / Joan 1,19-28 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Macari, ab.; Isidor d'Antioquia, b. i mr.; Adelard, ab.; Santes, Emma, vg. Festa Major: a Masllorenc.
3. Dissabte Fèria, Blanc. Lectures: 1 Joan 2,29-3,6 / Salm 97 / Joan 1,29-34. Si es vol: El Santíssim Nom de Jesús (MLI), Blanc. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anter, p. i mr.; Fulgenci, b.; Daniel, mr.; Atanasi, mr.; Josep Maria Thomasi, prev. i card.; beat Alan de Solminiac, b.; beat Ciríac-Elies de Chavara, prev.; Santes, Genoveva, vg. Festa Major: al Pont d'Armentera.

Lectures bíbliques

Diumenge de la Sagrada Família

Lectura primeraGn 15,1-6.21,1-2

El teu hereu serà el fill que naixerà de tu

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abraham en una visió i li digué: «No tinguis por, Abraham: jo sóc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.» Abraham li respongué: «Senyor, Déu meu, què em donareu? Jo me'n vaig sense fills, i l'hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.» Abraham afegí: «No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.» Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: «No serà pas aquest el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.»

Després el Senyor el va fer sortir a fora Abraham i li va dir: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.» Abraham cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa.El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. Sara va concebre i va donar un fill a Abraham a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit.Abraham va posar el nom d'Isaac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

Lectura segonaHe 11,8.11-12.17-19

La fe d'Abraham, de Sara i d'Isaac

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria.

Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar.Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isaac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d'ell: Per Isaac tindràs la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per a ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.

Al·leluiaHe 1,1-2

Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes però ara ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill.

Evangelilc 2,22-40

El noi creixia i era entenimentat

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor. I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Natzaret.

El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

Salm responsorial104

Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, feu conèixer entre els pobles les seves gestes. Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb [cítares, feu l'elogi de les seves meravelles.

R. El Senyor, el nostre Déu, recorda sempre l'aliança.

Celebrar el Salvador present

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

La manifestació

La litúrgia de Nadal proposa un de-vessall de textos que, com els quadres excel·lents i la música clàssica, fascinen per la bellesa i la profunditat de cadascun d'ells, sense que hom pugui acabar de decidir-se per una elecció de prioritats. La celebració de l'any paulí, enguany, dóna una orientació possible. A la litúrgia de les misses de Nadal hi trobem dos textos paulins de la carta a Titus, i el començament de la carta als cristians hebreus, que prenem aquí en l'òrbita dels textos paulins. Aquests tres textos corresponen a les segones lectures de les misses de la nit, de l'alba, i del dia.

El començament dels dos textos de la carta a Titus és el mateix: «S'ha manifestat» (*apparuit, epefáne*). En el primer (2,11-14), és «la gràcia de Déu salvador a/per a tots els homes». En el segon (3,4-7), és «la bondat i l'amor als homes del nostre Déu i salvador». La litúrgia romana va escollir des de fa molts segles aquests dos textos per a la litúrgia de Nadal per «definir» la cele-

bració litúrgica del naixement de nostre Senyor Jesucrist. Hi ha una voluntat d'enllaçar amb la celebració de la litúrgia oriental, on es llegeixen els dos textos, formant-ne un de sol, en la solemnitat del 6 de gener, «Epifania del nostre Senyor Déu i Salvador Jesucrist». A Orient, però, la litúrgia del dia 6 de gener concentra l'atenció en la Teofania del Jordà, el baptisme de Jesús. A Occident, la solemnitat de Nadal és ja una «epifania», manifestació de la presència del Salvador.

A l'entorn de la «manifestació» es despleguen els símbols: la llum brilla en les tenebres, el poble que caminava a les fosques ha vist una gran llum, el resplendor cobreix els pastors de Betlem... Tot això acompanya la «gran alegria de l'evangelí».

La comunicació

La manifestació de Jesucrist no és un espectacle que es contempla, s'admira, i prou. Jesús és el Salvador, com ho diu el seu mateix nom, indicat per l'àngel a Josep i a Maria. Aquest nom implica re-

lació. És «gràcia», és a dir, do gratuït de Déu; és «bondat i amor als homes». La manifestació és comunicació, i l'actitud de l'Església celebrant és la «recepció» —com Maria, que va «rebre» la primera aquesta presència, i guardava tot això en el seu cor— amb acció de gràcies, adoració, goig en i per la fe («*gaudium de fide*»), com deia sant Agustí.

La comunicació essencial és la mateixa encarnació del Fill de Déu. En aquest misteri, la naturalesa humana sencera ha quedat ennoblida, ha estat realment situada en l'àmbit de la salvació: s'ha produït l'admirable intercanvi —*admirabile commercium*— de naturaleses. Com deia sintèticament sant Lleó, aquell que és invisible en la seva divinitat, s'ha fet visible a partir de la nostra humanitat («*invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris*»).

Els textos citats en començar diuen encara més: la manifestació de Jesucrist «ens ensenya» (missa de la nit), ens «salva pel seu amor mitjançant el bany regenerador i el poder renovador de l'Esperit Sant» (missa de l'alba). És una orientació per la manera de viure, és una

força eficaç de purificació i de renovació. La Paraula i el Sagrament. «La Paraula s'ha fet carn» (Joan). «Déu ens ha parlat en aquests dies definitius, en la persona del Fill» (Hebreus).

Ara sabem què significa l'epifania del nostre Déu i salvador, i per què l'Església celebra justament aquesta solemnitat; no es queda pas pensant en la cova de Betlem del passat, sinó celebrant la presència salvadora de Déu, que va començar a fer la seva manifestació en el naixement, va complir la seva missió en el misteri pasqual purificant el pecat i donant la pau i l'Esperit, i tindrà la plenitud de la seva manifestació en el dia del seu retorn gloriós.

En la solemnitat de Nadal, la recitació del Credo segueix una rúbrica pròpia. Durant les paraules «I, per obra de l'Esperit Sant, s'encarnà de la Verge Maria, i es féu home», tothom s'agenolla. El compliment d'aquesta rúbrica ens posa en la situació espiritual de Maria, de Josep, de l'Església de tots els temps, i és una manera senzilla i eficaç d'expressar el que tantes vegades ens desitgem aquest dies: que el Nadal sigui sant!

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ❑ **Nascuda a Roma cap a l'any 383**
- ❑ **Juntament amb el seu marit va optar per la vida ascètica**
- ❑ **Fundadora de monestirs al nord d'Àfrica i Terra Santa**
- ❑ **Amiga de sant Agustí i sant Jeroni**
- ❑ **Va morir a Jerusalem l'any 440**

Melània la Jove pertanyia a la classe patrícia de Roma, concretament a la família Valerii, una de les més influents i riques del baix imperi. Com era costum en aquesta classe social, els seus pares la van fer casar molt jove —quan només tenia tretze anys— amb un home ben posicionat, un parent seu anomenat Pinià. El matrimoni sembla que va ser feliç, però els dos fills que van tenir van morir al cap de pocs mesos d'haver nascut. Molt afectada per aquest fet, Melània va començar un període de reflexió profunda i finalment va prendre la decisió de dur una vida cèlibe. Ho va explicar al seu marit, i ell no només ho va acabar comprenent sinó que va decidir acompanyar-la en aquest procés vital. Tots dos, llavors, van començar una vida ascètica, a la qual es va afegir fins i tot la mare de la santa.

Santa Melània la Jove

Aquest petit i curiós grup familiar es va desplaçar de Roma fins a Sicília, on van viure durant dos anys duent una vida monàstica juntament amb antics esclaus. Més tard es van traslladar al nord d'Àfrica, on van conèixer i fer amistat amb sant Agustí d'Hipona. Van viure set anys en aquesta zona, i hi van fundar diversos monestirs. El seu periple, però, no es va acabar pas aquí, perquè van començar una peregrinació a Jerusalem. Un cop arribats tots tres van continuar amb la vida retirada que havien dut fins llavors. També van fundar monestirs, van fer donacions importants a l'Església i van poder conèixer sant Jeroni. Quan la mare i el marit de santa Melània la Jove van morir, ella encara va viatjar fins a Constantinoble per convertir el seu oncle Volusià, ambaixador a la cort de l'emperador.

Solsona

diòcesis

Ordenació sacerdotal de Mn. Lluís Tollar

■ L'assistència de fidels a la catedral va ser multitudinària

Ramon Estany

Solsona

La catedral es va quedar petita el diumenge 14 de desembre amb motiu de la solemne ordenació sacerdotal del diaca de Puig-reig, Lluís Tollar i Puig. Els seus pares, germans i altres familiars van ocupar els primers bancs de la catedral, mentre que l'assistència de fidels a la celebració va ser multitudinària, a causa també de la popularitat i coneixença que té a la diòcesi el nou prevere.

El bisbe Traserra, que va presidir l'eucaristia concelebrada per una trentena de preveres i religiosos, assistit pels diaques, acòlits i seminaristes diocesans, en la seva salutació d'entrada va recordar que «no solament ens alegrem perquè el Senyor és a prop, les festes de Nadal s'acosten, sinó també perquè el Senyor ens fa el do d'un nou prevere, d'un nou sacerdot al servei de l'Església diocesana».

Al llarg de l'homilia, el bisbe de Solsona va destacar que l'Esperit Sant continua vetllant per la nostra Església, que necessita missatgers que la cridin a la conversió i li proposin una vida cristiana renovada i fervent. En aquest sentit, el prelat es va adreçar al nou sacerdot demanant-li que faci de la celebració de l'eucaristia «una pregària i una acció de gràcies desbordant» i el va instar a «ser una veu, un missatger que anuncia tant de dia com de nit que el Senyor és a prop nostre».

Mons. Traserra va aconsellar al nou prevere que per poder ser aquest missatger coratjós «és necessari viure totalment per al Senyor» i que «a ningú més no has de voler anomenar mestre i Senyor, només a Ell». I dirigint-se a tots els preveres que assistien a la celebració, el bisbe Jaume els va exhortar a «una intensa transformació personal, per tal de mostrar que vivim pel Senyor i que totes les nostres actuacions són guiades per la imitació de Crist, que va complir sempre la voluntat del Pare».

Mons. Traserra també va recordar al nou prevere l'encàrrec que té des de fa pocs mesos de vetllar per les noves voca-

Lluís Tollar va ser consagrat pel bisbe Jaume Traserra.

denació, per ser tot seguit revestit amb l'estola i la casulla. Agenollat davant del bisbe, aquest va consagrar les mans del nou prevere i li va lliurar el calze i la patena, amb el pa i el vi per a la celebració eucarística, finalitzant amb el bes de pau del bisbe i concelebrants, tot acollint el nou sacerdot en el presbiterat diocesà. Mn. Lluís Tollar, ja sacerdot, va concelebrar la seva primera eucaristia vora el bisbe.

Abans de cloure la celebració, el nou prevere va adreçar unes paraules d'agraïment als assistents, paraules que van rebre un càlid aplaudiment de tothom. Després de la benedicció final, tothom va voler saludar i felicitar personalment Mn. Lluís Tollar. Salutacions gairebé multitudinàries, que

es perllongaren fins ben passats dos quarts de vuit del vespre. A continuació, els assistents van poder gaudir d'un refrigeri a les sales annexes de la catedral.

Mn. Lluís Tollar va néixer a Puig-reig el dia 28 de gener de 1975. Va estudiar a l'Institut de Puig-reig i a l'Escola diocesana de Navàs. Es va llicenciar en Econòmiques a la Universitat Autònoma de Bellaterra. L'any 2003, va entrar al Seminari Interdiocesà de Barcelona i l'any 2005 va continuar els seus estudis de seminarista al Seminari Filosòfic i Teològic Internacional Joan Pau II de Roma fins al juny de 2008.

El dia 6 de juliol de 2008, a la catedral de Solsona, va ser ordenat diaca per Mons. Jaume Traserra. Des d'aleshores i fins al dia d'avui ha servit com a diaca la parròquia de Súrria, poble on continuarà servint com a vicari. Així mateix és delegat de Vocacions, membre de la Delegació de Joventut, membre de la Delegació de Mitjans de Comunicació i adjunt a Secretaria General.

Tots els assistents van voler saludar i felicitar personalment el nou prevere.

cions a la diòcesi: «Mostra amb el teu ministeri la bellesa de la vocació sacerdotal i no deixis de fer propostes vocacionals.»

Finalitzada l'homilia, es va iniciar la litúrgia d'ordenació amb la crida del candidat, que abans de l'homilia ja havia estat presentat al bisbe per Mn. Josep Maria Vilaseca, rector de Súrria, on ha exercit el seu diaconat, tot demanant-ne l'ordenació.

Lluís Tollar va fer davant del bisbe les promeses sacerdotals i, tot seguit, es va prostrar a terra, en un signe d'humilitat i d'acollida, mentre celebrants i poble cantaven les lletanies dels sants, ressonant amb força els més propers com sant Pere Claver, sant Antoni Maria Claret i el beat Josep Cesari Mercadal, de Puig-reig.

El ritu va prosseguir amb la imposició de mans del mateix bisbe i també de la resta de concelebrants i la pregària d'or-

«Avui és un dia gran a la meua vida»

(Paraules de Mn. Lluís Tollar el dia de la seva ordenació presbiteral)

«Que bé que tants de vosaltres haueu pogut acompanyar-me i fer-me costat. Ja sigui des del cel, en diferents punts del món, units en la pregària, que sé que n'hi ha molts, o aquí, presents a la catedral de Solsona.

»Mireu que hi ha coses a fer un diumenge a la tarda, però us heu volgut reservar aquest dia a la vostra agenda. Que bonic. És magnífic i us n'estaré sempre molt agraït. Mireu. Fa un temps, estava parlant amb Déu, i tot llegint el llibre d'Isaïes, un profeta de l'Antic Testament, llegia això: "En els darrers temps, totes les nacions i pobles s'en caminaran cap a la muntanya del temple del Senyor." I li demanava a Déu que em fes veure com seria això. El que no em pensava era que en aquesta celebració d'avui em donés una resposta i em donés la imatge que la fi del temps serà com si tots junts caminéssim cap al cel. Serà sorprenent, ja que sobrepassa fins i tot el que podríem arribar a imaginar, ple de persones que hem conegut en la nostra vida, d'altres que seran noves, o que farà poc temps que haurem conegut. També hi haurà moments de records profunds i ben precisos, moments d'emocionar-nos, de recuperar l'alegria de retrobar-nos. Vaja, una imatge com la d'avui, que Déu em dona l'oportunitat de compartir en aquesta celebració. M'omple de joia saber que esteu al meu costat. Això és molt gran.

»Quan de vegades demano a Déu que em doni mostres de la seva estimació, el seu silenci us indica a vosaltres. M'ha posat al costat vostre perquè vosaltres sou el mitjà pel qual Déu ha volgut i vol estimar-me al llarg de la meua vida. I avui n'és una altra mostra ben significativa. Ja sabeu que a mi no m'agrada ni vull destacar ningú en con-

cret. Avui tampoc no ho faré. Perquè tots sou significatius i us aprecio a cadascun de vosaltres. Són tan concrets i precisos els moments que hem conviscut junts, ni que sigui per uns instants, que tots tenen la seva importància i la seva estimació. Per tant, us voldria agrair la vostra presència i fer-ho, a més, en les diverses llengües de les persones que avui m'acompanyeu i que pregueu per mi des de diferents llocs.

»Molts de vosaltres sabeu que en un moment determinat de la meua vida hi ha hagut un esdeveniment que ha canviat la meua existència. Aquest ha estat el trobament amb una persona, amb Jesús ressuscitat.

»Aquest jove de Puig-reig que molts heu conegut, heu vist créixer i amb qui heu compartit la vida, amb les seves debilitats i mancances, i amb les seves facultats i virtuts, un cert dia doncs, va sentir la crida de Déu a seguir-lo, i concretar-ho en una de les vocacions cristianes. Per tant, avui, agraeixo immensament a Déu aquest do totalment immerescut del sacerdoci que Ell ha decidit donar-me. És un regal i un do tan gran que encara no sé com s'ha atrevit i ha volgut concedir-me'l i confiar-me'l, però és Ell qui crida. És Ell qui lliurement ens convida a seguir-lo, i després, ens escull per a una missió concreta. Jo avui, amb la meua fe, dic que sí a Déu, confio en Ell, això és la fe. Avui faig un pas de confiança i de resposta a Déu, perquè he percebut en el cor que la crida que em dirigeix és la de ser mossèn. La meua vida, doncs, només intenta ser una resposta a la crida de Déu. Seguir la seva voluntat m'omple d'alegria.

»Sóc el Lluís que heu conegut, només que ara sóc feliç de veritat perquè he descobert el tresor més gran de la vida, he descobert Jesús.»

Francesc Malgosa i Riera

El secret de l'Home,
El secret de Déu

Distribució: Llibreria Claret. Preu: 5 euros.

SOLSONA

Museu etnològic a Montmajor fet amb l'esforç dels feligresos

■ El bisbe Jaume Traserra va lloar l'activitat de Mn. Armesto, el rector del poble

L'estàtua és obra de l'artista Eudald Reig.

Mons. Jaume Traserra va interessar-se per la gran quantitat d'objectes que aplega el museu.

Ramon Estany
Montmajor

Montmajor va celebrar amb joia una festivitat de Sant Sadurní doblement especial. D'una banda, la festa del patró estimat de la parròquia, sant

Sadurní, i de l'altra, la inauguració d'una estàtua del sant i un museu etnològic parroquial que recull objectes i eines relacionades amb la feina de pagès, que han estat conservats i rescatats de l'oblit gràcies a la voluntat de Mn. Armesto, rector de Montmajor, que ha sabut estimular en

els feligresos la voluntat de mantenir aquests elements del passat i de la història quotidiana.

La celebració va començar a les dotze del migdia amb l'eucaristia presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, que va lloar l'activitat de Mn. Armesto.

En acabat, i després de cantar els goigs al sant patró, sant Sadurní, el rector i el bisbe van lliurar uns diplomes de pergamí a les famílies que han col·laborat amb la parròquia per fer possible aquest museu i l'estàtua.

Ja a fora de l'església, Mons. Traserra va beneir l'escultura: una imatge plana de metall feta per l'artista local Eudald Reig, ferrer de Casserres, que s'aixeca uns tres metres per damunt d'una pedra a l'espai del pati exterior de l'església.

Tot seguit, es va procedir a visitar les dependències parroquials on s'ha habilitat el museu etnogràfic. Mn. Armesto ha recollit des de fa més d'un any centenars d'eines que formen part de la tradició agrària del poble. De fet, la joia de la corona d'aquest museu és una col·lecció de més de 200 destrals, una de les quals havia estat propietat d'un botxí de la República francesa. No hi falta tampoc una petita mostra d'art sumptuari així com la recreació d'una cuina antiga.

El museu es podrà visitar qualsevol dia de la setmana, a hores convingudes, simplement avisant la parròquia. Mn. Armesto subratlla que ell només intenta fer poble i que, agraït l'acollida que ha tingut en el poc temps que fa que és a la parròquia (hi va arribar fa uns dos anys), vol tornar aquesta estimació arreglant i condicionant els voltants boscosos de l'església i de la rectoria.

Fotos: Llätzer

Centenari de la Residència Sant Roc de Gironella

Redacció / Gironella

Recentment es va celebrar a Gironella la cloenda dels actes del centenari de la vinguda, el 1908, de les primeres Germanes Carmelites Missioneres, les quals es dedicaven a la vetlla de malalts. La primera comunitat que van formar ha esdevingut, amb el temps, l'actual Fundació Residència Sant Roc.

Amb aquest motiu, al llarg de tot l'any, s'ha volgut recordar el centenari amb diferents actes, per acabar finalment amb la cloenda. Aquest acte va consistir en una missa a l'església de la Residència, presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, i con-

celebrada per Mn. Joan Viladot, rector de Gironella, i per Mn. Àngel Pla.

La coral V9 va participar en l'eucaristia amb els seus cants i també va oferir un esplèndid concert. Sortint de l'església, a la plaça de davant de la Residència, hi va haver una ballada de gegants a càrrec de la colla gegantera de Gironella-Viladomiu Nou.

Després del dinar de germanor, va haver-hi la presentació del llibre *L'Hospital de Gironella*, de Josep Busquets i Castella, que, amb un treball rigorós i la seva prosa amena, ha aconseguit plasmar la història i l'esperit d'aquesta institució centenària tan arrelada al poble de Gironella.

Cadena de pregària per les vocacions

Redacció / Solsona

Durant el mes de novembre va tenir lloc, com cada any, la Cadena de Pregària per les Vocacions. Aquesta cadena uneix tots els bisbats de Catalunya en una pregària ininterrompuda al llarg de trenta dies.

Més de seixanta persones es van unir en aquesta cadena des del nostre bisbat de Solsona, i la Delegació diocesana de Vocacions els vol donar les gràcies per aquest pregar constant. Han estat persones soles que han pregat en un moment o altre; comunitats de religiosos i religioses que s'anaven rellevant per cobrir la majoria de les 24 hores del dia; comunitats parroquials que han celebrat eucaristies i vetlles; residències d'avis; grups de

visitadors de malalts i altres grups parroquials. Cal destacar un grup de visitadors de malalts que, arran d'haver-se trobat per pregar per les vocacions en els dies de la cadena, van decidir seguir aquesta pregària trobant-se un cop al mes, celebrant una vetlla per les vocacions. No defallim en aquesta pregària tan necessària per als nostres dies; perquè sempre hi hagi persones que escampin arreu «la bona olor de Crist» i el seu missatge d'amor i de misericòrdia entranyables.

J.M. Bonet

VITRALLS des de 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

Gravats a l'àcid

Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitralbonsnet.com
www.vitralbonsnet.com

Bon Nadal !

Nadal és calor
per a tot creient.

Pio
Llars de foc

Avda. de Sarrià, 53 bis - Tel. 93 322 53 59
08029 Barcelona

Nacional, 152 - Km 53,800 - Tel. 93 889 84 29
08550 Hostalets de Balenyà - Barcelona

RESIDÈNCIA UNIVERSITÀRIA FEMENINA ISABEL LARRAÑAGA

- Habitacions individuals amb bany complet, telèfon i accés a Internet.
- Sala de televisió, vídeo i DVD, amb aire condicionat.
- Biblioteca, sala de treball i lectura.
- Bugaderia, gimnàs i cuina pròpia de qualitat.
- Capella.
- Jardí i terrasses enjardinades.

Situada al costat de l'estació de Tres Torres dels Ferrocarrils de la Generalitat i a prop de la zona universitària de Diagonal, IQS, Esade, Abat Oliba, UIC, etc.

Via Augusta, 289 - 08017 Barcelona
Tel. 932 032 362
www.residenciamadreisabel.org

LLEIDA

Càritas Lleida presenta l'informe Foessa

■ Una taula rodona va evidenciar la necessitat de potenciar la solidaritat

Jordi Curcó
Lleida

La Delegació de Càritas Lleida va presentar el 4 de desembre el *VI Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Espanya 2008*, de la Fundació Foessa. Ho va fer d'una manera prou original i poc freqüent en muntar a la plaça de Sant Josep, davant de la seu social de l'entitat, els esquetxos *Tot torna*, molt ben representats per Sac d'Espectacles.

Tot seguit, a la sala d'actes de Càritas va tenir lloc una taula rodona sota el títol *També refundarem la pobresa i l'exclusió?* Hi van intervenir Jordi Roglà, director de Càritas Barcelona; el P. Joan Suñol, president de la Fundació Sant Ignasi-Arrels; Rafa Allepuz, president de Justícia i Pau, i Ramon Baró, director de Càritas Lleida. Va actuar com a moderadora la periodista i membre del Departament de Mitjans de Comunicació del bisbat de Lleida, Maria Carme Sabador.

L'anomenat informe Foessa alerta sobre l'augment de la pobresa severa a Espanya i de com cada vegada més joves es troben a les portes de la pobresa. Destaca la xifra del 19,7% de nivell de pobresa,

La taula rodona va tenir lloc a la sala d'actes de Càritas.

una de les més altes de la Unió Europea. La pobresa severa, encara que sembla que és minoritària, afecta 1.739.800 persones, amb 528.200 persones que viuen en la pobresa extrema. L'informe alerta també de l'augment de joves que viuen en la pobresa: el 44% del total de pobres a Espanya tenen menys de 25 anys i estan entre la pobresa extrema o severa.

En la taula rodona es va plantejar la necessitat d'un canvi de mentalitat: «No n'hi ha prou amb mecanismes que regu-

lin el mercat si això no va acompanyat d'un desenvolupament humanitari pel qual treballa Càritas potenciant la solidaritat i la convicció que no hem de tenir, sinó que hem de ser persones.»

En aquets sentit la Campanya de Nadal de Càritas està centrada en el valor de la comunió, estimulament actituds que contribueixin a crear fraternitat, acollida i solidaritat. Càritas proposa un gest: cinc dies solidaris, sense consumisme. «La convicció de la comunitat cristiana és aquesta: un altre estil de vida és possible», diu el consiliari de Càritas, el Gmà. Benet Arbués, en una carta dirigida als voluntaris.

En aquesta mateixa carta, el delegat de Càritas constata que «han augmentat les necessitats bàsiques i el nombre de pobres i que, d'altra banda, han disminuït els donatius que es rebien de manera ocasional. Estem davant d'una crisi greu que ens demana, als cristians, molta creativitat per transmetre esperança i solidaritat a tots aquells que viuen en situació de gran pobresa i vulnerabilitat». La carta porta com a lema «Siguem creatius! Inventem noves formes de caritat!».

Mons. Piris visita Montserrat per venerar la patrona de Catalunya

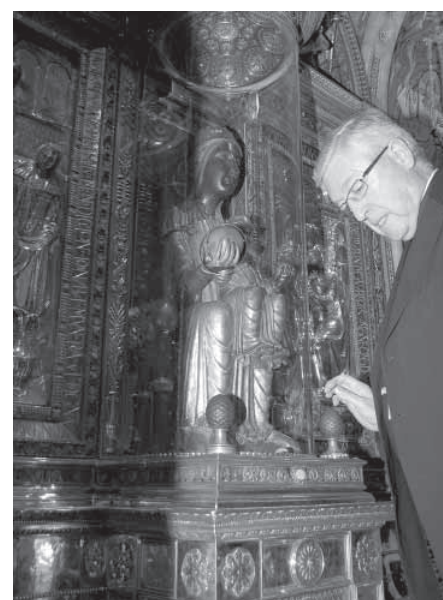
J.C. / Montserrat

El bisbe Joan Piris va pujar el divendres 12 de desembre al monestir de Montserrat per tal de posar-se als peus de la patrona de Catalunya i venerar-la al seu cambril, tal com era la seva voluntat des de la seva presa de possessió com a nou bisbe de Lleida. Mons. Piris va celebrar l'eucaristia privadament a la capella del cambril de la Mare de Déu i tot seguit, després de venerar la patrona i de pregar davant la sagrada imatge, va assistir a la basílica del monestir al cant de la *Salve* i del *Virolai* que cada dia fa l'Escolania de Montserrat.

El bisbe Piris va ser rebut per l'abat de Montserrat, el P. Josep M. Soler, amb el qual va departir durant una estona, abans de compartir el dinar amb la comunitat benedictina al refectori del monestir. El bisbe de Lleida va recordar que feia dos anys de la seva darrera visita a Montserrat. Va ser el 15 d'agost de l'any 2006. Aleshores era bisbe de Menorca i va presidir la missa conventual de la solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu.

L'abat Soler va manifestar a Mons. Piris la seva satisfacció i la de tota la comunitat per la visita del bisbe de Lleida, alhora que li va palesar l'estreta relació del monestir amb la diòcesi lleidatana i molt especialment amb la Confraria de Montserrat, que des de fa més de 60 anys puja cada juliol de romeria al santuari i que, en paraules seves, és una de les més ben organitzades que es fan durant l'any a Montserrat. El P. Soler va destacar també la solemnitat i popularitat amb què Lleida celebra tots els anys la festa de la Mare de Déu de Montserrat a la seva capella de la catedral de Lleida, on centenars de lleidatans van a venerar-la cada 27 d'abril.

Mons. Joan Piris, abans de tornar a

El bisbe va venerar la imatge.

Lleida, va signar al llibre d'honor del monestir la següent dedicatòria: «Aquesta és la meua primera visita com a bisbe de Lleida i poso als peus de Santa Maria de Montserrat tots i cadascun dels membres d'aquesta estimada diòcesi. Confio de cor en la seva intercessió.»

En la seva estada a Montserrat, el bisbe Joan Piris, acompanyat pel P. Laplana, director del Museu de Montserrat, que havia estat prevere de la diòcesi de Lleida, va visitar també un dels claustres del monestir on es conserva el sepulcre del monjo napolità Benet de Tocco, que va arribar a ser-ne abat dues vegades (1556-1559, 1562-1564). L'any 1564 fra Benet de Tocco va ser elegit bisbe de Vic; més tard, el 1572, bisbe de Girona, fins que el 27 de juny de 1583 va ser nomenat bisbe de Lleida.

El seu pontificat va ser curt, ja que va morir el 31 de gener de 1585, quan es trobava a Montserrat com a visitador apostòlic, on va ser enterrat.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

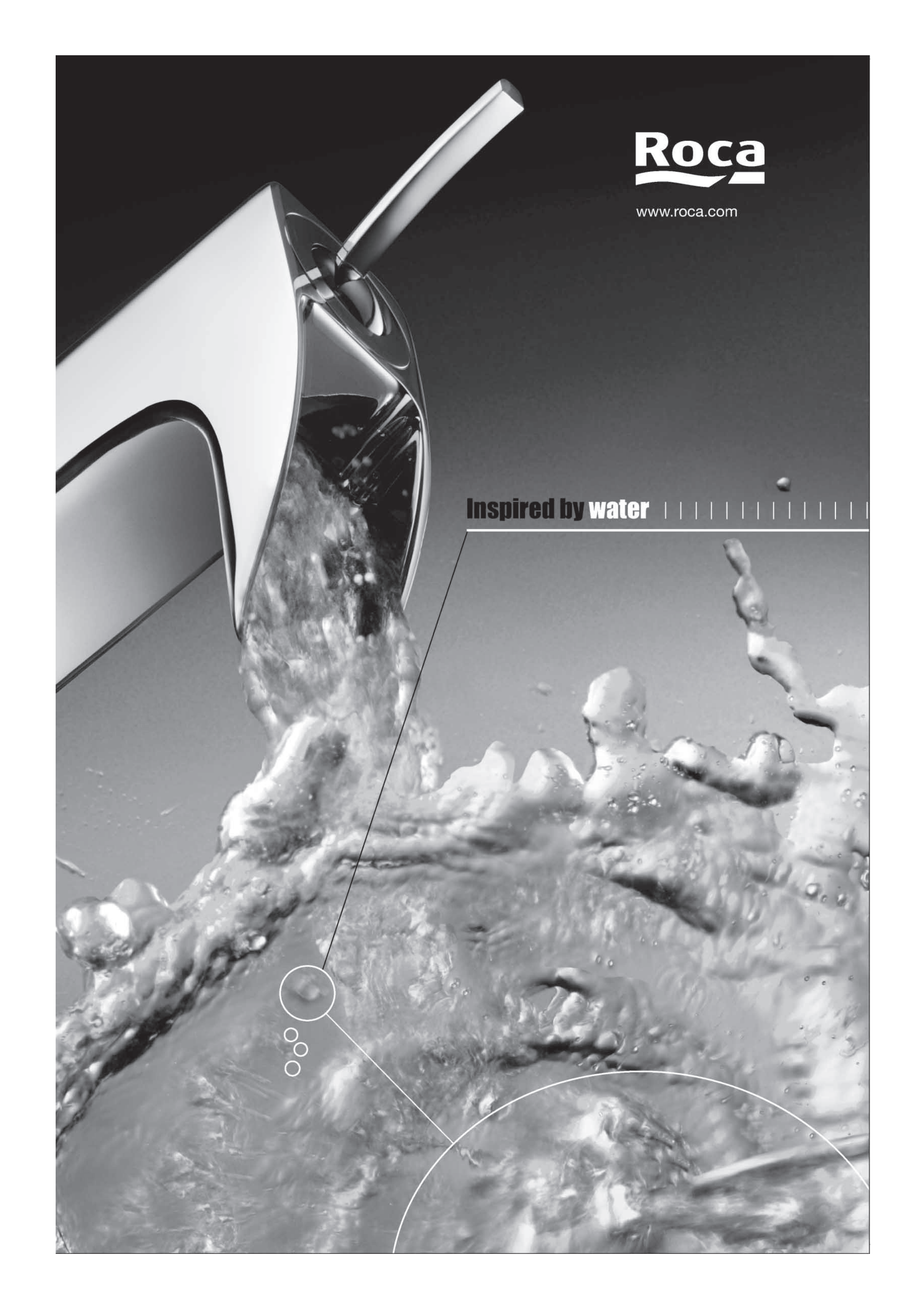
Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

Roca

www.roca.com

Inspired by water |

El petit poble de Peramea venera les relíquies dels Sants Innocents

■ Els «Martisans» són exposats a la veneració cada 28 de desembre

Jordi Curcó

Peramea

El petit poble de Peramea, a la comarca del Pallars Sobirà, nucli agregat a Gerri de la Sal, celebra cada 28 de desembre, festa dels Sants Innocents, una litúrgia pròpia i singular, que es reproduïx any rere any amb fidelitat institucionalitzada. En aquest dia, en ple temps de Nadal, els veïns del poble i els fills que viuen fora i molts altres vinguts d'arreu de la comarca i dels pobles veïns s'apleguen a la petita església de Sant Cristòfol, on es venera una antiga talla romànica del segle XII de la Mare de Déu del Remei.

Però no és aquesta Verge el motiu ni de la festa ni de l'arribada de tanta gent, sinó una petita arqueta on es guarden unes calaveres, dues de petites i una de gran: «La mare i dues criatures», diu la gent del poble. Són aquestes les suposades relíquies de dos dels Sants Innocents i de la seva mare, que van morir a Palestina per ordre del rei Herodes. El poble els anomena amb el nom afectuós i respectuós

dels «Martisans».

Aquestes suposades relíquies dels Sants Innocents haurien anat a parar a Peramea des de Terra Santa, portades pels comtes del Pallars, senyors del castell de Peramea, en tornar d'alguna de les croades.

A les dotze del migdia, entre l'ambient fred i gairebé misteriós que es respira al petit temple i davant de l'atenta mirada dels fidels que prenen part en la celebració, el mossèn del poble, acompanyat d'altres mossens convidats de la comarca i algun d'ells fins i tot fill de Peramea, revestits amb els ornaments de color vermell litúrgic propi de la memòria de sants màrtirs, s'apropa a una de les petites capelles laterals de l'església, l'única amb reixa. Al seu interior, damunt d'un senzill altar guarnit amb ciris i flors, dins d'un ben dissimulat armari es guarda l'arqueta de fusta, sense gairebé decoració, on se suposa que hi ha les relíquies dels màrtirs sants.

Recitades les oracions rituals en llatí (*Herodes iratus occidit multos pueros. In Bethlem Judeae Civitate David*), l'arqueta

El mossèn fa les oracions rituals a la capella dels Màrtirs Sants.

reliquiari és traslladada per dos homes del poble en processó fins al presbiteri de l'església per ser dipositades damunt d'una petita taula, als peus de l'altar. Tot seguit el mossèn del poble destapa l'arqueta deixant al descobert les relíquies dels màrtirs-sants, per iniciar tot seguit la missa en honor dels patrons del poble, els Sants Innocents.

El moment més esperat i que atreu tanta gent a aquesta festa és sens dubte quan el mossèn acaba la missa i dona pas tot seguit a la veneració pública de les relíquies. Els primers a fer-ho són els mateixos concelebrants que, un a un, s'apropen a l'arqueta i, després de contemplar breument els petits esquelets, les veneren besant el vidre de protecció, que a mena d'urna custodia les santes relíquies.

Els fidels, entre ells molts infants encuriosits, en tractar-se de màrtirs també infants com ells, avancen un a un pel passadís central de la petita i gelada església, mentre els mossens veïns de Peramea canten, gairebé de memòria, els *Goigs dels Sants Màrtirs Innocents*, «que es canten en sa capella de Peramea, la Qual i sa comarca, en temps de sequedat, experimenta de dits patrons lo puntual alivio», es pot llegir com a explicació en el full gogístic. La tornada popular diu així: «Puig del rei la tirania / vos manà matar Infants, / ajudeu-nos cada dia / gloriosos màrtirs sants. // Per sa infinita bondat / nos ha fet Déu mercès tantes, / y en aquesta Vila ha dat, / estas Relíquias tant Sants; / veneremlas nit i dia / adorant los Cossos Sants, // Ajudeu-nos cada dia / Gloriosos màrtirs sants.»

Acabada la cerimònia de veneració, el mossèn tanca l'arqueta, que és retornada

L'arqueta conté tres esquelets, que se suposa que van ser víctimes d'Herodes.

en processó fins a la seva capella. Les portes no es tornaran a obrir de nou fins al 28 de desembre de l'any següent.

Tot i que el seu lloc originari no hi ha dubte que va ser Peramea, la tradició diu també que aquestes, amb ocasió d'una guerra, per tal que no caiguessin en mans enemigues, van ser amagades i oblidades a la serra de Sant Aventí de Peracalç. Passat el temps, van ser trobades per un bou de casa Baró de Peracalç que grapava la terra. El pastor se les va endur al poble. Assabentats de la troballa, els de Peramea les van voler recuperar, però els de Peracalç s'hi van negar.

El retorn al seu lloc d'origen diu la tradició que es va produir per un fet inaudit. En temps de sequera era costum de portar en processó les relíquies fins a l'estany de Montcortés, tot demanant la pluja pels camps. En arribar a l'estany submergien l'urna a l'aigua de l'estany i els veïns dels dos pobles dinaven vora l'estany. Va ser en una d'aquestes trobades quan els de Peracalç es van adonar que s'havien descuidat el vinagre per amanir l'enciam. «No sé què donaria per un porró de vinagre!», va exclamar un d'ells. «Ens voleu donar els Martisans?», va exclamar un dels veïns de Peramea. I així diuen que va ser com es va produir l'intercanvi de les relíquies, que van tornar a Peramea a canvi d'un porró de vinagre.

Fotos: Jordi Curcó

import difusió

MOBILIARI PER A COL·LECTIVITATS

Cadires plegables

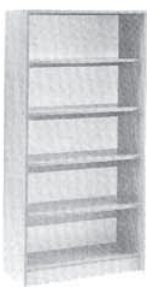
DIRECTES DE FABRICA

Cadires per a sales polivalents

Pissarres, taules i cadires per Biblioteques, Residencies Escoles, Locals Parroquias, Asociacions

Prestatgeria i armaris

"A MIDA"

Cadires apilables, metal·liques i polipropilè

salés d'actes

Taules i Cadires per a restaurants, cafeteries Residencies, geriatries...

Cadires amb pala, metal·liques fusta i polipropilè

Agt. Comercial: A. Pérez Sabaté

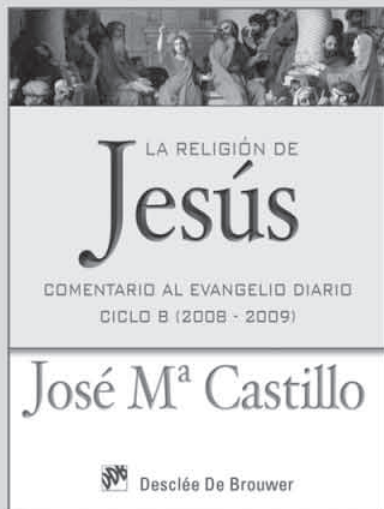
BADALONA

Tel. i Fax. 93 389 06 99

Tel. Mòbil 670 21 73 10

a.perez@coacb.com

PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS

LA RELIGIÓN DE JESÚS

Comentario al Evangelio diario. Ciclo B (2008-2009)

José M^a
CASTILLO

P.- Un libro significativo desde su título: "La religión de Jesús".

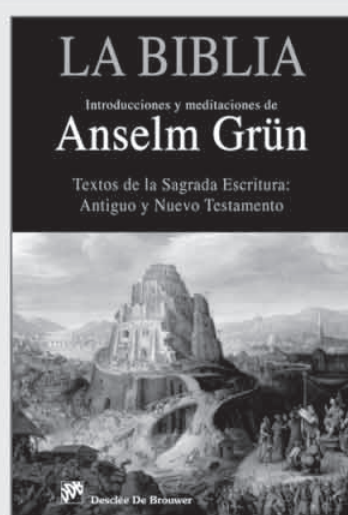
R.- Decidí escribir este libro y ponerle ese título por dos motivos. En primer lugar, porque el tema de la religión es más preocupante en estos momentos que el tema Dios. Y en segundo lugar, una de las cosas más sorprendentes de los Evangelios es un Jesús profundamente religioso y, al mismo tiempo, en conflicto con la religión. Con los dirigentes de la religión, con el Templo. Hasta tal punto que éstos últimos lo condenaron a muerte y lo mataron. Es decir, Jesús vive un conflicto radical con la religión, con su religión.

P.- ¿Esta es, entonces, la tesis del libro?

R.- Se trata de constatar algo que está en los Evangelios. A saber, que una lectura de los Evangelios hecha desde los criterios de la religión establecida nos imposibilita para entenderlos.

P.- ¿Quiere eso decir que el catolicismo actual dificulta el acceso al Evangelio?

R.- La Iglesia es un gran obstáculo para entender el Evangelio. Por eso, grandes sectores de la Iglesia y del clero le tienen mucho miedo al Evangelio. Y es que Jesús denunció al Templo y, por supuesto, no instituyó el sacerdocio. Y la eucaristía no fue un rito religioso, sino una cena de amigos. Es decir, la Iglesia ha asumido una serie de prácticas que no están de acuerdo con el Evangelio.

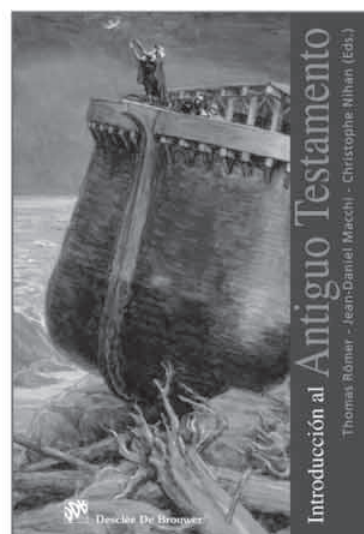
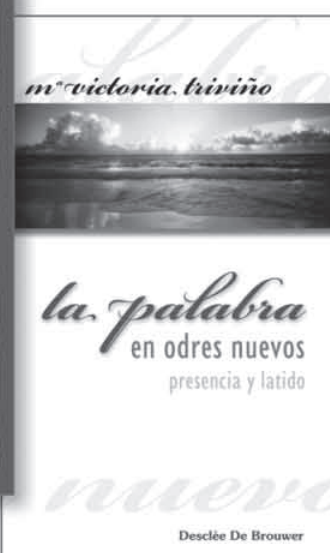

LA BIBLIA

Textos de la Sagrada Escritura:
Antiguo y Nuevo Testamento
Introducciones y meditaciones de

Anselm Grün

«Querido lector, te deseo que la lectura de estos textos esenciales de la Biblia te lleve a una profunda experiencia espiritual, a la experiencia de Dios y de tu propia liberación, la liberación de toda angustia y del aferramiento a lo superficial. Que la luz de la Palabra de Dios ilumine tu corazón para que veas en ti tu propia luz, la luz divina que brilla en ti y te sumerge en Dios, el único en quien llegarás a ser plenamente tú mismo y reconocerás tu propia dignidad».

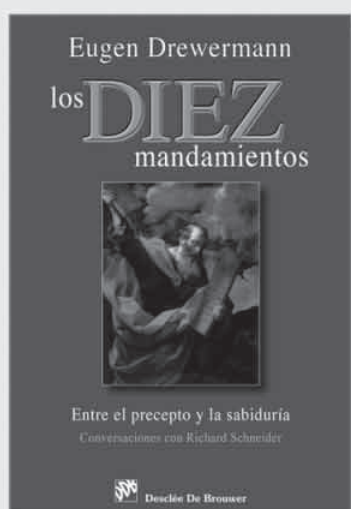
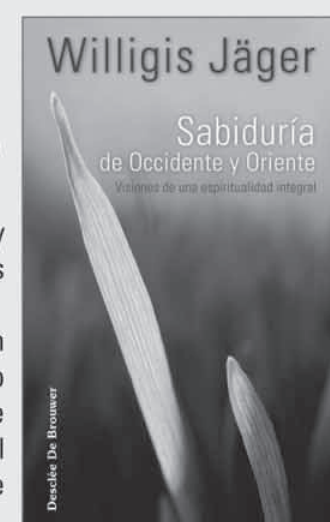

SABIDURÍA DE OCCIDENTE Y ORIENTE

Visiones de una espiritualidad integral

Willigis Jäger

Willigis Jäger nos muestra una espiritualidad moderna y transconfesional, que aporta respuestas a los interrogantes acuciantes de los buscadores espirituales del siglo XXI. Como benedictino y Maestro Zen se inspira tanto en la mística cristiana como en el zen oriental y, al mismo tiempo, va mucho más allá de las ideas tradicionales de las religiones. Su visión de una espiritualidad integral une el gran tesoro de las experiencias de la sabiduría de Oriente y de Occidente.

LOS DIEZ MANDAMIENTOS

Entre el precepto y la sabiduría

Eugen Drewermann

El fin primordial de los Diez Mandamientos no es legislar sobre el orden colectivo, sino la salvación del individuo. Con esto se gana, sobre todo, una nueva imagen de Dios: un Dios que habla en el corazón del hombre y emplea un lenguaje dulce y afable, un Dios que ya no intimida, pero que vincula sólo en la medida en que habla el lenguaje del amor. Se trata también de ilustrar las condiciones históricas que pesan sobre la formulación de los Diez Mandamientos y de interpretarlos.

edesclée.com

BARCELONA MULTIMEDIA PRESENTA EL DVD

Espiritualitat franciscana per a tota la família

PICANYOL, DIBUIXANT I REALITZADOR DEL DVD
DESCOBRIM FRANCESC I CLARA D'ASSÍS

«Sant Francesc és un personatge que m'ha atret tota la vida»

—Per què aquest interès seu de recuperar la figura de Francesc i Clara?

—És una pregunta que ara, amb motiu de la presentació d'aquest treball, jo també m'he hagut de fer a mi mateix. Francesc és un personatge que m'ha atret tota la vida i d'alguna manera me l'he anat trobant. De totes maneres, l'atracció que sento no respon gaire a raonaments. És com un enamorament. El que sí que noto és que hi ha trets de sant Francesc que m'agraden molt, com ara la seva innocència. Ell mai no actua premeditadament, ni amb astúcia, perquè viu des d'una gran sinceritat, sense cap ombra d'engany. També m'agrada la seva radicalitat i lliurament apassionat a Déu, que són elements que avui costa de trobar.

—Quines dificultats presenta la il·lustració de personatges tan arrelats en l'ideari cristià?

—Jo no he pretès fer en cap moment un treball original. He dibuixat sant Francesc i santa Clara tal com jo els sento i m'imagino que eren, però sense trencar amb la imatge que en té la gent. El que sí que hem fet és enriquir la història que se li dona a la gent, sovint limitada a unes quantes anècdotes juvenils, amb altres elements que narren a consciència tots els moments importants de la vida de sant Francesc.

—Ha calgut, però, a nivell pictòric, un canvi d'estil respecte d'altres personatges seus...

—Ha calgut un canvi d'estil respecte dels meus típics ninotets de nas gros, amb uns trets massa humorístics... He hagut d'aprendre un estil de dibuix més realista. Jo diria, però, que és el meu estil de sempre, però presentant els personatges històrics amb el màxim realisme possible.

—Com ha estat el procés creatiu?

—El primer de tot ha estat documentar-me i llegir a consciència les diverses fonts franciscanes. Hi ha hagut també una tasca important de documentació gràfica, donant importància a tots els detalls i a l'arquitectura de la ciutat d'Assís al segle XIII. Fins i tot vaig viatjar amb la meua dona fins a Assís, on vaig passar sis dies com un pelegrí més. Ha estat, doncs, un treball que he afrontat amb molta il·lusió i creient-hi de debò. Després va venir la part artística. Cal advertir que jo dibuixo a la manera clàssica perquè no entenc gens d'informàtica. Tots els dibuixos que apareixen en pantalla jo els he dibuixat a llapis i després els he passat a tinta amb una ploma. És un treball 100% artesà. Després a BCN Multimèdia ho han escanejat, hi han posat color, una mica de moviment i després ha vingut el muntatge i la sonorització, però tot això ja no depenia de mi.

—Com a pare de la criatura, està satisfet amb el resultat final?

—Molt. S'ha fet un gran treball d'equip. És un DVD per a tota la família que estic segur que pot fer molt de bé. Fins i tot diria que pot esdevenir per als nostres temps una interessant eina d'evangelització.

Samuel Gutiérrez

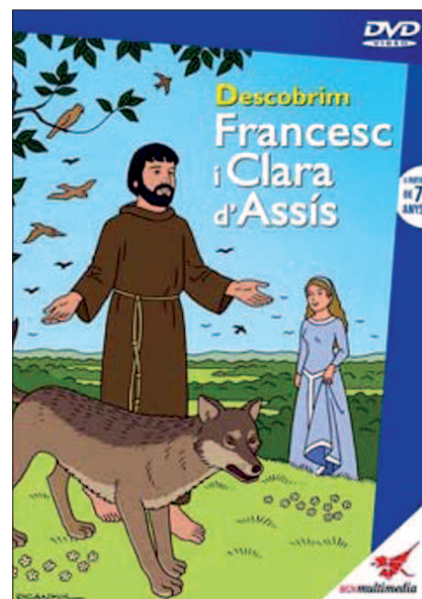
Fotos: Agustí Codinach /
Barcelona Multimedia

La nova aventura audiovisual de Barcelona Multimedia arriba aquest Nadal a les llibreries de la mà de sant Francesc i santa Clara d'Assís. Després de l'èxit de *Descobrim la Bíblia* —tant l'Antic com el Nou Testament—, l'editorial catalana ha tornat a confiar en els entranyables dibuixos de Picanyol per apropar la història sagrada i el cristianisme a les famílies i, de forma especial, als infants a partir dels 7 anys. El DVD *Descobrim Francesc i Clara d'Assís* conté 20 episodis sobre aquests dos sants emblemàtics, així com 80 activitats relacionades per compartir en família, a l'escola i a la catequesi. El guió ha estat obra de Toni Matas, editor de Barcelona Multimedia, que s'ha mantingut molt fidel als textos originals de les *Fonts franciscanes*, amb traducció del P. Francesc Gamisans, *o.f.m.* També ha comptat amb l'assessorament històric del P. Agustí Boadas, *o.f.m.*

L'aposta ferma per aquest nou pro-

ducte audiovisual de caire clarament evangelitzador ha estat possible gràcies a la conjunció de dues voluntats. D'una banda, pel desig de Picanyol de tornar a dibuixar les vides de Francesc i Clara d'Assís, que ja havia portat al còmic els anys 1978, 1980 i 1992. I de l'altra, per la intenció de Barcelona Multimedia d'ampliar la col·lecció *Descobrim*, tan reeixida en els seus dos primer volums: *La Bíblia: Antic Testament* (2007) i *La Bíblia: Nou Testament* (2006). El resultat ha estat un DVD molt ric en imatges, amb una gran força expressiva, i amarat de l'espiritualitat franciscana que des de molt jove tant ha atret el mateix Picanyol. Aquest tercer volum de la

col·lecció *Descobrim* ha estat per a ell «un somni fet realitat», encara que hagi significat també un canvi d'estil, ara més realista, en relació amb altres dels seus personatges de capçalera, com ara el mític Ot, el bruixot.

Equip multidisciplinari

Després de gairebé un any de treball i la conjunció d'esforços d'un equip multidisciplinari de més de vint persones, el nou projecte de Barcelona Multimedia, editat en català i castellà, ha vist la llum amb el desig d'esdevenir una eina educativa i evangelitzadora que apropi a grans i petits figures cabdals de la història del cristianisme. Així, juntament amb els 20 episodis de dibuixos animats sobre la vida de Francesc i Clara d'Assís, amb una durada aproximada de 75 minuts, s'ofereixen també una sèrie d'interessants activitats interactives per treballar en família o en grup cada capítol: joc d'història, joc d'art, coneixements i reflexions. Al mateix temps, el DVD està dividit en dos blocs temàtics. El primer inclou la joventut i la conversió de sant Francesc, mentre que el segon tracta, d'una banda, alguns dels episodis més coneguts de la seva maduresa, com ara la predicació als ocells o el llop de Gubbio, i de l'altra, episo-

El DVD *Descobrim Francesc i Clara d'Assís* es pot adquirir a les principals llibreries de Catalunya

MÉS INFORMACIÓ A
www.bcnmultimedia.com

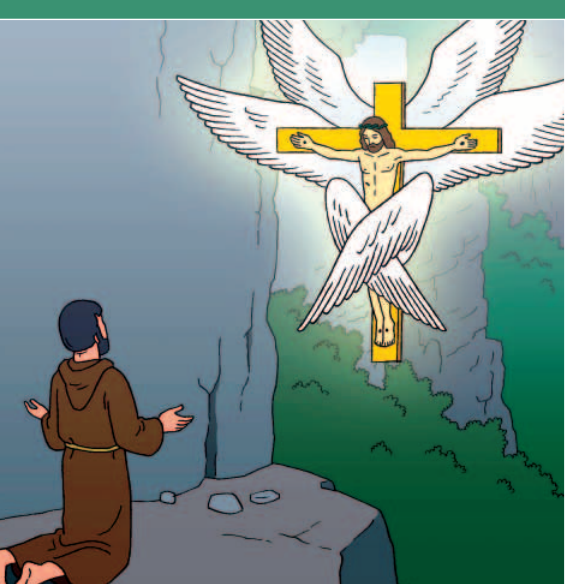
LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

al^kilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

«DESCOBRIM FRANCESC I CLARA D'ASSÍS»

dis menys coneguts sobre els problemes de l'orde, els estigmes i la mort de sant Francesc. Pel que fa a Clara d'Assís, que també apareix en alguns episodis de la joventut de Francesc, s'hi han dedicat tres episodis monogràfics sobre la seva infantesa, la seva vocació i la vida contemplativa de les monges clarisses.

Amb la voluntat de transmetre amb fidelitat l'espiritualitat franciscana, com a pòrtic i cloenda dels episodis, el DVD dedica un espai privilegiat al *Càntic del germà Sol* i a l'*Oració per la pau*. Ambientats amb una música captivadora, el pòrtic i la cloenda de la pel·lícula esdevenen autèntics espais de pregària per entrar en sintonia amb el missatge i els valors de Francesc i Clara d'Assís. Tant la banda sonora, obra de Marc Dalmases, com el doblatge, han estat treballats amb molta cura, evitant tota mena d'afectació o sobreactuació. L'equip de dobladors ha estat encapçalat per Roger Pera, en el paper de Francesc; Marta Estrada, en el paper de Clara, i Abel Folk, en el paper de Jesús.

Simbiosi entre so i imatges

Encara que la nova proposta audiovisual de Barcelona Multimedia tot just acaba d'arribar a les llibreries, una bona representació de la família franciscana de Catalunya ja ha mostrat la seva satisfacció i alegria pel resultat del DVD. Alguns d'ells fins i tot es van voler fer presents el 10 de desembre passat a la llibreria Claret de Barcelona durant la presentació en societat de *Descobrim Francesc i Clara d'Assís*. El P. Francesc Gamissans, traductor al català de les *Fonts franciscanes*, va destacar la simbiosi perfecta entre veus i dibuixos, tot aconseguint que «les imatges transmetin veritables emocions». «Les figures de Picanyol es belluguen com si fossin vives —va afirmar Gamissans—. Tant de bo que a través d'aquest DVD se suscitin vocacions franciscanes i clarisses, que tanta falta ens fan!» També van aportar la seves reflexions durant la presentació la Gna. Clara Fernández, presidenta federal de les germanes clarisses, i el caputxí Fra Josep Manel Vallejo. Tots dos van destacar la delicadesa dels dibuixos, l'harmonia de la música i la sensibilitat fidelment franciscana que traspuen tots els capítols.

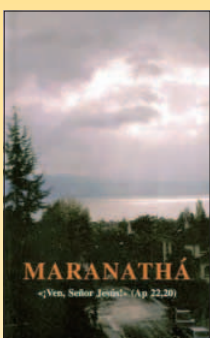
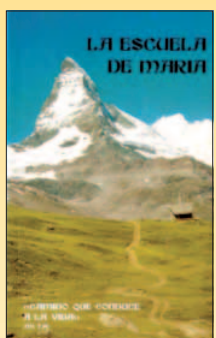
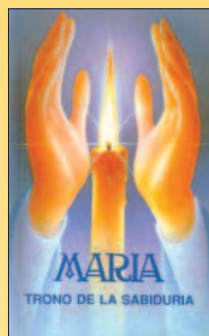
L'èxit dels dos primers títols de la col·lecció *Descobrim*, que ja han esdevingut autèntics *best-sellers* de l'editorial Barcelona Multimedia, i el més que previsible èxit del tercer, han fet que els impulsors del projecte ja es plantegin nous reptes. Segons ha reconegut el mateix Toni Matas, el quart volum de la col·lecció, potser per al Nadal vinent, podria estar dedicat a sant Ignasi de Loiola i la Companyia de Jesús. També es treballa ja en l'edició de *La Bíblia*, Antic i Nou Testament, en format còmic, obra també de Picanyol sobre la base dels DVD de la col·lecció *Descobrim*.

Escoles de Maria

Et convidem a conèixer l'espiritualitat de les Escoles de Maria.

Llibres en castellà

Els llibres de les Escoles de Maria, publicats en castellà, els podeu demanar en aquests correus electrònics:
librost@escuelasdemaria.org
librosb@escuelasdemaria.org
 O a la nostra adreça postal:
 Rambla Badal, 166, 5è 1a -
 08028 Barcelona

Escoles de Maria
 Visiteu la nostra web:
www.escuelasdemaria.org

També els podeu trobar a **Happy Books La Formiga d'Or** (Portal de l'Àngel, 5 - Barcelona) i en altres llibreries especialitzades.

CURSA EL CORTE INGLÉS

El Corte Inglés,
organitzador des de fa 30 anys
de la gran festa de l'esport
popular a Barcelona.

SOM UN MÉS

Quan correm al teu costat entre tota aquesta multitud, sense cap altra meta que participar. Quan aplaudim un espectacle, una òpera o un concert. I especialment, quan ens enorgulлим de la nostra cultura i les nostres tradicions, com quelcom nostre que cal defensar. Per això, i per moltes coses més, a El Corte Inglés ens sentim un més a fomentar la cultura catalana i donar-li suport.

El Corte Inglés

Patrocinador oficial del QUIOSC-CAT
de l'APPEC.

GRAN TEATRE DEL LICEU

El Corte Inglés,
mecenes del Gran
Teatre del Liceu.

PALAU DE LA MÚSICA

El Corte Inglés,
membre d'honor
de la Fundació
Orfeo Català-Palau
de la Música Catalana.

AUDITORI DE GIRONA

El Corte Inglés,
patró de la Fundació
Auditori-Palau de
Congressos de Girona.

ESCOLA DE SARDANES

El Corte Inglés organitza
des de fa 31 anys
aquesta escola, on
més de 20.000 nens
i nenes han après
a ballar sardanes.

MINYONS DE TERRASSA

El Corte Inglés,
patrocinador des de
fa disset anys de la
Diada dels Minyons
de Terrassa.

GIRONA

«Tornaria al Congo sense cap por»

■ La missionera Presentación López Vivar es recupera a Banyoles de les seves greus ferides

Victor Gay

El 28 d'octubre la missió de Rutshuru, a l'est de la R. D. del Congo, propera a la frontera amb Rwanda, va rebre l'impacte de tirs d'artilleria durant un enfrontament entre rebels i forces del govern. Aquest centre que mantenen les Religioses de Sant Josep de Girona i que inclou un establiment assistencial, de formació i també la casa de les religioses s'havia mantingut al marge dels combats. Però en caure el sostre damunt de les missioneres, la Gna. Presentación López Vivar en va resultar greument ferida, situació que en va obligar l'evacuació urgent sota la protecció de les forces de les Nacions Unides, primer amb helicòpter fins a Goma, un indret encara insegur i, finalment, a l'Àfrica del Sud, on seria intervinguda amb amputació traumàtica de totes dues cames.

Traslladada en un avió medicalitzat fins a Madrid, actualment es recupera a la clínica Salus Infirmorum de Banyoles. Si bé es vol mantenir allunyada dels mitjans de comunicació, ja que considera que «no és notícia», ha acceptat dialogar amb nosaltres. Ens parla del procés de rehabilitació i de la seva experiència missionera, sempre en terres africanes, de dos anys a Guinea Equatorial i catorze al Congo.

—Quin són els problemes més greus

als quals fan front des de la missió?

—Els derivats de les malalties i de la pobresa, conseqüència de la situació política. Podem dir que es tracta dels pobres d'un país immensament ric, que veu com alguns dels seus recursos, penso en la fusta per exemple, són explotats sense control.

—I quins serveis s'ofereixen a la missió?

—Els que puguin atendre aquestes necessitats. Tenim un petit hospital, un centre educatiu, i tampoc no oblidem mai que som missioneres. L'atenció a la salut és important, tota vegada que ens arriben molts malalts que han estat tractats amb medicina tradicional que no sempre dona bons resultats. Per fer-nos-en una idea podem dir que atenem una mitjana de 135 parts per mes, disposem d'un banc de sang i fem cursos d'educació sanitària especialment adreçats a les dones. També són nombrosos els casos de desnutrició i patim cicles de malalties gastrointestinals i de còlera. Pel que fa als serveis religiosos, els atén un equip de missioners polo-

Mons. Pardo va visitar la religiosa per transmetre-li la salutació de la diòcesi.

nesos. La nostra comunitat està integrada per dues germanes espanyoles més i dues indígenes, tot un signe d'esperança. Ens calen aquests testimonis ja que la presència de les sectes ha augmentat notablement.

—Vostè ha manifestat la disposició de tornar a l'Àfrica...

—En aquest moment no seria oportú,

ja que suposaria un problema per a les meves germanes, però quan m'hagi recuperat tornaria al Congo sense cap por...

—Malgrat el que ha viscut...

—No hem d'oblidar que no va ser cap atac a la missió. Al contrari, ens respecten perquè saben que atenem tothom sense demanar-los de quin bàndol són. Ho considero senzillament un accident.

—La presència de les forces de les Nacions Unides pot ajudar a resoldre els problemes del Congo?

—Possiblement són insuficients i no sempre són ben vistes per les parts en litigi perquè consideren que donen suport a un o altre bàndol. Personalment els estic agraïda, ja que van facilitar la meua evacuació; també a l'equip de Metges Sense Fronteres que em va atendre en primera instància. La situació, però, és molt difícil i com sempre en pateixen les conseqüències els segments més febles de la societat congoleesa: dones i infants.

—Més de quinze anys de missió, una experiència vital, vivències úniques... Què diria als joves del nostre país que viuen en un ambient tan diferent?

—Doncs que, més enllà de gaudir de l'immediat, no tinguin por de donar-se als altres perquè mai no se'n penediran. Els valors veritables es troben en la generositat i el servei al proïsme.

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA DESITJA UN SANT NADAL A TOTS ELS SEUS AMICS I BENEFACTORS

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

Aquest Nadal ofereix misses
pels vostres familiars o per
les vostres intencions

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

La Caixa - CC: 2100-1344-63-0200111817

E-mail: fc@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la vostra diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les VOSTRES INTENCIONS.»

* Vull que se celebrin..... MISSES per les intencions següents:.....

* Envio..... € com a DONATIU

Nom i cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. Postal i Ciutat:.....

Els donatius a aquesta Associació són deduïbles en la Declaració de la Renda. CIF núm. Q-2800175 - H.

VIC

Santa Maria d'Igualada celebra els 950 anys de la consagració de l'altar major

■ Mons. Romà Casanova va presidir un multitudinari ofici a la basílica

Xavier Bisbal
Igualada

Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, va presidir el dilluns dia 8 de desembre un ofici solemne a la basílica de Santa Maria d'Igualada amb motiu de la festivitat de la Immaculada Concepció de Maria —patrona de la parròquia— i dels 950 anys de la consagració de l'altar major. La basílica va registrar una extraordinària afluència de fidels, la major dels darrers anys en la diada de la Puríssima, tot recordant la magna celebració del mil·lenari de l'any 2003. El mateix bisbe va encendre la llàntia del mil·lenari a l'inici de la missa, cantada per la Coral Parroquial de Santa Maria.

La consagració de l'altar de l'església d'Igualada es va fer el 1059 pel bisbe Guillem d'Ausona. Amb la mateixa fe, el seu successor a la seu vigatana, Mons. Romà Casanova, va comentar en l'homília que «han pas-

Mons. Romà va encendre la llàntia del mil·lenari.

sat nou-cents cinquanta anys des d'aquella primera consagració, encara que hi ha una altra consagració vint-i-vuit anys després, suposadament perquè es va ampliar i remodelar l'església de santa Maria. I el mateix Senyor que va aplegar la seva Església entorn de l'altar del temple de Santa Maria i Sant Pere, avui ens convoca en el seu temple».

També, en un moment vibrant de les seves paraules, va dir als centenars de fidels reunits a la basílica, davant de la imatge imponent de la Puríssima, al retaule barroc: «El Senyor cerca el nostre cor, germans i germanes, perquè sigui realitat encara més enmig del nostre món el seu regne de veritat, d'amor, de pau, de justícia, de vida. El cor d'esposos fidels i enamorats, generosos i oberts a la vida. El cor de fills que sempre respecten i estimen els seus pares, tant en la salut com en la malaltia i la vellesa. El cor d'empresaris i treballadors per fer possible una economia de la comu-

nió, en què sempre la persona estigui per damunt del capital i de la producció. El cor de persones que vulguin defensar la vida, tota vida humana, des de l'inici de la concepció, fins al final en el llit de la malaltia, sempre en mans de Déu, únic amo i senyor de la vida humana. El cor de persones que volen defensar la veritat i la llibertat, unides sempre. El cor de joves que vulguin fer present Crist bon pastor enmig de les comunitats cristianes mancades, cada vegada més, de bons i sants pastors. El cor de persones amatents a les necessitats materials i espirituals dels altres i disposades a ajudar-los sempre.»

Les altres activitats organitzades per commemorar l'efemèride van ser molt participades: més de 200 persones van participar en les visites organitzades el cap de setmana a l'exposició *Fulgentia*. També cal destacar el concert del divendres del Trio Stacatto i la posterior conferència de Mn. Antoni Pladevall.

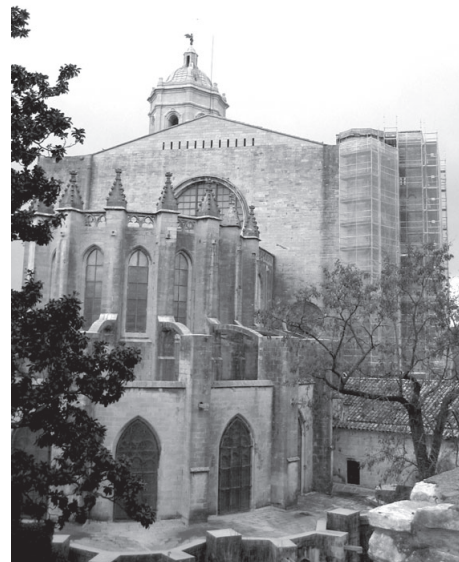
GIRONA

Restauració de la façana nord de la catedral

Víctor Gay / Girona

La ciutat i les comarques de Girona commemoren amb un variat programa d'actes els dos segles de la Guerra del Francès, també dita de la Independència. Els efectes físics d'aquella guerra encara són prou visibles en alguns espais de la ciutat. Quan el darrer mes d'agost es van iniciar els treballs de restauració de la façana nord de la catedral, ja se suposava que hi apareixerien els estralls dels atacs de l'artilleria napoleònica. Ara, la meitat d'aquesta façana, de 5.300m², ja està restaurada. Els responsables de l'empresa especialitzada Natur System i un dels arquitectes autors del projecte, Joan Maria Viader, han fet un primer balanç de l'estat dels treballs que, d'entrada, s'ajusten al calendari previst (10/11 mesos), però la sorpresa l'han donada els nombrosos impactes de les bombardes franceses que van malmetre els brancals dels finestrals i les traceries dels vitralls, i que van obligar en alguns casos a substituir els carreus d'uns 70 quilos de pes. Amb tot, els impactes que no suposen deformació de la façana ni perill per a la seva estabilitat es mantindran com a element històric.

La façana nord, actualment embolcallada en plàstics que cobreixen les 100 tones de bastides, inclou un dels elements més notables de la catedral romànica. És l'anomenada Torre de Carlemany, que es va conservar com a gran contrafort d'aquesta part de la nau gòtica. El problema es deriva de la diferent qualitat de la pedra. En aquest cas té unes característiques sorrenques que la fan molt més porosa i que demana una substitució de nom-

La façana nord de la catedral està embolcallada com a mesura de seguretat.

broso elements. Sortosament no va patir impactes importants de l'artilleria francesa (també s'hi va fer una primera actuació fa uns quaranta anys). Donades les seves característiques, una vegada finalitzada la restauració no es podrà visitar en la seva totalitat per raons de seguretat. Els altres elements que es conserven de la primitiva catedral són el claustre i algunes peces com ara la cadira de Carlemany, emprada en la presa de possessió dels bisbes de la diòcesi.

Un altre aspecte que l'empresa i els executors de l'obra mantenen és el respecte pel pressupost, de 1.714.000 euros, que no inclou la col·locació dels nous vitralls al finestrall fins ara cegat, i que és un projecte de l'artista irlandès Sean Scully.

MAXIMA
ALÇADA

PINTURA I DECORACIÓ
TREBALLS VERTICALS

- *Pintura decorativa, d'interiors
- *Rehabilitació i pintat de façanes, celoberts
- *Treballs d'alçada, de difícil accés sense bastida:

- Construcció i col·locació de claraboies
- Neteja de vidres, treballs a teulats, cobertes, campanars, etc...
- Canvi o reparació de canonades i baixants d'aigua, etc.
- Col·laboració per treballar en alçada amb altres empreses
- Sistemes anticoloms

MOLT MÉS ECONÒMICS, NO MUNTEM BASTIDA!

Som una empresa jove però amb experiència.
Treballem per a esglésies, escoles, particulars, comunitats de propietaris...

PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS

Atenció al client:

JORDI: mòbil 650 362 169 - DANI: mòbil 639 853 472

Comercial: Antoni Pérez Sabaté, mòbil 670 217 310

Badalona. Fax: 933 890 699 - correu electrònic:

maximaalturascp@gmail.com

URGELL

Mons. Vives destaca la importància de l'acord entre la Santa Seu i Andorra

■ «L'Església ha caminat sempre al costat del poble andorrà», va manifestar el Papa

David Codina
Ciutat del Vaticà

«Després de la promulgació de la Constitució, l'acord entre la Santa Seu i el Principat d'Andorra és un dels actes més importants per a l'estabilitat jurídica de l'Estat andorrà i de l'Església catòlica dins l'Estat andorrà.» Així es va expressar el bisbe d'Urgell i copríncep, Mons. Joan Enric Vives, després de l'intercanvi d'instruments de ratificació de l'acord que va tenir lloc el 12 de desembre al Palau del Vaticà. Mons. Vives va destacar especialment la importància històrica d'aquest acord signat el 17 de març a Roma per Albert Pintat, cap de Govern, i el cardenal Tarcisio Bertone.

L'entrada en vigor de l'acord, amb la seva publicació el dia 13 de desembre, «establirà el marc de seguretat jurídica que permetrà complir la missió de l'Església catòlica al Principat d'Andorra en un àmbit de llibertat i d'harmonia i amb estreta col·laboració amb les autoritats civils i la societat», va dir el bisbe Joan Enric, que va recordar també que «la finalitat última de l'acord és afavorir un com-

promís concordant per al bé comú d'Andorra».

Després de l'intercanvi d'instruments de ratificació, la delegació andorrana va ser rebuda pel Sant Pare Benet XVI, que «es va mostrar molt cordial, es va interessar pels temes que recull l'acord i va enviar una benedicció per a tots els ciutadans d'Andorra i del bisbat d'Urgell». Mons. Vives va expressar al Sant Pare, en nom propi i de tota la delegació andorrana, «l'agraïment i el més alt reconeixement per l'acord conclòs i ratificat, que tradueix la tradició multiseccular d'Andorra, la qual testimonia la protecció secular de la Santa Seu envers el Principat d'Andorra, així com els principis institucionals volguts i establerts pel poble andorrà a través del referèndum de la

La delegació andorrana va ser rebuda pel Sant Pare.

Constitució moderna del nostre Principat».

Com a bisbe d'Urgell, Mons. Vives va traslladar també a Benet XVI «la renovació de l'adhesió de tots els fidels de la diòcesi, i en particular dels fidels d'Andorra, al successor de l'apòstol sant Pere», i va demanar al Sant Pare que pregui per Andorra i que ens ajudi amb el seu savi magisteri: «Beneïu les nostres famílies i tota la nostra societat perquè tots

nosaltres puguem continuar sent fidels a les nostres arrels cristianes i per continuar donant testimoni amb coratge de la nostra fe.»

Posteriorment al dinar de gala que va cloure l'acte, el bisbe d'Urgell i copríncep va recordar com, des dels Pariatges, la presència de la Santa Seu ha acompanyat de manera continuada el desenvolupament d'Andorra com a país independent i amb una identitat pròpia. Una realitat històrica que el Sant Pare va resumir de manera memorable en afirmar que «l'Església ha caminat sempre al costat del poble andorrà, inculcant els valors de

la defensa de la seva autèntica peculiaritat, a fi de mantenir una relació de pau amb els pobles veïns, d'acord amb el lema constitucional *Virtus, Unita, Fortior*, amb un esperit de llibertat, de justícia, en la defensa dels drets humans i de la dignitat de la persona. Els estrets vincles entre l'Església i el poble constitueixen un motiu d'orgull i d'identitat per a tots els qui viuen al Principat d'Andorra».

Són moltes les voluntàries que han treballat en el projecte.

La parròquia de la Seu d'Urgell ajuda infants de Guinea Equatorial

D.C. / La Seu d'Urgell

Per setzè any consecutiu, el grup de Cooperants Sense Fronteres, dirigit per la Gna. Carme Balcells, religiosa de la Sagrada Família d'Urgell, ha fet l'exposició i venda de treballs artesanals. Els fons que es recullen van destinats als projectes Nsok de Guinea Equatorial.

L'exposició va ser inaugurada el dia 6 de desembre i va restar oberta els dies 6, 7 i 8 al Centre Cívic de la Seu d'Urgell. La inauguració va comptar amb la presència de l'alcalde de la ciutat, Albert Batalla; del rector de Sant Ot de la Seu d'Urgell, Mn. Xavier Parés; del secretari general i canceller del Bisbat, Mn. Ignasi Navarri, i del gran grup de voluntàries que al llarg de l'any han anat fent aquests bonics treballs. Ja

que, com els grans sants de la caritat ensenyen, «el bé, cal fer-lo bé».

Mn. Ignasi Navarri, en les seves paraules, va posar en relleu que la proximitat de les festes de Nadal ajuda a descobrir el veritable sentit d'aquest treball solidari. Déu ve a nosaltres perquè ens estima i espera el nostre amor. L'home que sofreix ens pertany, deia el papa Joan Pau II.

Per la seva part, l'alcalde va felicitar aquesta iniciativa que serà de tan gran ajuda per als necessitats del tercer món, i va subratllar la importància d'aquest treball fet en grup al llarg de tot l'any. En un moment en què l'individualisme i la soledat semblen predominar, aquesta acció crea lligams de comunió i de bona relació entre els ciutadans, i això és bo i necessari per a la ciutat.

El quartet Veus del Pirineu celebra 25 anys

D.C. / La Seu d'Urgell

Recentment es va celebrar a la capella del Seminari la missa d'acció de gràcies pels 25 anys del quartet vocal Veus del Pirineu, sorgit entre exalumnes del Seminari diocesà d'Urgell. La missa va ser presidida pel bisbe Joan Enric Vives i concelebrada per un grup de preveres, amb una gran assistència de fidels i autoritats, i va comptar amb l'harmonització dels cants del quartet Veus del Pirineu, que sota la direcció de Mn. Antoni Cagigós, està format per Antoni Joanmartí, Severo Isús, Ramon Escalles i Alfons Vilà. En acabar la missa es va llegir un escrit d'agraïment per aquests 25 anys, en el qual es feia referència a la inquietud del bisbe Ramon Iglesias Navarri per fomentar la qualitat musical del Seminari i es van recordar els grans sacerdots músics del bisbat.

Al llarg d'aquests darrers 25 anys el quartet ha interpretat cant gregorià, i polifonia religiosa popular i tradicional del Pallars a molts indrets del bisbat i fora del bisbat. Han arribat

a cantar al Japó, i l'èxit del seu CD *Relaxa el teu esperit* constitueix una de les grans fites d'aquest quartet que va néixer a l'ombra del Seminari diocesà d'Urgell i que, amb el pas dels anys, ha anat mantenint aquest gran caliu de germanor entre els companys de curs d'aquells temps de seminari. Després del dinar de germanor, el quartet va interpretar un concert a l'església catedral de Santa Maria d'Urgell.

Assemblea anual de Mans Unides

D.C. / Balaguer

Recentment es va celebrar a la casa d'espiritualitat del Sant Crist de Balaguer l'assemblea anual de Mans Unides diocesana. L'acte va comptar amb la presència de Teresa Cabanas, presidenta-delegada de Mans Unides d'Urgell; Mn. Joan Pujol, vicari general de la diòcesi; Mn. Jaume Mayoral, consiliari diocesà, i una bona representació dels diferents grups parroquials de Mans Unides del bisbat.

Seguint l'ordre del dia de la reunió es va procedir a revisar la darrera campanya promoguda al bisbat, els seus resultats i les diferents activitats dutes a terme. També es van presentar dos dels projectes de la propera campanya que es faran a l'Índia. En l'espai de precs i de preguntes es va informar també d'altres accions fetes per la Delegació de Mans Unides del bisbat d'Urgell. El dinar compartit amb el grup de formació de Càritas diocesana expressava la joia del treball fet a favor dels més necessitats.

TORTOSA

Ha mort Mn. Santiago Vilanova

■ La basílica de Vila-real es va omplir de persones que van voler acomiadar-se del prevere

Víctor-Manuel Cardona
Vila-real

El 27 de novembre moria al seu poble natal de Vila-real Mn. Santiago Vilanova Verdià, sacerdot diocesà de Tortosa que des de feia cinc anys estava jubilat i residia al poble on va néixer acompanyat per la seva família. Nasqué l'any 1928 va entrar, després dels estudis del Batxillerat als jesuïtes de València, al Seminari diocesà de Tortosa, on va cursar la carrera eclesiàstica. Va ser ordenat el 1952 pel bisbe de Tortosa, Manuel Moll i Salord, durant el Congrés Eucarístic celebrat a Barcelona.

Dedicat tot seguit al ministeri parroquial va exercir durant dos anys com a vicari de Santa Maria Magdalena de Vilafranca del Maestrat, Castelló, que en aquell moment encara pertanyia a la diòcesi tortosina. L'any 1954 és traslladat com a rector a la Nativitat de Maria de Miravet, on va estar durant dotze anys i on va fer un gran esforç pastoral i econòmic per construir la nova església i per reanimar i organitzar la vida pastoral i litúrgica de la parròquia.

El bisbe Moll l'any 1966 el va nomenar vicari del Sant Crist de la Catedral de

Van ser molts els serveis que va exercir al llarg de la seva vida.

Tortosa, on va estar vuit anys servint des de la discreció la vida pastoral del barri de la catedral, iniciant grups de matrimonis, joves i d'adolescents amb els quals després va mantenir una relació personal durant tota la vida.

Rector de Sant Blai de Tortosa, el 1974 el bisbe Ricard M. Carles li va encomanar la difícil tasca d'animar i de consolidar la vida cristiana d'aquella comunitat que, com que es trobava al nucli més poblat de la ciutat, tenia molta vida i empena.

Dos anys després, el 1976, va tornar al Sant Crist de la Catedral com a rector, on va estar fins a l'any de la seva jubilació acadèmica com a professor de l'Institut d'Ensenyament Secundari de la ciutat, l'any 1993. Veient que encara tenia forces i vitalitat, va acceptar amb gust i goig el nomenament que li va fer el bisbe Lluís Martínez Sistach com a rector de Nostra Senyora de l'Assumpció d'Amposta, on va organitzar la vida parroquial des d'una forta empremta litúrgica: el rés de laudes cada matí, l'eucaristia i el rés

de vespres a la tarda; la cura pels cants litúrgics; la reforma del temple, així com la seva decoració i remodelació.

L'any 2003, en fer els 75 anys i afectat greument per una malaltia ocular de la qual més tard es va recuperar amb èxit, va presentar la seva jubilació al bisbe Xavier Salinas, que la hi va acceptar. En aquell moment es va traslladar a viure a la casa pairal de la seva família a Vila-real.

Aquests cinc darrers anys de jubilació han estat per a Mn. Vilanova un temps privilegiat de pregària, de lectura —després d'haver recuperat la vista—, d'escriure poesies, de gaudir de l'afecte de la família, d'ajudar sacerdotalment la parròquia arxiprestal, la basílica de Sant Pasqual i totes les persones que s'apropaven a ell. També ha estat un temps d'escoltar música. Tots els qui el vam conèixer sabíem de la seva gran afició a la música, de la seva passió pel gregorià, dels seus dots per interpretar amb uncio els cants de la litúrgia, especialment els del monestir de Montserrat, on ell tenia un trosset del cor.

El funeral *de corpore in sepulto* va tenir lloc el dia 28 de novembre a la basílica de Sant Pasqual Bailón, a Vila-real, presidit pel bisbe de Tortosa, Mons.

Pare, mestre i company

Mn. Pascual Centelles i Llop

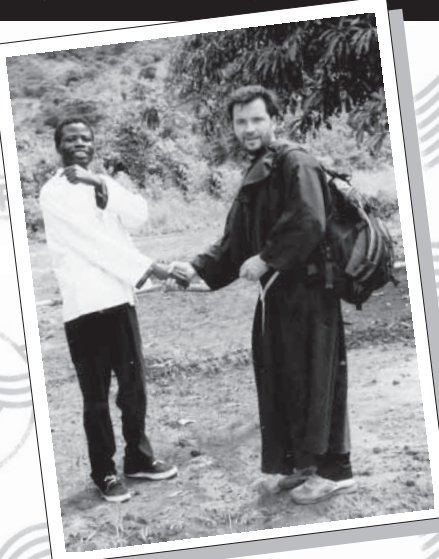
El dia 27 de novembre al matí em donaven la notícia que Mn. Santiago Vilanova havia ja partit cap a la casa del Pare per continuar d'una manera més plena sent pare, mestre i company. A la parròquia de la catedral, tant de vicari com de rector, on vaig conèixer i col·laborar estretament amb ell, la seva tasca va ser sempre d'animar i ajudar a viure la vida cristiana, tant en la catequesi com en la litúrgia, tot destacant en el cant, amb el qual sempre ens feia vibrar. Amb els grups de matrimonis, ell sempre estava a punt per a la convivència amb esperança. Mai el pessimisme no va tenir lloc al seu cor, posant la seva confiança en el Senyor, per això l'ajudava el cant: «Vós sou, Senyor, la llum del meu cor, Vós sou la meua força, en Vós Senyor jo trobo el meu bé, Vós m'ompliu de joia.» Perquè reflectia el que Mn. Santiago vivia en el seu cor i en la vida entera. Que des de la casa del Pare Déu i a prop de sant Pasqual segueixi sent pare, mestre i company.

Xavier Salinas, i concelebrat per prop d'un centenar de sacerdots, majoritàriament de la diòcesi de Tortosa, a la qual pertanyia i va servir el finat.

En l'homilia, el prelat va recordar que l'eucaristia significa i és acció de gràcies al Pare, per Jesús, en l'Esperit. I és el que es feia en aquell moment per la vida i el ministeri sacerdotal de Mn. Santiago Vilanova. Després de comentar les lectures bíbliques va llegir alguns passatges del testament de Mn. Vilanova: «Lliuro la meua vida a la misericòrdia del Pare, de qui m'he refiat tota la vida, i a la falda de la Mare de Déu de la Puríssima.»

En acabar la missa un sacerdot va llegir les darreres paraules que va pronunciar el difunt: «Moro agraït, content i esperant.» Després dels ritus fúnebres tota l'assemblea que omplia de gom a gom la basílica de Sant Pasqual va entonar emocionada el *Tota pulchra* que se li canta popularment a la Mare de Déu de la Puríssima de Vila-real.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 208,70 €** ☐
Àsia i Oceania: 279,89 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

RESIDÈNCIA DIOCESANA D'ANCIANS SANT MIQUEL ARCÀNGEL

**Servida per religioses.
Centre col·laborador ICASS**

Ambient humà i cristià: horta i jardins.
Teràpies i activitats a càrrec de professionals.

TORTOSA, tel. 977 441 147 - a/e: resdio@terra.es

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Carta pastoral amb motiu de la crisi econòmica

Samuel Gutiérrez
Sant Feliu de Llobregat

Preocupat per la marxa de l'economia i els seus efectes en la vida de la societat, les famílies i les persones, i amb la voluntat d'oferir un discerniment a la llum de l'Evangelí, Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, acaba d'adreçar als seus diocesans, i a tothom que la vulgui escoltar, una carta pastoral que recull el treball de reflexió dels diversos consells diocesans i de veus autoritzades de cristians inserits en el món laboral i econòmic. «Davant d'aquesta situació —afirma el bisbe— la nostra consciència cristiana no pot restar indiferent, en tant que constitueix un profund sofriment humà, i demana una interpretació i un compromís moral des de la fe.»

Aprofitant diversos informes detallats sobre la crisi econòmica, el document aprofundeix en les seves causes de fons, que situa no només en el camp pròpiament econòmic i tècnic, sinó també «en l'àmbit de la conducta humana responsable, ja sigui política, individual o personal». En aquest sentit, Mons. Cortés apunta fonamentalment a dues causes ben concretes de la crisi: l'ambició i l'optimisme sense fre de productors i consumidors, que han

situat l'accés als béns més enllà de les necessitats i possibilitats reals dels individus; i el sector financer, que, oblidant la seva pròpia finalitat i mirant de guanyar clients i bons resultats, ha facilitat préstecs aparentment molt beneficiosos.

La fallida generalitzada del sistema financer internacional, en el marc de la globalització, ha posat de manifest, segons el bisbe, que hi havia un «falsejament bàsic pel que fa al guany i la riquesa real» ja que «sota una acceleració espectacular del progrés econòmic, trobem una pobresa real, perquè en el fons no s'ha accelerat la riquesa, sinó el risc». I el que és pitjor, continua dient Mons. Cortés, «la riquesa fictícia ha seduït també els més pobres i n'ha fabricat de nous». La davallada de la demanda «ha causat acomiadaments o fallida d'empreses, que en definitiva acaben en pobres reals i tragèdies humanes».

Després d'apuntar a grans trets les diverses causes socioeconòmiques de la crisi, el bisbe, a la seva carta pastoral, aprofita també per repassar alguns dels principis fonamentals de la Doctrina Social de l'Església en relació amb aquesta matèria. Mons. Cortés s'atreveix fins i tot a denunciar moralment «la recerca en l'activitat econòmica i financera d'un benefici injust i radicalment abusiu». El prelat recorda

alhora els perills del progressiu distanciament de l'economia financera i la producció de béns al servei de les persones, de la globalització que allunya i fa interessadament arbitraris els criteris de l'economia i, en definitiva, del «progressiu buit moral que domina molts àmbits de la nostra vida». És precisament en aquest buit moral on el bisbe de Sant Feliu situa l'epicentre de la crisi: «És el mateix buit moral el que fa que hom pugui especular sense escrúpols, o defraudar fiscalment, o matar la vida hu-

mana concebuda i no nascuda, o fer malbé la natura, pensant només en el propi benefici.» I continua dient: «Encara que les lleis, el mercat o la ciència i la tècnica ho permetin, no tot és legítim moralment. La pròpia conveniència o benefici particular no és la darrera norma moral, sinó allò que objectivament és bo i just.»

A la llum de la fe, Mons. Agustí Cortés convida a recuperar virtuts econòmiques com ara el realisme, la transparència i l'honradesa, i acaba recordant que «els creients hem après de la Paraula de Déu que la inversió en justícia, honradesa, veritat, treball, creativitat humana, respecte, drets, fidelitat... és la inversió més rendible». Finalment, tot respirant ja l'ambient de Nadal, el prelat fa una crida a tots els diocesans perquè se solidaritzin amb els més pobres. «Tot i les dificultats econòmiques que tots patim —assegura— més que mai hem de ser solidaris amb els qui encara tenen menys recursos.» El bisbe aprofita la seva carta per agrair la tasca de Càritas i altres organismes que treballen a prop dels necessitats i anima tota l'Església a continuar mostrant «el seu rostre més compassiu a prop dels pares de família que han perdut la feina, que tenen dificultat per posar un plat a taula per als seus fills i que veuen el futur pròxim amb dificultat.»

[illegible]

***claret**

Veniu a conèixer
la nova
Llibreria Claret

Antic centre d'apoderament universitari i nova
resposta. Una llibreria compromissament
cultural, política, de 1983 capçal
apoderada, al cor del Triangle de
Catalunya.

Plaça de l'Erla, 3 - 08002 Barcelona

Vida Creixent

El consiliari diu...

Acompanyar

Jaume Serrano i Vidal*

De vegades, aquesta paraula és difícil de comprendre. Certament, acompanyar una persona pel carrer o fer-li companyia, no costa gaire.

Però, acompanyar vol dir, sobretot, posar a punt les tasques que necessiten les persones que hem d'acompanyar i que aquestes persones esperen de tots nosaltres, que estem a punt per ajudar-los a descobrir tot allò que necessiten per fer-se responsables.

A cada casa esperen de nosaltres una persona capaç d'unes actituds conscients.

Això vol dir acompanyar cap a la llibertat. Fixeu-vos que a la gent del nostre món, li costa d'entendre que cal ser obedient a normes i orientacions.

En la nostra existència hem rebut moltes coses. Pensem en les coses que hem rebut de petits a casa. Des del naixement hem rebut infinitat de coses de part dels pares i germans, dels avis i tiets. Totes elles són part del

que som. Ens han ajudat a fer-nos persones. Com ens han acompanyat els pares, avis, tiets i germans?

També en la vida us deu haver passat que, quan rebem alguna cosa, en lloc d'acceptar-la i gaudir-ne, la rebutgem i la llancem.

Estem acompanyats per molts regals. Fixeu-vos-en quants regals hem rebut dels nostres pares i gairebé mai no els donem gràcies per tot allò que han fet. Més aviat som exigents.

Hem de ser agraïts.

I després de sentir-nos acompanyats, nosaltres també hem d'acompanyar. Com i de quina manera?

Som d'un moviment, Vida Creixent. Tenim molts motius per ajudar moltes persones. Comencem:

a) Als nostres néts. Si avui els avis no hi fossin, quants infants restarien moltes hores sense ningú. En un lloc determinat em vaig entretenir a veure quants infants hi havia sense ningú. Vaig contar-ne cinc; certament, jugaven amb altres nens del carrer. Els

vaig preguntar quan vindrien els pares o les persones grans i em van dir que cap allà les vuit de la tarda.

b) Hem d'acompanyar les persones a qui els manca orientació. Què faràs ara que deixes de treballar? Jugar a la petanca no m'agrada. Ajudaré la dona i llegiré el diari. Per què no vas a un grup del qual jo formo part? T'hi trobaràs bé i veuràs que no perds el temps.

c) Hem de ser persones que ens acompanyem. Entre nosaltres hi ha persones de molta vàlua. La seva companyia ens pot donar moltes coses de valors humans i espirituals.

d) L'Evangeli ens ensenya quin pot ser el camí per trobar la felicitat, ja que Jesús ens ha vingut a portar la joia i la pau, que és la Salvació.

Hem de saber acompanyar en aquest món, portant l'amor i l'esperança.

* Consiliari diocesà i interdiocesà de Barcelona, Catalunya i Balears

Bisbat de Lleida

Pinzellades del curs

Ramon Roig

Lleida, tal com estava previst per a tot Catalunya, les Balears i Andorra, també ha seguit el temari del curs 2007-2008: *Seguir Jesús per quedar-se amb Ell, fent Església*. I, amb goig i satisfacció, podem dir que ens hem servit plenament de cadascun dels 10 temes, un cada mes, per aprofundir personalment i comunitàriament en el contingut de tots ells. Hem aprofitat el temps. Hem tingut l'oportunitat de copsar bé el significat, el sentit i el valor que té conèixer Jesús i seguir-lo.

Però, encara és més interessant, i arribem al summum de tot el seu sentit i valor, quan hom es queda amb Ell, fent Església, en la família, en la comunitat, en la societat. És així que el fruit que s'aconsegueix és abundant i saborós, tant per a la persona que ha pres aquesta opció com per a aquelles que l'envolten.

Al cap i a la fi, no ho dubtem, l'Església és la missatgera i administradora de la Bona Nova de Crist, l'Evangeli. Ella ens el dona a conèixer oferint-nos, a la vegada, els mitjans necessaris per seguir en el llarg o curt camí d'aquesta vida, amb el do de la paraula i el diàleg ben interpretat i seguit, i amb els sacraments, entre ells el de l'Eucaristia i el perdó.

Som conscients que tot el que diem i vivim és un misteri i que estem envoltats de misteris insondables, però que, amb la

fe en Jesucrist, els creiem i esperem viure'ls en plenitud quan fem el canvi de la nostra vida. Ell ens ho va confirmar en tot el que va fer i ensenyar, com va viure, com va morir i, per damunt de tot, com va ressuscitar. Tot ens ajuda a créixer!

A més del que prece-deix, el 19 de juny ens vam reunir, els que vam poder, durant tota la jornada, amb motiu de la clausura del curs ja acabat. Va ser un dia de convivència, de pregària, d'exposició de l'últim tema, amb diàleg, i vam fer un resum exhaustiu de tot el curs, una Eucaristia solemne i participada, un dinar de germanor, l'assemblea, balanços, projectes i bones intencions. Vam sobrepassar el centenar de persones amb representació de tots els grups de la ciutat i dels pobles, fet molt satisfactori i encoratjador. És així que es manté el caliu. S'han enfortit alguns grups i se n'han format dos de nous; un, a la ciutat, i l'altre, a la zona rural.

I, des del 19 de setembre, ja estem

Nadal 2008

Miquel Bada

He llegit fa molt poc aquestes paraules: «Qui no posi aquests dies més llum i veritat a la seva vida, no celebrarà el Nadal.» M'han suggerit aquest comentari.

Per a mi, si Jesús ja no és una «bona nova»; si el teu evangeli no ens diu res; si no coneixem l'alegria que només ens pot arribar de Déu; si reduïm aquestes festes a gaudir cadascú del seu benestar o a alimentar un gaudi religiós egoista: celebrarem qualsevol cosa menys el Nadal.

L'única raó per celebrar-lo és aquesta: «Us ha nascut un Salvador.» Aquest nen no ha nascut per a Maria i Josep. No és d'ells. És de tots. És «el Salvador» del món. L'únic en qui podem depositar la nostra darrera esperança. Aquest món que coneixem no és la veritat absoluta. Jesucrist és l'esperança que la injustícia que avui ho envolta tot, no prevaldrà sempre.

Sense aquesta esperança no hi ha Nadal. Despertarem els nostres millors sentiments, gaudirem de la llar i de l'amistat, ens regalarem moments de felicitat. Tot això és bo. Molt bo. Encara no és Nadal.

Bon i sant Nadal per a tothom!

Creixent impartits a l'Irel. Aquest curs és el tercer i serà, com els altres cursos, d'octubre a maig, amb una conferència mensual, de temes diferents i de gran actualitat. Si bé està creat per l'Irel i Vida Creixent, està obert a tothom. Aquest curs ja comptem amb un bon grup de persones molt animades que prometen molt. Tots hi vénen amb molt d'entusiasme.

Agenda

GENER 2009

Dijous 8: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema V: *Acompanyar cap a la llibertat*.

Dijous 15: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 6. Tema V: *Acompanyar hacia la llibertat*.

Francesc Malgosa i Riera

*El secret de l'Home,
El secret de Déu*

Distribució: llibreria Claret. Preu: 5 euros.

Poesies

cultura

Catalunya Cristiana ofereix, com ja és habitual en el número especial de Nadal, una sèrie de poesies sobre temes nadalencs creades pels nostres subscriptors i lectors.

«Melangia de Nadal»

He cercat dintre l'armari
estovalles de record,
amb dates d'un calendari
i amb perfum de desconhort.

Damunt la buida cadira,
l'enyorança més fervent
i, obrint la intensa ferida,
el Nadal fred i silent.

En el pessebre de casa,
sota un cel que sembla viu,
un estel com una brasa
ens ofrena antic caliu.

Per senders de llunyania
dins l'etern somniar teu,
ets present com l'Establia,
com la Verge i el Nen Déu.

Nadal: avui, melangia!

CARME CATÀ

«Nativitat»,
monestir
de Santa
Maria de
Jerusalem
(Barcelona).

«El Nadal»

El Nadal ens il·lumina
amb una llum d'amor i fraternitat,
és una fe molt humana
oferint estima i sensibilitat.

Si som creients ho celebrem
amb entusiasme i germanor
adorant aquest minyó
per benigne i salvador.

Aquell estel resplendent
ens anunciava l'arribada
del Messies arreu esperat
en una nit tan honorada.

El caliu de Jesús
és amorós i ens dóna pau,
ens ensenya a fer ús
de la bondat que a Déu plau.

En l'Advent nadalenc
esperem amb carisma i devoció
el naixement d'aquest nin
amb una fervent devoció.

Aquesta data tan assenyalada
és signe d'amor i de pau,
perquè nostre esperit acull l'arribada
d'aquest infant que a tot cristià complau.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN

«Quan Jesús al món naixia»

Un altre any ens ve el Nadal
quan Jesús al món naixia.
Obrim-li el cor cap endalt,
i abracem-lo amb alegria.

Els sospirs d'aquí a la terra
se'ns enfilen vers el Cel.
Deslliurem del que ens aferra
per gaudir del Bes fet mel.

Oh, dolça Mare Maria!
ompliu-nos bé del teu Fill.
Somrient plens d'ambrosia
bell fruit del Vostre Espill.

P. JORDI M. BOU I SIMÓ

«Senyora de l'amor»

Sou l'estel de la nit, Verge Maria.
Sou l'amor més sublim. La benaurança
de viure a prop de Vós, on jo hi viuria.

Senyora de l'amor, altura sacra
d'una flama nevada original.
Vós sou l'altar de Déu d'un gran miracle.
Encara és lluminós el vostre ventre
en un hàlit diví. Sagrada urna
d'un amor ple de Déu al vostre centre.

Única i sense igual. Déu us ha creat
del tot nostra i prospera per nosaltres
com un somni sublim fet realitat.

MONTSERRAT BALAGUER TARIBÓ

«Voy a Belén»

—¿Dónde vas María,
tan presurosa,
con tu dulce sonrisa
y la cara de rosa?

—A Belén quiero llegar,
que allí me espera una estrella
para dar la buena nueva
y así al mundo alegrar.

¡La Madre-Doncella
tiene ya su Lucero!
El Rey de los Cielos
en su cuna está
y en la noche bella
de aquel frío invierno,
desde el portalito,
se oye un cantar:
«¡Aleluya, aleluya,
que en el mundo nuevo / ya hay caridad!»

CECÍLIA ARANÉS MALLOL

«Nadal»

Potser sí que és un excés
de cabells i de pinassa
i de llum contradictòria
i de vent, imaginar-te
tan a prop,

en els boscos coneguts
i l'escassetat de l'aigua,
repassant amb suavisims
dits les fulles empolsades
de ciment.

Però prou de llunyanies!:
neix, Jesús, dintre de mi,
vine, corre, juga, crida,

i el meu cor, com un pou sec,
s'omplirà, rebel, rebec,
de cançó, de vent, de vida.

DAVID JOU

AMICS de la LLAR

UNA ENTITAT AL SERVEI DE LA 3a EDAT I DELS ESTUDIANTS

Companyia a canvi d'allotjament

Hi ha moltes **persones grans que viuen soles**, es valen per elles mateixes, però necessiten **companyia** sobretot de nit.

D'altra banda, molts **joves que vénen a estudiar a Barcelona** cerquen un lloc tranquil on viure.

Amics de la Llar posa en contacte les dues necessitats: companyia per a la gent gran a canvi d'oferir allotjament als estudiants.

Amb una prova inicial de 3 setmanes de convivència perquè es puguin conèixer les dues parts.

Registre N. S03030 Dep. Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Si desitja més informació no dubti a trucar-nos

AMICS DE LA LLAR • AMIC

934 369 651

LLAR • AMICS DE LA LLAR

C/ Indústria 218, 4t 1a
08026-BARCELONA
www.amicsllar.com

«L'adoració dels Mags»

Venien d'orient com el sol vivent,
la ruta misteriosa dels estels.
Seguien intuïcions, llum de savis,
sommiant com a Mags la meta d'occident
on havia de néixer Jesús, la nostra festa,
el sol de la nova humanitat.

Cavalcaven sobre la cresta dels estels
—amics de l'aventura—
que no cerquen honors ni tresors
i sí ofereixen presents d'Epifania.

I és que vindrà el dia
—ben morts i sepultats els Herodes—
que serem tots iguals, salvats com a germans.

I havien de ser tres
—«omne trinum perfectum»—
els Reis de cor universal:
Melcior, Gaspar i Baltasar
personatges - símbol de pura humanitat.

MN. JOAQUIM BLANCH I BAHIMA

«Nativitat», església de
Santa Maria la Major
(Roma).

«Nadal és més que
una paraula»

Com au migratòria
seguint el mapa del cel traçat dins meu,
he arribat a l'indret
on àngels i estels fent rotllana
dansen alegrement.

Aleshores he sabut que sóc un ésser visitat,
un ésser sempre atret vers l'Ésser.
Si em queda en el meu jo
un racó d'infant,
conèixeré el misteri.

Esquinçant els vels de les foscores,
els sudaris de tantes morts absurdes,
el Verb de Déu s'ha fet Home pels homes.
Una llum inefable envaeix l'Univers,
palesant el perquè de la Història i de l'home.

Cap i cor, silenci!
Deixaré als peus del bressol els meus desvaris
intentant fer-me infant amb l'Infant
per retrobar, joiosament,
la malferida innocència.

Us prego Jesús, Déu amb nosaltres:
llum, pau, perdó, amor, joia.
Mentre de genolls, ploro amb l'Infant que plora,
sento en la meua espatlla corbada,
la carícia maternal de Maria.

Nadal, amics meus,
és molt més que una paraula.

MN. FRANCESC MALGOSA

«Desembre, esperança-Fontana d'amor»

El celatge blau de la Puríssima
invita el Nadal a paladejar;
mantell és de Maria Santíssima,
esperança, llavor fecundíssima
que en ple desembre vol fructificar.
El «sí» de Maria féu florir el món,
Amor..., fill de Déu Pare, Jesús, el Senyor.
Paraula Divina que la dissort confon,
mot fet germanor, pau, llum, unió,
consubstancial al Pare, Font d'Amor.

Déu, Nadó... adjunt al nostre Pessebre,
el somriure als llavis li sap florir,
llagrimetes se li poden percebre
en uns ulls que no saben decebre
pels infants que de fam... ai! poden morir.
Plora pels petitons que passen gana,
pels polítics parents de la mort
en conats de guerra armant gimcana,

destrosses, baixes, entre un poble que pau demana,
els «manaires» ho senten, més saben fer el sord.
Junts amb l'Amor, al peu de l'establia,
fem causa comú a la seva vora
amb aquell afany de companyonia.
Unió és força, preguem cada dia,
pau a totes les llars, també al seu defora.
Pau que únicament pot donar l'Amor
que a tots ens vol amics i ens fa germans.
No és ja hora de cap rostre somort,
fem un sol cor unint braços i mans.
Fars del bé com carícia del Senyor.

Crist és Llum i Sol, Amor, Justícia.
La Mare de Déu l'acaba d'infantar.
Bondat, pau, germanor mai fictícia.
Per als humans, Divina carícia.
Nadal... el Pessebre... Jesús en ell està.

JOAN MAÑOSA ROCABRUNA

«Solsticios navideños»

La noria, geográfica y celestial, gira, gira...
y vientos de milenios llegan...
ecos etéreos sin gargantas,
anuncios incoloros de respiros,
de camellos y magos en el alba,
en silenciado y arenoso camino,
a un humilde y humano establo.

Mensajes impolutos llegan...
ha nacido, ha nacido,
un niño, el Mesías esperado,
del vientre de la Virgen y Santa María.

Fiestas y tradiciones llegan,
calles engalanadas, de colores vestidas,
presentes, belenes, liturgias, rezos y cantos,
comilonas y villancicos esparcidos,
jolgoryo y alegría de adultos y niños.

Despiertos odios y conflictos,
despilfarro ostentoso y pobreza
en recintos, hogares y mesas,
ojos fríos y bocas sedientas y hambrientas,
y conciertos de llores y gemidos.

Luz de reminiscencias llegan,
del niño Jesús, primogénito nacido,
transmutado y escanciando
paz, amor, consuelo y caridad.

Navidad, la cristiana, llega,
antípoda de mares, tierras y nieves.
Y la noria, girando de gloria, sigue
en su ciclo cósmico, terráqueo y celestial.

JESÚS MUÑOZ GIL

ESTIC CONTENTA! HE ELEGIT TENIR EL MEU FILL!

A PRO VIDA m'han ajudat a pujar-lo

FUNDACIÓ PRO VIDA DE CATALUNYA
BONAPLATA, 42, 1R, TEL. 932 047 111
08034 BARCELONA

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

La Fundació Joan Maragall homenatja Carles Cardó

■ En el 50è aniversari de la seva mort es posa de manifest l'actualitat del seu pensament

Mónica García / Barcelona

L'acte, organitzat el 27 de novembre per la Fundació Joan Maragall, va consistir en una taula rodona, presidida pel doctor en filosofia Jordi Giró, en què es va desglossar la figura de l'eclésiàstic i home de lletres Carles Cardó en les seves diferents facetes. Hi van participar Lluís Foix, Lluís Maria Moncunill, Hilari Raguier i Joan Rigol, els quals, respectivament, van tractar el perfil periodístic, literari, teològicoclesial i polític del prevere. Entre el centenar d'assistents va destacar la presència de la neboda de Carles Cardó, la senyora Candelària, que va agrair emocionada «l'estudi tan diversificat» al voltant del pensador català.

Carles Cardó va ser un eclésiàstic i escriptor tarragoní, canonge de la seu de Barcelona i influent pensador humanista. En el camp polític, va destacar per ser un ideòleg del moviment catalanista i, en l'àmbit religiós, per ser promotor del cristianisme social. Enguany se celebra el 50è aniversari de la seva mort i així ho va fer recordar el bisbe Joan Carrera en les setmanes prèvies al seu traspass amb els articles publicats a *Catalunya Cristiana*.

La vàlua literària i el contingut doctrinal de la seva obra, així com el seu pensament social i polític, han portat la Fundació Maragall a reflexionar sobre la vigència del llegat del doctor Cardó. Així ho va manifestar, en primer lloc, Lluís Foix. Va destacar l'esperit de treball i la satisfacció intel·lectual de Cardó, comparable a la d'Ortega y Gasset. Interpretava el món com a periodista i home de fe, restant, però, sempre fidel a l'Església, «que de vegades no el va comprendre». Tanmateix, «aquesta fidelitat el va fer gran», va continuar Foix, «perquè mai no va perdre la fe malgrat les persones».

El ponent va subratllar el seny i la prudència de Cardó quan feia servir pseudònims per signar els articles que no tractaven estrictament d'Església, «per no comprometre». Figura cabdal per a la llengua catalana com ho van ser Joan Maragall o Mn. Cinto, Foix es va lamentar que avui no es tingué present el punt de vista lliure, sense renunciar a les conviccions perso-

La taula rodona va tenir lloc a l'auditori de la Fundació Maragall.

nals, de Carles Cardó.

La faceta literària de l'eclésiàstic català va ser presentada per Lluís Maria Moncunill, autor de *L'entorn de Carles Cardó*. Segons Moncunill, «la llengua era un element essencial en el seu univers literari» i Cardó n'era conscient. Així, va defensar en la seva tesi que l'expressió de la fe depenia també de l'aprenentatge de la llengua. De l'estil de Cardó, Moncunill en va destacar el desig d'apropar-se al lector i la seva admiració per sant Agustí, com a escriptor i com a orador.

El Cardó traductor va ser igualment prolix i especialment fecund i enriquidor per a la llengua catalana. En la seva versió poètica dels salms s'observa com «cada paraula és un món amb un sentit preciós», va matisar Moncunill. Finalment, se'n va destacar la mística literària, per volar sense xarxes ni traves a la «recerca de la paraula il·luminada», com el mateix Cardó escrivia a Carles Riba. Per a Cardó, poesia i teologia eren ciutadanes del mateix regne.

Tot seguit, el P. Hilari Raguier va presentar el perfil teològicoclesial del prevere tarragoní. Per al monjo benedictí, l'espiritualitat era, sens dubte, «la clau de volta de la seva personalitat» i, per tant, molts altres aspectes de la seva persona hi estaven subordinats. Raguier va situar històricament Carles Cardó en la «generació sacerdotal a cavall de la guerra», que va

qualificar d'«extraordinària, d'una gran categoria intel·lectual».

Segons el P. Raguier, el llibre que més freqüentava el P. Cardó era la Bíblia i la part que millor en coneixia, els salms. El monjo va recordar als assistents que antigament en l'Ofici es resaven tots els salms en una setmana. Aquests salms assaborits

per Cardó el van portar a una familiaritat amb Déu, a qui sorprenentment tractava de «tu». També va destacar com a característica la gran coherència vivencial i bonhomia de Carles Cardó.

Finalment, el qui fora president del Parlament de Catalunya, Joan Rigol, va interpretar la dimensió política del doctor Cardó. Rigol va defensar que el pensament polític de Cardó conté un rerefons que el fa, no només actual, sinó potser necessari. D'una banda, el polític va confrontar la política actual basada en la constant erosió de l'oposició a la necessitat urgent de consens, vist des de la nació tal com ho va fer Cardó. D'altra banda, va definir la nació segons tres fets i d'acord amb el pensament del prevere català: llengua, cultura i tradició. «Si no es comparteixen un mínim de valors, no es pot construir una democràcia», va assenyalar Rigol citant Maritain.

Enfront de l'economicisme insistent, la constant sol·licitud de competències, l'immediatisme polític i administratiu, Rigol va defensar la idea de Cardó de «comunitat cultural educadora» catalana, l'educació com a «única competència que les nacions no podem perdre» i la família com a transmissora de valors per configurar Catalunya com a comunitat humana. Caldria, doncs, tenir en compte el pensament de Cardó, cercador del diàleg i la complementaritat, per posar l'economia i la política al servei de les persones, tal com sempre han promogut les encíclics socials dels Papes. «Per tant, reivindico el pensament polític de Carles Cardó per la seva gran vigència», va dir Joan Rigol.

Al Niño Jesús

*Eres lucero en el alma,
mi Buen Dios de la calma,
mi Buen Pastor dormidito
en la cuna de Belén.*

*Eres un arco iris de color
donde reina sólo el Amor
y descansar en ti quisiera,
Luz Bendita de Belén.*

*Nunca me separaré
de tu Bondad, Dios Niño,
que a mi alma has venido
a traer Paz y Bien.*

*Sólo quisiera saludarte,
mirar tus ojitos preciosos
y por siempre contemplarte
en la noche de Belén.*

María del Carmen Igualada Mas
NADAL DEL 2008

NOTA:

*M'agrada molt escriure poesies i dibuixar.
M'agradaria escriure'm amb persones a qui els agradi
la poesia o el dibuix.*

*La meua adreça és:
María del Carmen Igualada Mas
Apartat 840
07080 - Palma de Mallorca
Illes Balears*

Coses de la vida

Bon Nadal!

Hola, amics! Tornant a Barcelona en tren des de Terrassa, i en travessar la riera de les Arenes, un espectacle meravellós em va cridar l'atenció. Eren les dotze del migdia, el sol queia de ple sobre l'aigua d'aquell rierol i reflectia una cinta d'argent que brillava amb tot el seu esplendor. Aquella visió em va traslladar als anys infantils i adolescents, fent el pessebre i sempre amoïnada per cercar el paper de plata per fer el riu. Anys més tard, l'escena es repetiria amb les meves filles i els meus néts. Així, en la vida busquem l'aigua, tan necessària per a la nostra existència. Cal tenir present, però, que hi ha «l'aigua de la vida espiritual», tan important com l'altra. Tots sabem on podem trobar-la: en la pregària, acompanyant el Senyor al sagrari, en la fe com Maria. Recordem les paraules de Jesús a la samaritana: «El qui begui de l'aigua que jo li donaré, mai més no tindrà set» (Jn 4,14). Bon Nadal!

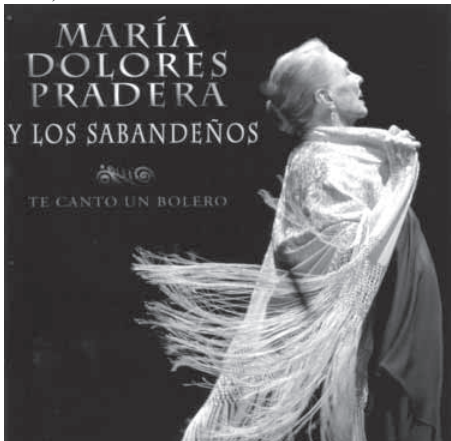
Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Estil Estel:

recomanacions discogràfiques

★ María Dolores Pradera i Los Sabandeños. *Te canto un bolero*. Sony Bmg Music.

A ritme de bolero

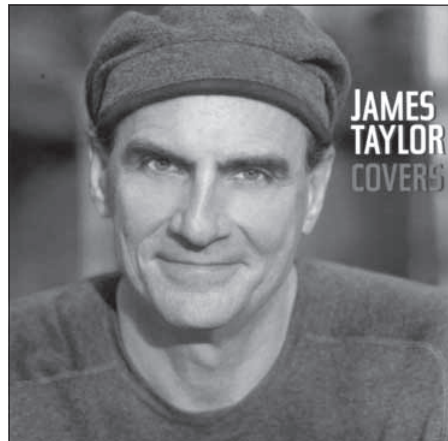
Han passat gairebé cinquanta anys des que María Dolores Pradera gravés el seu primer disc i aquesta gran dama de la cançó continua al peu del canó aconseguint èxits. En aquest disc, en el qual s'endinsa en el gènere dels boleros, interpreta cançons que han esdevingut icones de la música popular com *Cómo han pasado los años*, *Contigo en la distancia* o *Camino verde*. Boleros de sempre que en la veu greu, viscuda, sedosa de María Dolores Pradera adquireixen una emoció nova. La cantant broda aquests temes acompanyada per Los Sabandeños, l'agrupació canària fundada el 1966 i que ha estat al costat d'ella en alguna de la seves gravacions més significatives.

★ Andrea Bocelli, *Incanto*. Decca Music Group.

Tradició tenorística

Tot coincidint amb el seu 50è aniversari, el cantant Andrea Bocelli llança aquest disc concebut com un homenatge a la tradició tenorística italiana. Conté cançons clàssiques com *Mamma, Funiculì Funiculà*, *Santa Lucia*, *Granada*, *Vieni Sul Mar!* o *Un amore così grande*. Gràcies a les llegendàries veus d'Enrico Caruso, Beniamino Gigli, Franco Corelli, Mario Lanza i Luciano Pavarotti —els seus grans ídols—, aquests temes ja formen part de l'imaginari col·lectiu de diferents generacions. *Incanto* és també un homenatge a l'amor en totes les seves dimensions: a la mare, a la dona, a un lloc especial, a una ciutat, a un país... Només hi ha una cançó original, *Pulcinella*, una *tarantella* composta especialment per a aquest disc.

★ James Taylor, *Covers*. Universal Music.

Noves versions

El cantautor James Taylor presenta la seva nova producció musical, formada per versions de cançons dels anys cinquanta, seixanta i setanta que pertanyen a altres artistes i que ell ha interpretat des de fa anys. A *Covers* s'inclouen dotze temes, alguns tan coneguts com *Hound Dog*, *Suzanne*, *Some Days You Gotta Dance* o (*I'm A*) *Road Runner*, que van ser gravats amb alguns dels millors instrumentistes de la música popular actual. Al llarg de la seva reeixida carrera, James Taylor ha venut més de quaranta milions de discos arreu del món i ha guanyat cinc premis Grammy i nombrosos discos d'or i de platí. L'any 2000 va ingressar al Saló de la Fama del Rock'n'Roll.

★ AA.DD., *Altres cançons de Nadal 4. Un Nadal amb nens*. Música Global Discogràfica.

Esperit nadalenc

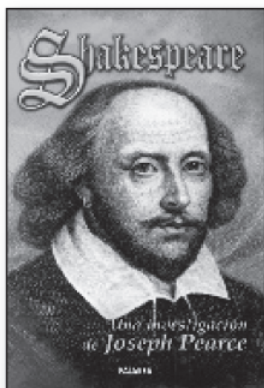
Aquest disc consta de quinze cançons nadalenques interpretades per diferents artistes del pop-rock català juntament amb nens de les més variades procedències, escoles i associacions. La intenció és unir petits i grans en una sola il·lusió i recuperar així l'esperit nadalenc. Per exemple, Gerard Quintana canta amb la Coral de l'Escola de Torroella de Montgrí, Lax'n'Busto amb l'Escola Municipal de Música Pau Casals del Vendrell o Marc Parrot amb l'Escola de Música de Castellterçol Joaquim Serra. Aquesta iniciativa musical està editada per Música Global Discogràfica i dirigida pel periodista musical Pep Blay, autor de les biografies de Sopa de Cabra, Els Pets o Lluís Llach.

LIBROS PARA REGALAR

JOSEPH PEARCE

Una investigación

Pearce, sin miedo a la controversia, investiga con erudición y perspicacia quién fue realmente y cómo pensaba el autor de una obra tan extraordinaria.

22 euros

3ª edición

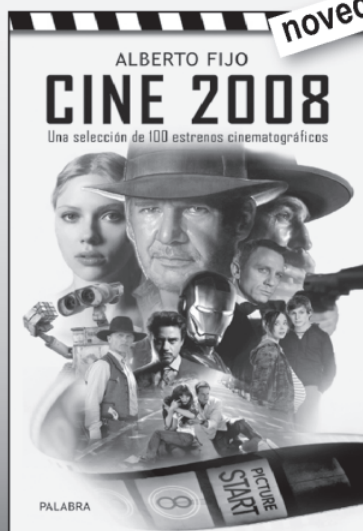
29,50 euros

La inspiración espiritual en una época de incredulidad

El siglo XX ha estado marcado por choques ideológicos muy fuertes que influyeron en el modo de pensar de sus personajes más lúcidos como los escritores.

ALBERTO FIJO proporciona claves que agradecerán los aficionados al buen cine, y también, los educadores o padres que quieren acertar con las películas que ven en las aulas o en casa. Dirige la revista y el portal cinematográficos FILASITE y enseña Crítica de Cine y TV en la Facultad de Comunicación de la Universidad San Pablo CEU (Madrid).

8,80 euros

novedad

Una selección de 100 estrenos cinematográficos

De las 400 películas estrenadas a lo largo de 2008 en los cines españoles, el autor selecciona 100 y valora de manera certera y amena su interés humano y su calidad artística. Como anexo aparecen unos cuidados índices que permiten localizar rápidamente esas películas y otros 100 estrenos más.

11ª CAMPANYA REIS PER A TOTHOM

CAMPANYA DE RECOLLIDA DE JOGUINES NOVES PER A INFANTS I OBSEQUIS PER A GENT GRAN (sabates, mantes, necessers...)

PUNTS DE RECOLLIDA A BARCELONA:
CCU-Centre Cristià dels Universitaris:
Villarroel, 81, Bamos
Ràdio Estel: Comtes de Bell-lloc, 67-69

DATES DE RECOLLIDA:
Del 8 de desembre del 2008
al 5 de gener del 2009
(Horari de tardes: de 16 a 21 hores. Dies 22, 23, 24, 29, 30 de desembre i 2, 3, 4 de gener: també obert als matins, d'11 a 13,30 h.)

PARTICIPA-HI COM A VOLUNTARI/A:
del 28 de desembre del 2008
al 5 de gener del 2009

APORTACIONS:
c/c: 2081 0401 72 3300004114

PER A MÉS INFORMACIÓ
933.233.368
E-MAIL: ccu@dpuniversitaria.org

Una nova
sèrie de relats
d'aventures que
expliquen LITERATURA,
GEOGRAFIA, HISTÒRIA
i NATURESA.

A
partir de
12 anys

En perill de mort.
La conquesta del pol

«Vam ser a l'extrem del món,
allà on els homes no han estat
mai, encara».
Matthew Henson

A l'altre extrem de la Terra.
La volta al món de Magalhães

«He decidit acompanyar
Magalhães a les illes de les
Espècies passant per un camí
que mai no ha emprès cap
home...».
Antonio Pigafetta

Sota la sorra d'Egipte.
El misteri de Tutankamon

«Tinc l'estranya sensació que,
des del fons de la Història,
Tutankamon em demana
ajuda...».
Howard Carter

DESCO- BRIDORS DEL MÓN

A la recerca del riu sagrat.
Les fonts del Nil

«Sabia el que m'esperava.
I encara va ser pitjor...».
Bombai

**bam
bú**
EDITORIAL

Tel. 902 107 007
www.editorialbambu.com

Tarragona gaudeix del gran i solidari Pessebre Bancaja

■ **L'objectiu de la iniciativa és «apropar el naixement de Jesús a tota la gent del planeta»**

Joan Boronat
Tarragona

El ciutadans de Tarragona i comarques tenen enguany la gran ocasió de fer una aproximació, en ple cicle nadalenc, a la història del naixement de Jesús, embolcallada en una representació plàstica incomparable, de la mà del Pessebre Bancaja, una felicitat iniciativa de l'Obra Social d'aquesta entitat de crèdit.

Considerat com un dels pessebres més grans del món, està instal·lat a l'interior del Mercat Central de Tarragona, a la plaça Corsini, edifici que està sent sotmès a un llarg i important procés de remodelació. Fins al dia 6 de gener, festivitat de Reis, es pot admirar la singular obra d'art que és el Pessebre Bancaja, que s'ha fet present a Tarragona coincidint amb la celebració de l'Any Jubilar de Sant Fructuós i col·laborant així en un dels principals objectius jubilar: l'ajuda als necessitats. De manera que els visitants tenen l'entrada gratuïta al pessebre, amb la gran oportunitat, però, de fer la seva aportació voluntària en benefici de les campanyes i dels projectes auspiciats per Càritas diocesana.

El relat i les imatges del Pessebre Bancaja es remunten fins i tot a uns anys abans del naixement de Jesús, l'eix principal de la construcció, amb Josep i Maria encara no casats, a Natzaret. Segueix a Betlem, on Maria va donar a llum, i acaba a Egipte, on van haver de

En el conjunt del pessebre hi ha 1.200 figures.

fugir per eludir l'amenaça d'Herodes.

La visita al pessebre s'inicia amb la projecció d'un vídeo que mostra, de forma didàctica, el procediment que es va seguir en la construcció de la magna obra, la qual es va exposar per primera vegada el 1996. Seguidament, el públic accedeix a la sala on hi ha el pessebre, que roman a les fosques, només il·luminat per un firmament curull d'estels.

Durant uns minuts, una veu en *off* explica els paisatges més populars a l'entorn del naixement de Jesús, mentre es va fent la llum en cadascun dels paisatges en

què es divideix el pessebre, agrupats en tres grans blocs: Natzaret, Betlem i Egipte. Un cop escoltat el relat bíblic i la seva contextualització, el pessebre s'il·lumina en la seva totalitat i aquest és el moment en què l'espectador pot gaudir del reguitzell de detalls que, de tan abundosos, es fan gairebé inabastables.

La vegetació autòctona de cada indret, els vestits de les figures, amb rigor històric; detalls com ara el sarró foradat d'un pastor, el seu ganivet enfundat en una banya; la *mezuzah*, que era una petita capella que es col·locava a les façanes de les

cases; les sitges d'una casa egípcia rica; nens agafant figues; les guitxes d'un ase o el port egipci amb els seus vaixells, causen autèntica admiració en petits i grans.

El pessebre és obert al públic, de dilluns a diumenge, des de les 10 a les 21 h. Els dies 25 i 26 de desembre es podrà visitar de 10 a 14 h i de 17 a 21 h. El 31 de desembre estarà obert entre les 10 i les 18 h, i el dia 1 de gener l'horari serà de 12 a 21 h. L'accés és cada mitja hora i poden passar 100 persones per torn. En el moment d'escriure aquest reportatge, segons comenta Adriana, una de les responsables de la instal·lació, «el pessebre ja ha rebut unes 40.000 visites aquí a Tarragona». La coordinadora assegura que «hi ha gent que fins i tot repeteix la visita», a la vegada que comenta que «durant els matins acostuma a venir majoritàriament la gent gran i grups d'escolars, mentre que a la tarda predomina la visita de famílies senceres».

1.200 figures en total

Per fer-se una idea aproximada de la magnitud del Pessebre Bancaja, cal tenir en compte algunes dades i xifres. En el conjunt del pessebre hi ha 1.200 figures fetes en fang cuit de forma artesanal. Les fulles dels arbres són de llautó i pintades a l'oli, en diferents tonalitats. Per a la construcció del pessebre s'han emprat 3.000 kg de fibra de vidre i 300 kg de pintura. La part elèctrica ha requerit 6 quilòmetres de cable per alimentar 30.000 wats de llum i so.

El pessebre ocupa una superfície de 300 m² i per transportar-lo són necessaris tretze camions tràiler. Per bastir l'obra es van trigar tres anys i hagueren de menester més de 20.000 hores de treball. Tal com conclou el muntatge audiovisual, l'objectiu del Pessebre Bancaja és «portar la Bona Nova i apropar el naixement de Jesús a tota la gent del planeta».

Agustí García, el membre més jove de l'Associació de Pessebristes de Barcelona

Carme Munté / Barcelona

El pessebrisme és un art que, malauradament, perd adeptes entre els més joves. Però no sempre és així. Agustí García Tiñena, de 28 anys, és el membre més jove de l'Associació de Pessebristes de Barcelona, fundada l'any 1862, i va començar en aquest món amb només 10 anys fent el pessebre de casa seva i ajudant també a fer el pessebre de la seva escola, el col·legi del Sagrat Cor del carrer Ribes de Barcelona. Ara ja fa temps que ha deixat les aules, però puntualment cada any torna a l'escola de la seva infantesa per deixar-hi una nova empremta artística.

Segurament que un dels aspectes més interessants de la seva trajectòria artística és que Agustí García Tiñena ha pogut reconvertir el seu *hobby* en una professió, ja sigui fent pessebres per encàrrec o bé també aplicant la tècnica del pessebrisme en altres àrees més enllà de l'aspecte religiós com el paisatgisme o l'art del vidre. «El pessebrisme és un art molt complet», afirma, «perquè hi entra la pintura, l'escultura, el paisatgisme, la perspectiva...». Agustí García Tiñena va poder fer en una ocasió el pessebre de la plaça de Sant Jaume de Barcelona, i també ha estat un

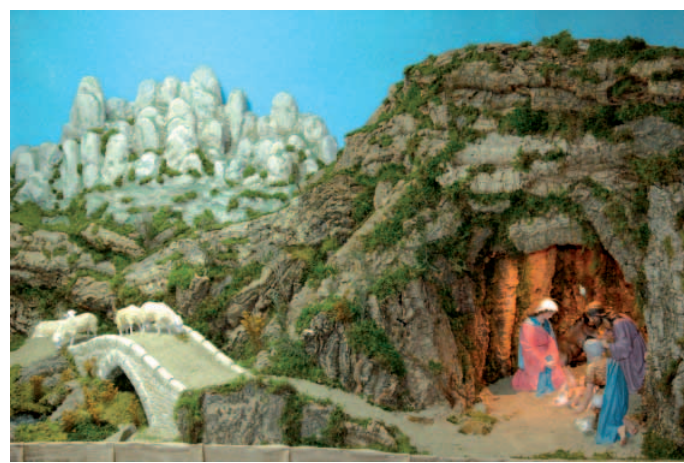

Agustí García torna cada any a l'escola de la infantesa (Sagrat Cor del carrer Ribes) per fer-hi el pessebre.

habitual del monestir de Pedralbes o fins i tot del bisbat de Barcelona.

Combinant elements naturals com el suro i la molsa amb altres d'artificials (porrepan, ciment de resina, guix...), Agustí García Tiñena és un artista a l'hora de reproduir els paisatges que més l'encisen de la naturalesa: la majestuositat de les muntanyes de Montserrat, la diversitat cromàtica de la Cerdanya i de la serra del Cadí, del massís del Pedraforca, de les carenes de les Guilleries... Tots els elements de la naturalesa que l'enlluernen prenen cos després en la seva ambientació pessebrística, i fins i tot les pedres que va trobant pel camí poden esdevenir una notable font d'inspiració en mans d'aquest jove artista. Tot per acollir l'esdeveniment més transcendental en la història del cristianisme.

Però més enllà d'acollir el naixement de Jesús, el seu art paisatgístic també pren forma davant de molts altres reptes professionals, com pot ser fent l'escenografia de programes de televisió o bé recreant un ambient de muntanya a la piscina interior d'un hotel de Prullans de Cerdanya. Pel que fa a la recreació del Nadal, Agustí García Tiñena té molt clar que el pessebre ha de seguir un esquema rústic i clàssic, malgrat que des del món del disseny se'l pugui titllar de classicista

Les muntanyes de Montserrat són un dels elements dels pessebres d'aquest jove artista.

o d'ortodox. «Les persones que visiten el pessebre de la plaça de Sant Jaume busquen l'esquema clàssic del pessebre», afirma aquest jove amant del pessebrisme, ja que és un art que realment mai no passarà de moda i que continua picant l'ullet amb força a la nostra història cultural, tradicional i religiosa. Però malgrat aquesta gran acceptació social, la realitat és que Agustí García Tiñena troba a faltar un compromís polític més gran per donar a conèixer i potenciar l'art del pessebrisme, un art que com el de les falles, tret d'algunes excepcions, cada any es destrueix per tornar-se a construir de nou.

Els Pastorets de l'Ametlla

La Flor de Nadal

Autor: Francesc A. Picas
(Creu de Sant Jordi 2007)

Representacions:

Diumenge, 28 de desembre, i diumenges dies 4, 11, 18 i 25 de gener de 2009.

A 2/4 de 5 de la tarda.

Al Teatre Esplai de l'Ametlla de Merola (carretera de Manresa a Berga, a dos quilòmetres de Navàs).

UN ESPECTACLE TEATRAL NADALENC CONEGUT A TOT CATALUNYA

Informació i venda d'entrades: tel. 686 278 836 -
www.ametllademerola.com

Manresa

Viatges Baixas: carretera de Cardona, 2 - Tel. 938 723 569

Barcelona

Sant Elies, 17 - Tel. 932 414 142

Dissabte, dia 27, a les 10 de la nit.

CONCERT DE MÚSICA, orquestra de cambra, sota la direcció de Sergi Cuenca.

Interpretació de les parts musicals d'*Els Pastorets de l'Ametlla*.

Música de Josep Conangla. Arranjaments de Carles Casas.

Història d'Els Pastorets de l'Ametlla

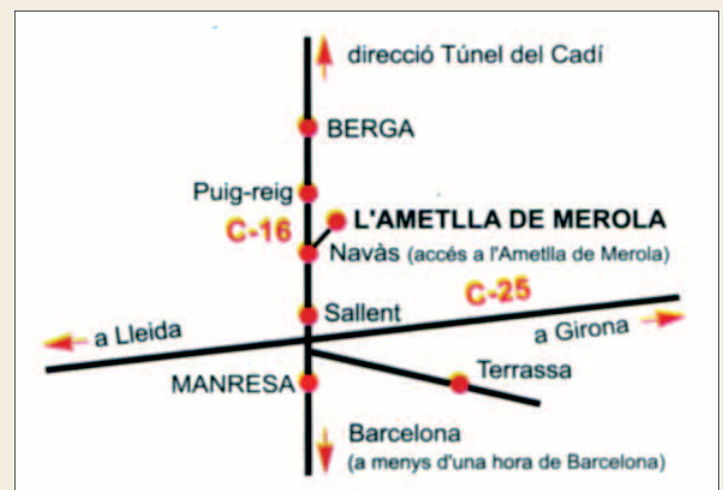
L'Ametlla de Merola és un nucli industrial edificat el 1864. S'hi va construir una fàbrica de filats i teixits aprofitant l'impuls de les aigües del Llobregat, i es van urbanitzar carrers, places i habitatges. S'hi va edificar una església, escoles, teatre, cafè i camp d'esports. Des del 1878 s'hi representaven *pastorets* sota textos diversos. La gent gran recorda, amb dolor, els Nadals del 1936, 1937 i 1938, quan estava prohibit representar *pastorets*, a causa de la persecució religiosa ferotge que es va imposar a tot Catalunya, amb tancament d'esglésies, destrucció d'altars i d'imatges i persecució de sacerdots.

El 1955, Francesc A. Picas va proposar a l'elenc teatral una reforma profunda de l'estil dels *pastorets*. Sota el text *La Flor de Nadal* i, amb plena col·laboració de Jaume Estruch i Ramon Cabra, va propulsar la reforma i, amb gran entusiasme de tot l'elenc, va fer un espectacle extraordinari que va prendre el nom popular d'*Els Pastorets de l'Ametlla*. El crític teatral Josep M. Junyent va escriure: «*La Flor de Nadal* trenca velles motllures escèniques, literàries i musicals», i Josep M. Ballarín va afirmar que «aquells pastorets eren teologia».

Maria de Natzeret és la gran protagonista de l'espectacle, juntament amb Josep, i envoltada dels pastorets de Betlem, personatges evangèlics anònims que, per la seva bondat i simpatia, foren escollits pels àngels per adorar el petit Jesús, a la cova de Betlem. L'esperança del Messies, profetitzat per Abraham i David, fan vibrar l'espectador. Les forces del mal són encarnades en els falsos messies d'ahir i d'avui. La Nit de Nadal, el castell del món gentil, seu del fals messianisme, s'esfondra a bocins. Una meravella de l'art teatral al final d'un dels quadres escènics més espectaculars. Música, cants, danses, alegria i testimoni de les nostres tradicions nadalenques catalanes.

«Fer *pastorets* és fer pàtria», va dir Jordi Pujol quan era president de la Generalitat i va assistir a l'espectacle. I el bisbe Antoni Deig, de Solsona, va dir: «*La Flor de Nadal* ajuda a ser més fidel a Déu i al poble català.»

Per damunt de la crisi tèxtil, cada any, un grup d'amants del teatre i un gran esplet de nois i noies s'apleguen amb entusiasme per oferir a tot Catalunya, *Els Pastorets de l'Ametlla*.

Trobareu el llibre d'*Els Pastorets de l'Ametlla* a la Llibreria Balmes, c/ Duran i Bas, 11. Del mateix autor, trobareu *Història de la persecució religiosa a Catalunya, 1936-1939*.

El manresà Ricard Cots, bisbetó del 2008

■ Aquesta festa de l'Escolania de Montserrat té orígens medievals

D'esquerra a dreta: Ivan Valls, Ricard Cots i Pau Rubinart.

Redacció
Montserrat

El dissabte 6 de desembre, l'Escolania de Montserrat va viure el seu gran dia. Amb motiu de la festivitat de Sant Nicolau, patró dels infants, va tenir lloc la tradicional festa del bisbetó, d'origen medieval. Enguany va comptar amb l'escolà Ricard Cots i Toscano, de 10 anys i de Manresa (Bages), com a protagonista, ja que va ser escollit bisbetó pels seus companys el 21 de novembre passat, dia en què van celebrar la festa de Santa Cecília, patrona de la música.

Durant la festa, Ricard Cots i Toscano es va poder vestir amb la roba pròpia d'un bisbe, en record del bisbe sant Nicolau, i va ser ell qui va triar el menjar de tots els membres de l'Escolania. Anava acompanyat pels altres dos escolans que van sortir escollits a la terna: Pau Rubinart i Bosch, de Sant Esteve Sesrovires (Baix Llobregat), com a vicari general, i Ivan Valls i Heras, d'Olesa de Montserrat (Baix Llobregat), en condició de secretari del bisbetó.

El bisbetó és un alumne de segon curs que surt escollit pels seus companys a l'Escolania —abans de l'ampliació dels estudis a 4t de Primària, era

de primer curs—, ja que l'any anterior es considera de preparació. L'elecció del bisbetó es du a terme a través d'unes primàries i després d'una «intensa i democràtica» campanya electoral, que té lloc el dia de Santa Cecília. Precisament, enguany es compleixen vint-i-cinc anys de l'elecció com a bisbetó de l'actual director musical de l'Escolania, Bernat Vivancos.

El dissabte, a les 16.30 h, els pares i familiars dels escolans es van poder reunir amb els alumnes del centre a la Sala Puig i Cadafalch de Montserrat i van realitzar un seguit d'activitats amb ells. Abans de la representació de la *Llegenda de sant Nicolau*, es va fer una introducció escenificada, escrita pel P. Lluís Juanós, monjo de Montserrat, i protagonitzada per tres escolans.

L'Escolania va oferir un concert, dirigit per Bernat Vivancos i acompanyat al piano per Eduard Vila. S'hi van interpretar, entre altres, les composicions següents: *Himne de sant Nicolau*, d'Àngel Rodamilans; *Llegenda de sant Nicolau*, musicada pel P. Ireneu Segarra i escrita per Enric Balaguer; *La famíllia reial*, de Jean Joseph Mouret; *Marxa de la flauta màgica*, de W. A. Mozart, i una selecció de temes de *West Side Story*, de Leonard Bernstein.

«Naixement», diorama de Josep Ramon Trilla.

Diorames del cicle nadalenc a la seu dels Pessebristes de Lleida

Jordi Curcó / Lleida

La capella de Sant Jaume del Peu del Romeu, situada al carrer Major de la ciutat de Lleida, seu de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, acull durant aquestes festes de Nadal un total de 54 diorames, exponent del millor art pessebrista. L'Agrupació ha convidat enguany el pessebrista Josep Ramon Trilla, de Tàrraga, perquè hi exposi un conjunt de dotze diorames bíblics, a manera de catequesi, que representen diverses escenes del naixement i infància de Jesús.

Els diorames, col·locats cíclicament, ofereixen en primer lloc l'escena de l'anunciament de l'àngel a Maria, per continuar amb la visitació de Maria a la seva cosina santa Isabel, la recerca de posada, l'anunciament als pastors i l'adoració dels pastors a l'Infant Jesús a la santa cova. També hi ha dos diorames dedicats a l'adoració dels Reis Mags, dos més a la fugida

a Egipte i un als primers passos de Jesús. La mostra es clou amb una escena del taller de Natzaret. Tot el conjunt és d'una gran qualitat artística i plàstica. L'autor combina perfectament la llum i els colors, amb una exquisida perspectiva que dona un gran realisme a tot el conjunt.

En el primer pis de l'esmentada capella es poden visitar també els 26 diorames de la mestra pessebrista Joaquina Barrufet, traspasada el 1955, i que són un magnífic llegat pessebrista per a l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes i per a la ciutat de Lleida. La mostra aplega els pessebres guardonats durant la seva llarga i dilatada vida de pessebrista. L'exposició dels diorames es completa a la segona planta, amb la visita que es pot fer al conjunt de setze pessebres en miniatura construïts als anys seixanta per la també desapareguda mestra pessebrista Paulina Atmetller. La capella restarà oberta al públic durant tots els dies de les festes de Nadal, de 18.00 a 20.30 h.

Escultura catalana per al Sant Pare

S.G. / Barcelona

El 8 de novembre passat, el papa Benet XVI va ser obsequiat per la Federació Internacional d'Associacions Mèdiques Catòliques (FIAMC) amb una magnífica escultura al·legòrica sobre la donació d'òrgans realitzada per l'artista barceloní Ramon Cuello. El lliurament de l'obra va tenir lloc a la Sala Clementina del Vaticà amb motiu, precisament, de la cloenda del Congrés Internacional sobre la Donació d'Òrgans organitzat per la FIAMC del 6 al 8 de novembre.

L'encàrrec de l'escultura amb la qual s'havia d'obsequiar al Sant Pare li va arribar a Ramon Cuello a través del Dr. Josep M. Simón Castellví, president de la FIAMC, per a la qual ja havia treballat amb èxit en altres ocasions, sobretot escultures relacionades amb la figura del beat Pere Tarrés. La proposta inicial del Dr. Simón Castellví feia referència a un clàssic Sagrat Cor o un llibre, però l'artista es va deixar emportar per la inspiració fins a crear una insòlita imatge al·legòrica sobre un tema gens desenvolupat artísticament: la donació d'òrgans. El resultat va ser del tot original, i va agradar des del primer moment als membres de la FIAMC.

El mateix Benet XVI, en contemplar l'escultura per primera vegada, es va mostrar gratament sorprès. Es va interessar pel seu significat i, en diàleg amb l'escul-

Moment en què Ramon Cuello explica al Sant Pare el significat de l'obra.

tor, va poder aprofundir en diversos aspectes artístics i teològics de l'obra. Ramon Cuello, que a més d'escultor és cavaller de l'Orde del Sant Sepulcre de Jerusalem, no té paraules per valorar la trobada amb el Sant Pare. «Van ser uns minuts que semblaven eterns —ha afirmat a *Catalunya Cristiana*—; ell preguntava interessat i jo li anava explicant amb naturalitat i senzillesa el significat de l'escultura. Va ser, per a mi, una experiència meravellosa!»

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Bon Nadal!

El Principat d'Andorra va dedicar el 1992 un segell dedicat al Nadal, il·lustrat amb l'obra *Nativitat* de fra Angèlic. «A la mateixa contrada hi havia uns pastors que vivien al ras i de nit es rellevaven per guardar el seu ramat. Un àngel del Senyor se'ls va aparèixer, i la glòria del Senyor els envoltà de llum. Ells es van espantar molt. Però l'àngel els digué: «No tingueu por. Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: avui, a la ciutat de David, us ha nascut un Salvador, que és el Messies, el Senyor.»» (Lc 2,8-11).

Josep Maria Garrut, estudiós, divulgador i renovador del pessebre

■ L'il·lustre pessebrista va morir l'11 de desembre passat a Barcelona

Enric Benavent Vallès
Castellar del Vallès

No és fàcil glossar la figura d'una persona tan activa i polifacètica com el Sr. Josep Maria Garrut. Fou un gran divulgador de la cultura, en especial de la història de l'art i un apassionat de l'obra d'Antoni Gaudí, a qui va conèixer personalment. A l'edat de 91 anys es va doctorar a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona amb la tesi *Univers intemporal de Gaudí*, culminació d'una dedicació a l'arquitecte que el va acompanyar tota la vida com a estudiós i com a recuperador de la seva obra.

El Sr. Garrut va ser, entre altres ocupacions, conservador de l'Arxiu Històric de Barcelona, sotsdirector i director del Museu d'Història de la Ciutat i director del Museu Verdaguer de Vil·la Joana, a Vallvidrera, i durant uns anys, a l'inici, de la Casa-Museu Verdaguer, a Folgueroles. De fet, l'obra de Mn. Cinto va ser una altra de les seves passions, a qui va dedicar diversos articles i estudis.

De tots els seus interessos intel·lectuals volem destacar aquí la gran aportació del Dr. Garrut en l'estudi del pessebrisme. La seva feina de prestigiar el pessebre en el món acadèmic i artístic, els treballs per promoure'n la recerca, l'estudi de l'obra de Ramon Amadeu, la documentació i identificació de figures o l'organització de congressos i exposicions per difondre el pessebre a la societat són algunes de les grans fites portades a terme per Josep M. Garrut.

L'any 1952 va ser un dels impulsors de la fundació de la UN-FOE-PRAE (Federació Internacional de Pessebristes). El seu llibre *Viatge a l'entorn del meu pessebre*, publicat el 1957, no només es manté plenament vigent sinó que conserva bona

Josep Maria Garrut.

«Si tots fóssim pessebristes i conservéssim sempre l'emoció i la devoció al Nadal, i sabéssim de cor la pau de l'Estel i la cançó del pastor, i entenguéssim la veritat d'aquell blau nadalenc, és a dir, que sempre estiguéssim a punt de meditar un xic davant del Pessebre, seria tot un altre el comportament dels homes i l'esdevenir de la Humanitat. Tot això si tots, sense excepció, fóssim pessebristes.»

(Josep Maria Garrut,
Viatge a l'entorn del meu pessebre)

part de la frescor del primer moment. En aquesta obra el Sr. Garrut ja proposava la necessària actualització del llenguatge del pessebre.

Garrut entenia el pessebrisme com una

activitat molt oberta i plural. Per a ell hi havia els «pessebristes de dret», que són els que construeixen els pessebres, i també els «pessebristes de fet», que en gaudeixen i en senten l'emoció, però no necessàriament en construeixen. Una visió ben oberta en la qual tothom és benvingut.

Els pessebres ambientals

Una de les aportacions que va fer el Sr. Garrut a la interpretació del pessebrisme va ser la dels «pessebres ambientals». És a dir, a més de la clàssica diferenciació entre el pessebre popular de suro i molsa vers el pessebre artístic fet en guix en forma de diorama, Garrut parava atenció sobre la forma de pessebrisme que segurament més es practica: la va anomenar «pessebre ambiental».

De fet, Garrut havia definit el pessebre sobretot com una «presència» més que com una reproducció, reconstrucció o commemoració, «una presència viva, portada al nostre temps, amb la nostra manera de

ser, d'actuar i de fer». El pessebre ambiental té aquesta única finalitat, crear ambient, i això s'aconsegueix construint el pessebre amb les coses que hi ha per casa: ceràmica popular, cartells, fotografies o llibres, entre altres objectes quotidians.

Deia Garrut que el pessebre ambiental, «degut a la facilitat i al temps breu que pot ocupar, incita a fer-ne i això fa que el valor de la tradició, el pietós sentiment que comporta i el nombre de pessebres i pessebristes augmenti». Tota una aposta per trobar nous llenguatges en el pessebrisme que, com ell mateix deia fa cinquanta anys, «estèticament, i ens referim al de Barcelona, al cap i a la fi el que dóna la pauta per a molts centres nacionals i estrangers, camina encara dins del camp de les arts i del món estètic, gairebé cent anys endarrere».

A l'acte d'homenatge que l'Associació de Pessebristes de Barcelona va organitzar el mes de juliol passat, el Sr. Garrut va dir que «el sentiment del pessebrista és el més aproximat a la perfecció humana» i també que «fer el pessebre és una de les coses més poètiques, més simpàtiques i més constructives que podem fer».

Presentat el llibre «La paraula de l'àngel»

Redacció / Barcelona

El dimarts 16 de desembre es va presentar a l'Institut d'Estudis Catalans el llibre *La paraula de l'àngel. Una aproximació plural als goigs*, escrit per l'antropòloga i romanista francesa Dominique de Courcelles i publicat per Fragmenta Editorial. L'autora reivindica aquests cants catalans com un material clau en l'estudi del llenguatge religiós de la humanitat, alhora que en fa una recerca innovadora. El volum, de 432 pàgines,

inclou la reproducció de 44 imatges de goigs del segle XVI al XVIII. Els goigs són cants religiosos de lloança i petició adreçats a Déu per mitjà normalment d'alguna mediació mariana, angèlica o santoral, d'acord amb unes característiques literàries i musicals que els singularitzen entre els diversos gèneres de poesia religiosa popular conreats als territoris de parla catalana. Van néixer al final de l'Edat Mitjana i encara avui es canten a moltes esglésies, especialment en les festivitats del patró o patrona del lloc.

Francesc Malgosa i Riera

*El secret de l'Home,
El secret de Déu*

Distribució: llibreria Claret. Preu: 5 euros.

Tibidabo informa

Peregrinacions

* **Terra Santa:** 22 al 29 de juny 2009.

* **Lourdes:** 6 i 7 de juny 2009.

Per informació: Temple del Tibidabo.
tel. 93 417 56 86.

Viajes Magíster: tel. 93 487 94 23.

Nadal en el Tibidabo

La MISSA DEL GALL se celebrarà el dia 24 de desembre a les 12 de la nit.

Horari de Misses del dia de Nadal: 8, 10, 11, 13 (Temple superior) 17 i 19 hores.

A les 18 hores: Rosari, Vespres i Benedicció Eucarística

Vetlla extraordinària de Cap d'Any

El dia 31 de desembre del 2008 a les 23 hores.

Comença l'Any 2009 amb Missa i Vetlla de l'Adoració Nocturna al Santíssim.

A les 22,30 hores sortirà de l'Avinguda de Vallcarca, 12 (abans Hospital Militar) un microbús amb destinació al Tibidabo.

Tornarà al seu lloc d'origen recent acabada la Vetlla.

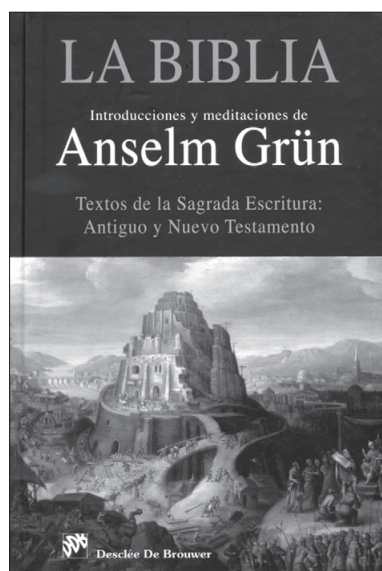
Exposició de Pessebres

Al Temple del Tibidabo podeu visitar durant aquests dies el Museu Permanent de Pessebres de "Mossèn Camprubi" col·lecció única en què hi ha obres de tots els continents. Es convenient demanar hora per la visita.

Il·luminació del Temple

Per a complir amb les normes ecològiques necessitem la col·laboració de padrins per canviar els 145 focus en la nova il·luminació. Cada focus portarà el nom de un sant i la persona o família que hagi ajudat. Per més informació tel: 93 417 56 86.

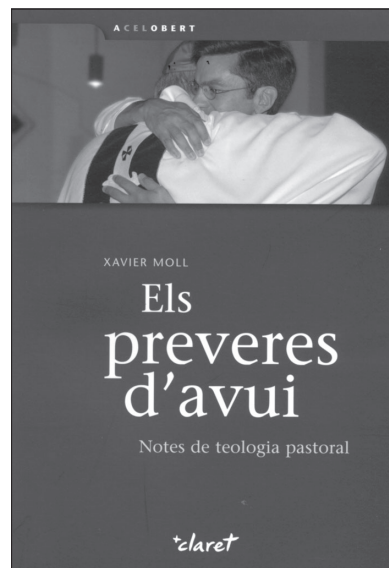
Llibres

Experiència espiritual

La Bíblia és considerada unànimement el «llibre de tots els llibres». El monjo benedictí Anselm Grün ha seleccionat una sèrie de textos essencials de la Bíblia, als quals ha afegit unes introduccions i meditacions seves, per ajudar els lectors que puguin percebre una experiència espiritual profunda. «Si deixes que la Paraula baixi sobre teu, ella farà la curació, l'alliberament, la redempció. Et sentiràs diferent, més serè, més ple d'esperança, més ampli», escriu Grün en el pròleg.

Anselm Grün, *La Biblia. Textos de la Sagrada Escritura: Antiguo y Nuevo Testamento*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Biblioteca Manual Desclée, Bilbao 2008, 553 pàg.

Cap a la conversió

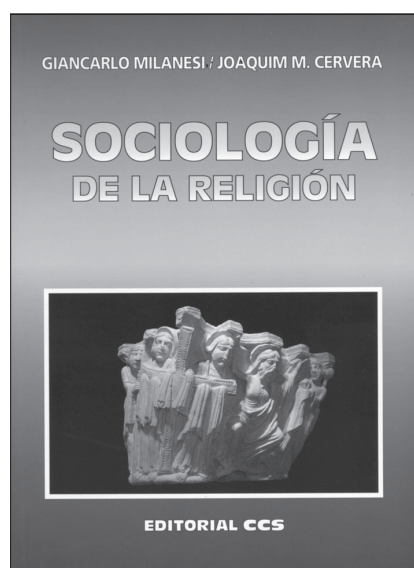
Segons el teòleg Xavier Moll, el presbiterat és «un sacrament que amaga un demà, un demà que només podem descobrir si mirem l'avui amb els ulls de la fe». En aquest llibre, l'autor tracta diversos temes que tenen com a finalitat situar la glòria de Déu per damunt de tot. El llibre, en opinió de Mn. Josep M. Rovira Belloso, responsable del pròleg, «conduïx el lector a la conversió». «És una conversió—afegeix— a la llum solar de la glòria del Senyor: una glòria que ens ve de dins.»

Xavier Moll, *Els preveres d'avui. Notes de teologia pastoral*. Editorial Claret, Col·lecció A Cel Obert, Barcelona 2008, 99 pàg.

Pedagogia religiosa

Aquest llibre és un manual d'introducció a la sociologia de la religió. Els destinataris són un públic ampli de lectors: aquells que tenen una tasca pastoral i d'educació en la fe. Estudia el desenvolupament, la naturalesa i el mètode de la sociologia religiosa, la metamorfosi de la religió en una societat industrialitzada, la religió com a factor d'integració social i com a factor de canvi social, la secularització, la pertinença religiosa, la religiositat popular i el futur de la religió.

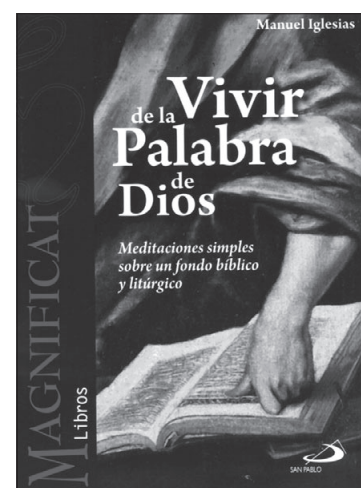
Giancarlo Milanesi i Joaquim M. Cervera, *Sociología de la religión*. Editorial CCS, Col·lecció Claves Cristianas, Madrid 2008, 264 pàg.

Per a la pregària personal

Aquestes meditacions, breus i senzilles, del sacerdot Manuel Iglesias prenen la seva referència del text bíblic, especialment d'aquells textos que són llegits, escoltats, meditats i pregats a les celebracions litúrgiques. Encara que van néixer per ser publicades a la revista *Magnificat*, i en un principi no tenien continuïtat temàtica entre un mes i l'altre, en recollir-les en aquesta obra han estat estructurades segons l'any litúrgic, cosa que les converteix en una ajuda per a la pregària personal.

Manuel Iglesias, *Vivir de la Palabra de Dios. Meditaciones simples sobre un fondo bíblico y litúrgico*. Editorial San Pablo, Col·lecció Libros Magnificat, Madrid 2008, 111 pàg.

Essència poètica

Mn. Francesc Malgosa ens torna a sorprendre gratament amb aquest poemari, com sempre que publica les seves poesies. L'autor confessa al pròleg que «la lectura pausada d'un poema» pot suscitar «una experiència personal única». I és així com ell concep la poesia: un exercici íntim de contemplació de la realitat. En cada poema pretén desxifrar el «secret» amagat a la naturalesa i a l'ànima humana. La Llibreria Claret de Barcelona s'ha encarregat de la distribució del llibre.

Francesc Malgosa i Riera, *El secret de l'Home, el secret de Déu. Poemari*. Autoedició, Cardedeu 2008, 212 pàg.

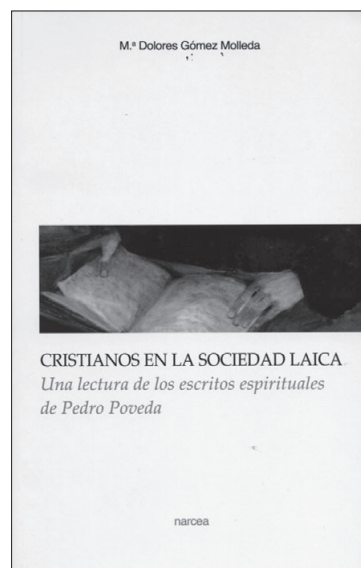

Figura exemplar

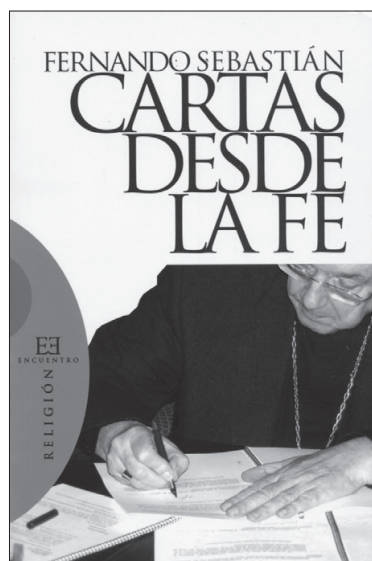
S'exposen en aquest estudi les grans línies de reflexió que vertebraren el discurs del sacerdot i pedagog Pedro Poveda (1874-1936) com a home implicat en els problemes religiosos, intel·lectuals i socials del seu temps. Per exemple, el paper dels cristians seglars en la societat laica o el compromís amb la promoció humana i social a través de l'educació i de la cultura. Pedro Poveda va ser beatificat a Roma el 1993 i canonitzat a Madrid el 2003 per Joan Pau II.

M. Dolores Gómez Molleda, *Cristianos en la sociedad laica. Una lectura de los escritos espirituales de Pedro Poveda*. Ediciones Narcea, Madrid 2008, 254 pàg.

Creixement cristià

Un dels bisbes més clarividents de l'Església espanyola afronta, des de la llibertat i l'agudesia que dóna la fe, les qüestions que més preocupen els ciutadans. Mons. Fernando Sebastián Aguilar, arquebisbe emèrit de Pamplona, escriu sobre la política i la seva relació amb el cristianisme, les dificultats i els reptes que travessa la nostra democràcia, la vida i la mort, el laïcisme com a ideologia i, finalment, la recerca de Déu que agermana tots els éssers humans.

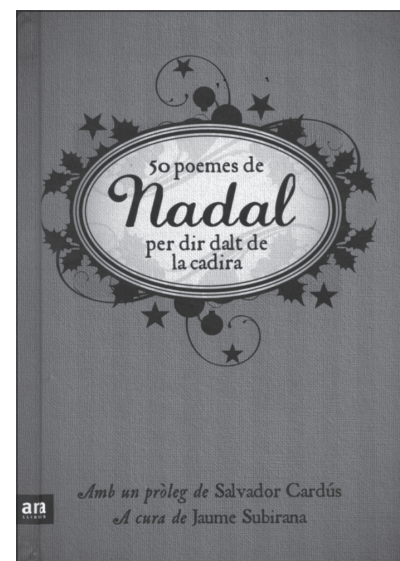
Fernando Sebastián, *Cartas desde la fe*. Ediciones Encuentro, Col·lecció Religión- Ensayos, Madrid 2008, 165 pàg.

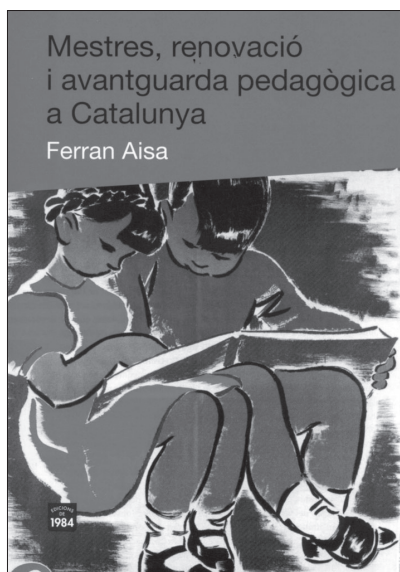
Folklore popular

L'escriptor i professor universitari Jaume Subirana és l'artífex d'aquest recull de poemes i cançons que han marcat tots els Nadals de la nostra vida. Hi podem trobar des de nades tradicionals (*El dimoni escuat, El rabadà, Ara ve Nadal, El Noi de la Mare, El petit vailet...*) fins a pomes nadalencs de Jacint Verdaguer, Joan Maragall, Joan Salvat-Papasseit o Miquel Martí i Pol. Un llibre ideal per aprendre i recitar, i adreçat tant a petits com a grans.

Jaume Subirana, *50 poemes de Nadal per dir dalt de la cadira*. Ara Llibres, Badalona 2008, 95 pàg.

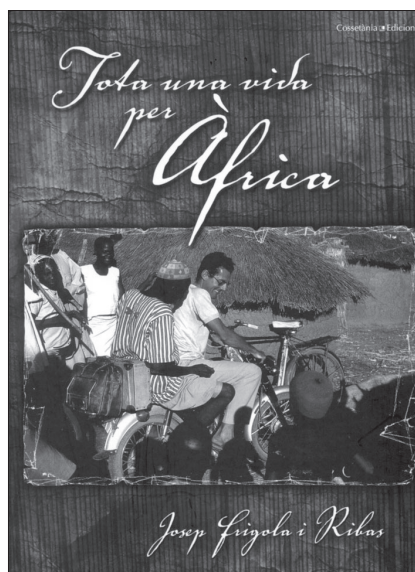
Llibres

Viatge pedagògic

Aquest assaig fa un recorregut per la història de l'educació a Catalunya. Es tracta d'un viatge pedagògic que s'inicia en els moments més «heroics» del segle XIX i estudia el procés de lluita, modernització i progrés dels mestres que van desenvolupar una gran tasca educativa tant a les escoles de les ciutats com a les escoles rurals. L'autor, l'historiador Ferran Aisa, també fa referència a iniciatives de grans pedagogs: Joan Bardina, Alexandre Galfí, Artur Martorell, Rosa Sensat, etc.

Ferran Aisa, *Mestres, renovació i avantguarda pedagògica a Catalunya*. Edicions de 1984, Col·lecció De Bat a Bat, Barcelona 2008, 238 pàg.

Vocació missionera

Aquestes pàgines de Mn. Josep Frigola (Ventalló, 1941) són com unes memòries de la seva intensa vida com a missioner en dos països africans: Burkina Faso i Níger. Majoritàriament són un recull de les cartes adreçades als seus familiars, amics i altres persones al llarg de més de quaranta anys. Ordenat prevere a Girona el 27 de juny de 1965, quatre mesos després, Mn. Frigola ja arribava a Ouagadougou (Burkina Faso). Anys més tard, l'agost de 1985, va arribar a Níger.

Josep Frigola i Ribas, *Tota una vida per Àfrica*. Cossetània Edicions, Col·lecció El Tinter, Valls 2008, 255 pàg.

Ensenyaments vitals

Quan els grans mestres no trobaven les paraules, ni les definicions intel·lectuals per explicar els ensenyaments més importants de la vida, recorrien a la paràbola, a la fàula, al mite, al somni... El psicòleg i pedagog Enrique Mariscal és l'autor dels contes que formen aquest llibre. El seu propòsit fonamental és, segons afirma al pròleg, «contribuir, d'alguna manera, que la pluja àcida de la por amaini i el cel doni pas a l'arc de sant Martí de la confiança, de la pau i de la cooperació».

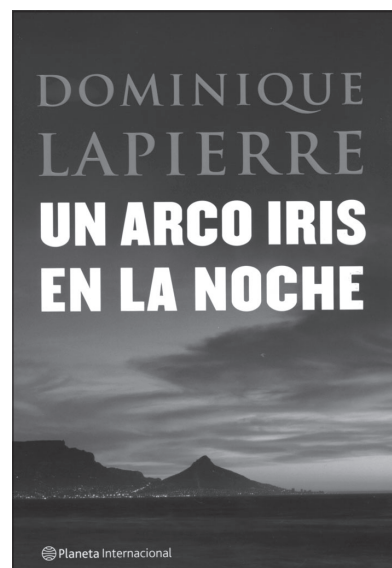
Enrique Mariscal, *Cuentos para regalar a personas soñadoras*. Editorial Grijalbo, Barcelona 2008, 222 pàg.

Epopèia històrica

Amb la passió, la minuciositat i el talent que han marcat l'èxit dels seus grans relats històrics, l'escriptor Dominique Lapierre ha dut a terme una recerca de tres anys per reconstruir l'epopeia d'aquestes homes i dones, anònims o cèlebres, blancs o negres, europeus o africans, que amb sang i llàgrimes han donat llum a Sud-àfrica, avui esdevinguda la «nació arc de sant Martí». L'autor destina la meitat dels seus drets d'autor a accions humanitàries al Tercer Món.

Dominique Lapierre, *Un arco iris en la noche*. Editorial Planeta, Barcelona 2008, 423 pàg.

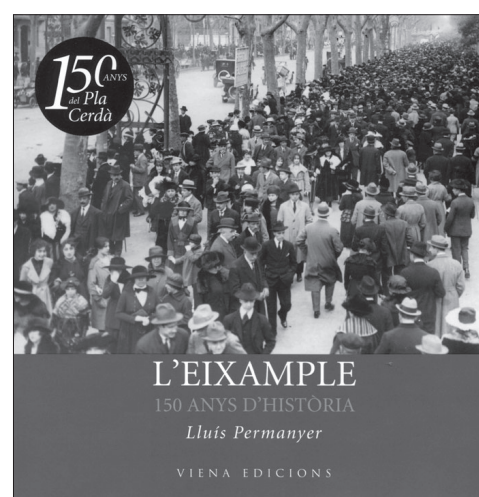
Consells per a celebracions

Aquest llibre és una guia completa per a celebracions laiques (festes, aniversaris, noces, exèquies...) partint de la tradició cultural i humanista del nostre país. Podem trobar-hi una selecció de textos de cèlebres autors, músiques adequades per a cada acte, espais adients, ús de flors segons l'esdeveniment, consells sobre la roba i els complements, propostes de menjar i un sens fi de protocols. L'autora és Susanna Barranco, actriu, directora i productora teatral i escriptora.

Susanna Barranco, *Digue'm una cosa bonica... Paraules per dir en moments de festa i de dol*. Columna Edicions, Barcelona 2008, 427 pàg.

Aventura urbanística

La celebració dels 150 anys del Pla Cerdà i del naixement de l'Eixample mereixia recuperar el llibre que el cronista de Barcelona Lluís Permanyer havia publicat el 1990, esgotat ben aviat: *Història de l'Eixample*. Aquesta nova edició, molt més il·lustrada, amb el text sensiblement ampliat i posat al dia, evoca amb rigor aquella aventura urbanística d'una dimensió gegantina. Aquí s'ofereixen les claus d'un barri que va impulsar la Ciutat Comtal cap a la modernitat.

Lluís Permanyer, *L'Eixample. 150 anys d'història*. Viena Edicions, Barcelona 2008, 205 pàg.

Dolços monacals

Torrans, crema, flams, galetes, pasta fullada, pa de pessic, pastissos, rosquilles, massapans, gemes, bunyols... Aquest volum conté més de 150 receptes que formen part de la tradició rebostera conventual. El secret d'aquestes receptes de la cuina del monestir de les Germanes Franciscanes-Clarisses de Santa Isabel de Valladolid es basa en l'amor per les coses ben fetes. Al costat de les receptes apareixen un seguit de pregàries i de màximes cristianes, com a suport espiritual per al qui les elabori.

Sor Isabel de la Trinidad, *Dulces y postres de las monjas. Las mejores recetas conventuales para fiestas y celebraciones*. Ediciones Styria, Barcelona 2008, 223 pàg.

Un món meravellós

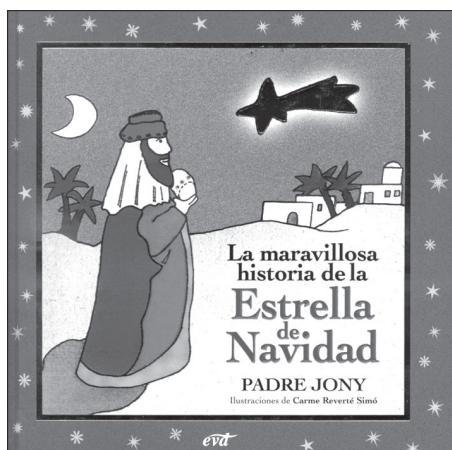
Osama és un home que acaba d'arribar a Beirut i que desvetllarà a través d'aquestes pàgines els secrets de la seva família i molt en especial del seu avi, que havia dedicat la seva vida a l'il·lustre ofici d'explicar històries en bars i mercats. Ningú com ell no sabia parlar d'herois i de brètols, de princeses i esclaves, de tresors ocults en ciutats encantades. Osama decideix seguir les seves passes i *El contador de historias* és la seva manera de portar-nos a un món on tot és possible, fins i tot la felicitat.

Rabih Alameddine, *El contador de historias*. Editorial Lumen, Col·lecció Narrativa, Barcelona 2008, 661 pàg.

Llibres per als més joves

Una història excepcional

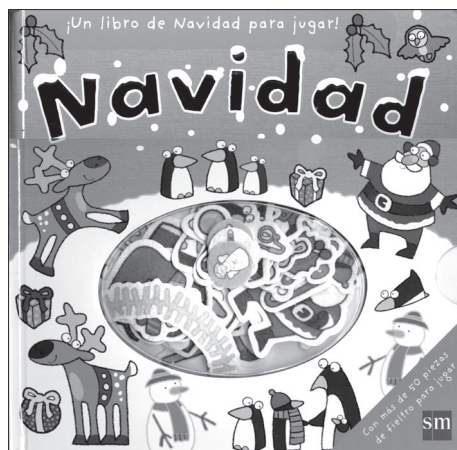

Al Pare Jony, sacerdot i cantant de rock, li agrada molt observar els estels. Una nit freda d'hivern en què brillaven amb especial intensitat, un d'ells —el més petit— va començar a explicar el que havia vist i sentit en una ocasió, i tots els altres s'il·luminaven, cada cop més, a mesura que escoltaven la història. També el Pare Jony escoltava amb atenció. Es tractava de la història més meravellosa que mai no havien sentit... la de l'Estel del Nadal.

Pare Jony (text) i Carme Reverté Simó (il·lustracions), *La maravillosa historia de la Estrella de Navidad*. Editorial Verbo Divino, Estella 2008, 33 pàg.

Arriba el Nadal!

Amb aquest llibre, els més petits de la casa podran aprendre a construir un simpàtic ninot de neu, a decorar els avets per al dia de Nadal, a jugar amb la neu, a col·locar els regals al trineu de Santa Claus o fins i tot ajudar Santa Claus a entrar per la xemeneia de les cases perquè pugui distribuir els regals. Disposa de més de cinquanta peces de feltre perquè els nens juguin i es diverteixin. Recomanat a partir dels tres anys per contenir peces de mida petita.

The Templar Company (text) i Jonatan Lambert (il·lustracions), *Navidad*. ¡Un libro de Navidad para jugar! Ediciones SM, Boadilla del Monte 2008, 10 pàg.

Diferent, però igual

Som milions i milions els éssers humans que vivim en aquest planeta. N'hi ha de tot tipus: rossos i bruns, amb pigues i amb ulleres, grassos i prims... La protagonista d'aquesta història, Clara, és una nena que té un problema de creixement anomenat acondroplàsia i per aquest motiu és molt més baixeta que la resta de nens. Ella vol que la tractin igual que la resta de companys. Amb gran tendresa, es descriu la vida de Clara amb la família, a l'escola o al carrer.

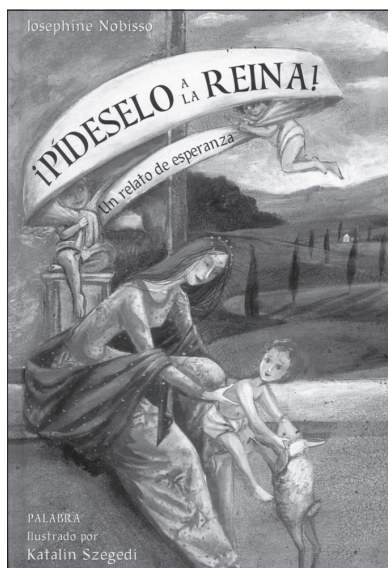
Raquel Ribó (text) i Xavier Robles i Carolina Sáez (il·lustracions), *La Clara és gran*. Editorial Meteora, Barcelona 2008, 58 pàg.

Adorant Jesús

En aquest llibre s'explica que quan Jesús va néixer en una establia humil de Betlem, tres reis de l'Orient van veure que un estel resplendent els convidava a seguir-lo amb el propòsit que anessin a visitar el nen que havia nascut, el Messies. A través d'unes pàgines desplegable extraordinàries, els nens poden conèixer la història d'aquests savis, Melcior, Gaspar i Baltasar, que van haver de travessar deserts i muntanyes per poder adorar Jesús i oferir-li or, encens i mirra.

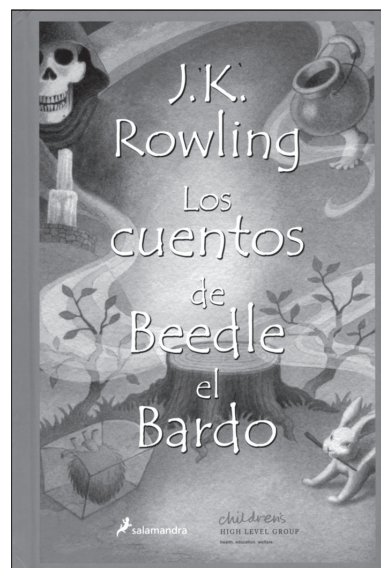
Lluís Farré (text) i Mercè Canals (il·lustracions), *Els tres reis d'Orient*. Combel Editorial, Barcelona 2008, 14 pàg.

Al·legoria sobre Maria

Hi havia una vegada, fa molt de temps, un rei que va tenir un somni: l'única dona digna de ser la seva esposa naixeria en un dels pobles del seu regne... Van passar els anys i es van complir els seus desitjos. La futura reina era bondadosa i solidària amb els més pobres. Aquest relat al·legòric vol honorar el paper importantíssim de la Mare de Déu en la salvació de tots els homes. Com la reina d'aquesta història, Maria coopera de diferents maneres en l'acció salvífica del Senyor, atenent les nostres necessitats.

Josephine Nobisso (text) i Katalin Szegedi (il·lustracions), *¡Pídeselo a la reina! Un relato de esperanza*. Ediciones Palabra. Col·lecció Libros Ilustrados, Madrid 2008, 34 pàg.

Relats màgics

Aquest volum conté cinc contes de fades molt diferents, cadascun amb el seu propi caràcter màgic, que delectaran el lector amb el seu humor i emoció. Al final de cada relat, el professor Albus Dumbledore —cèlebre personatge de ficció de la nissaga *Harry Potter*— escriu un comentari sobre els ensenyaments que es desprenen de la lectura. Una part dels diners de la venda d'aquest llibre es destinaran a The Children's High Level Group, una organització dedicada a protegir els drets dels nens.

J. K. Rowling (text i il·lustracions), *Los cuentos de Beedle el Bardo*. Ediciones Salamandra, Barcelona 2008, 118 pàg.

Fantasia universal

Contes fantàstics, tradicionals, èpics, enginyosos, poètics, heroics, terrorífics, romàntics, històrics... així com faules i llegendes protagonitzades per prínceps i princeses, nens i nenes, animals sagaos i altres de no tan astuts que es veuen implicats en tot tipus d'aventures i peripècies. En aquest volum s'hi troba tot això i moltíssim més. Es traca d'un recull de relats arribats de tots els racons del planeta i explicats en primera persona per la seva gent.

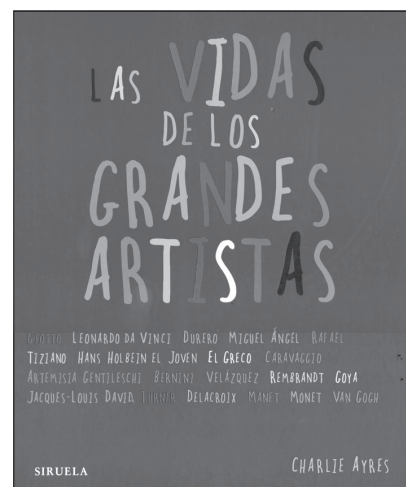
J. M. Hernández Ripoll i Aro Sáinz de la Maza (text) i Daniel Montero Galán (il·lustracions), *Todo el mundo cuenta*. Editorial Molino, Barcelona 2008, 414 pàg.

Mestres de la pintura

Un retrat o un autoretrat de vint grans artistes (Leonardo da Vinci, Caravaggio, El Greco, Velázquez, Van Gogh, Goya, Monet...) ens introdueix en cadascun dels capítols d'aquest llibre al món de la pintura. Tot seguit, s'exposa la seva obra més emblemàtica. Dins del llibre hi ha diferents seccions (Sabies que...?, Fes-ho tu, En vols veure més?) que ofereixen més informació sobre l'artista en qüestió, així com una petita biografia de cadascun d'ells.

Charlie Ayres (text), *Las vidas de los grandes artistas*. Ediciones Siruela, Col·lecció Las Tres Edades, Madrid 2008, 96 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Cristóbal Sàrrias

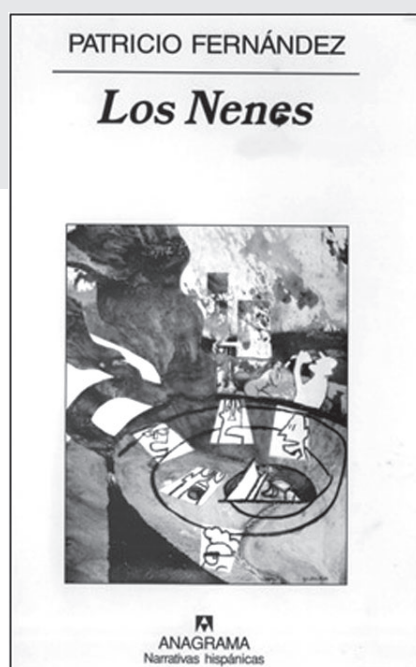
Una llengua, moltes llengües

És una consideració, bastant vulgar i repetida, que la pluralitat de «parlants» en llengua castellana té un patró comú però mil maneres d'expressió: gairebé tothom es considera deutor de Miguel de Cervantes però, a l'hora de la veritat, hi ha unes diferències abismals. No és igual la parla de Mujica Láinez que la de Cortázar, per posar un exemple...

Per això, i de manera aparentment involuntària, *Los Nenes*, de Patricio Fernández, és una anàlisi indirecta d'aquestes maneres diferents i iguals de parlar i de dir.

La història és simple, així la resumeix el mateix autor:

Carlos Iribarren i Gastón Miranda, els protagonistes de cadascuna de les dues històries que s'entrellacen a *Los Nenes*, ja han passat els setanta anys. El primer, Iribarren, «un escriptor, més aviat secret, de diaris, pensaments polítics i reflexions al voltant del futur del món», viatjarà per trobar-se amb un amor de joventut. Fernández, aleshores amb vint anys, li seguirà les passes de prop, fins a veure-s'hi involucrat. La història del novel·lista Miranda i els seus amics és el relat d'un grup

més aviat desbaratat, de converses cruels i absurdes, on no deixa canya dreta. Generacions distants es troben en aquest territori despulat de qualsevol solemnitat. Successos nimis que acaben amb embolics,

Patricio FERNÁNDEZ
Los Nenes
Anagrama, Barcelona 2008, 175 pàg.

humor negre, malalties impresentables. El narrador, un més del grup, retrata part de la vida quotidiana d'aquest lot de xilens carnavalescos, per als quals fins al més sagrat és digne de tornar-se terrenal.

Es tracta de posar en relleu dues vides, amb dues cosmovisions diferents, que es reflecteixen necessàriament en l'estil i en la concreció que les informen. No n'és necessàriament conscient, però és la realitat intuïda ja fa molt de temps pel científic: *l'estil és l'home*.

I aquestes dues maneres d'escriure, que reflecteixen dos tarannàs diferents, són les que ens descobreixen la gran multiplicitat dins de la unitat. I el castellà, l'espanyol, el parlen centenars de milions d'hommes i dones que sorgeixen dins de cultures que van des de Río Grande fins a Tierra de Fuego.

Insisteixo, l'anècdota que s'explica a *Los Nenes* és relativament superficial, si no anem més enllà de la sobrefaç de la història. Serveix, certament, per fer-nos una idea de la bohèmia o dels clans literaris en els quals es mou, moltes vegades, la faràndula dels contadors d'històries o dels «escriptors» que cerquen la inspiració qui sap a on. En aquest cas, no ens belluguem de l'estreta geografia de Xile, però podríem anar a Macondo o la «festa del Boc», als extrems del Patagònia Express, o a la falda del Chimborazo, arreu hi trobarem la igualtat i la diferència, que és precisament el secret de la riquesa en la varietat, tal com indirectament es percep a *Los Nenes*. Una riquesa primigènia, adulterada per encreuaments de cultures possiblement mal assimilades, o acceptades de mal grat.

Campanars

Delfí Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Santa Maria dels Turers de Banyoles

Els campanars que m'han interessat i que han estat objecte del meu treball són els parroquials de torre; amb tot, quan me n'he trobat d'espaldanya (també anomenats de cadireta o de paret), i m'han captivat, no he desaprofitat l'ocasió de mesurar-los. Aquests campanars, amb un mur que sol prolongar-se per damunt de la teulada i amb algun ull obert, d'on penegen les campanes, solen ser campanars de temples humils, ermites, santuaris o de convents i monestirs. Tenen el seu encant i, vistos de lluny, semblen calats que deixen transparentar la llum per damunt del temple. Tot i que acostumen a tenir poca alçada, avui tractaré d'un que em va sorprendre per les seves altes dimensions, el de la parròquia de Santa Maria dels Turers de Banyoles.

L'església parroquial de Banyoles, amb l'advocació de Santa Maria sota la variant dels Turers, m'ha sorprès per aquesta variant mariana, derivada, segurament, del mot *turó*. Es tracta d'una església gòtica, de les primeres en aquest estil al nostre país, aixecada entre el 1269 i el 1333. Consta de tres naus, la central, amb voltes de creueria i absis poligonal de set costats; les laterals, afegides posteriorment, i el portal principal, també posterior, del XIX; un altre portal, lateral, és un bell exemplar del gòtic.

Pel que fa al campanar, es va aixecar elevat el mur frontal, ja alt per si mateix, i s'hi van afegir tres pisos més amb dos ulls en els dos primers i un al superior; en total

cinc. Té una alçada de gairebé 37 metres. Aquest mur, d'un gruix notable, 1,80 metres, a mesura que s'eleva es va aprimant. Quan vaig visitar l'església el 2001 només hi penjava una petita campana a l'ull superior.

Prop de Banyoles, al costat de l'estany, hi ha una església romànica encantadora, la de Santa Maria de Porqueres; també té un alt campanar de cadireta, afegit al segle XVIII damunt el frontis romànic; arriba als 20 metres i escaig.

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 105,99€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 105,99€ per any
☐ Amb dos pagaments semestral de 53€
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

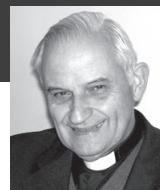
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Actualitats científiques

Per estar a l'aguait d'asteroides perillosos

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Ja sabem que no és impossible que un asteroide dels molts que vaguen pel sistema solar pugui caure un dia sobre la Terra i fer destrosses. N'hi ha uns 9.000 de catalogats com a propers al nostre planeta. El que hi va caure fa uns 65 milions d'anys determinà la fi del Mesozoic i va ser, segons sembla, el causant de la mort de tots els dinosaures. I més a prop d'ara, vam tenir el de Tunguska (Sibèria), del 1908, que es creia que havia estat un cometa, però ara la ciència es decanta per considerar-lo un asteroide rocós de matèria poc cohesionada que es desfèu a miques a uns 8.000 metres d'alçada. Tenia una potència com d'una bomba de deu a quinze megatons (unes 600 vegades la que es llançà sobre Hiroshima). Pel fet de precipitar-se sobre l'altiplà siberià no va afectar gaire la història de la humanitat, però imagineu-vos que hagués irromput sobre la ciutat de Mèxic o de Tòquio. Va abatre vuitanta milions d'arbres en una àrea de 2.000 km², i van morir desenes de milers de rens.

El Congrés dels Estats Units ha encarregat a la Nasa que vagi localitzant tots els asteroides perillosos. Però és el Canadà el país que ha decidit posar mà a l'obra amb la

Efectes de l'asteroide de Tungusta.

o el desvii. I d'això ja se n'encarregaria la Nasa. Esperem, doncs, que ben aviat ens puguem sentir més ben protegits dels possibles danys que ens vindrien de l'espai exterior.

construcció d'un satèl·lit guardià. Es tracta del *Near Earth Object Surveillance Satellit* (o sigui, NEOSS en sigles). El tenen ja molt avançat i preveuen posar-lo en òrbita el 2010. Portarà un telescopi de 15 cm que, tot i ser tan petit, orbitant entre 600 i 800 km d'alçada i de pol a pol cada 50 minuts, farà un treball molt precís de vigilància. No tan sols observarà asteroides i cometes que passin pel nostre entorn sinó també aquells objectes de dimensions reduïdes que són totalment invisibles des de la superfície terrestre, com les restes de satèl·lits artificials que vaguen encara al nostre voltant (es compten prop d'uns 12.000 els objectes d'origen humà que hi ha en òrbita). I també podrà avisar de possibles meteorits, perquè podrà seguir el curs de tot el que hi hagi rodant entre 15.000 i 50.000 quilòmetres d'alçada.

De moment només serà un guardià. No tindrà cap eina per deturar la caiguda de la possible andròmina o roca còsmica perillosa, però podrà donar temps a enviar-hi un artefacte que el contraresti

Cosmologies actuals i fe cristiana

38 Els forats negres prenen part en la cosmologia

Els cosmòlegs actuals consideren aquests astres superdensos, que anomenem *forats negres*, com uns objectes que cal tenir molt en compte a l'hora d'exposar el procés cosmològic de l'origen i desenvolupament de l'univers. Es tracta d'uns astres dotats d'una gravetat tan intensa que ni la llum pot escapar-se d'ells, per això són ben negres. D'aquí els ve el nom. I la llum no se'n desprèn perquè la seva «velocitat de fuga» (que és la que es necessita per vèncer la gravetat d'un astre i escapar-se'n) és superior als 300.000 km/s, que és la velocitat de la llum. I com que segons la teoria de la relativitat no hi ha res que la pugui sobrepassar, resulta que d'un forat negre no en pot fugir res i tot el que hi cau s'hi queda. El nom de *forat negre*, o sigui *black hole* en anglès, fou inventat per John Wheeler el 1968, però tenen una història anterior que hem d'explicar.

De les nanes blanques a les estrelles neutròniques

Segons sembla el primer que va excogitar la hipòtesi de l'existència d'astres tan pesants que no deixessin escapar la llum, i per consegüent fossin invisibles, va ser l'astrònom anglès John Mitchell, que el 27 de novembre de 1783 va exposar a la Royal Society que, tenint en compte que la velocitat de fuga d'un astre és proporcional a l'arrel quadrada de la seva massa i inversament proporcional a l'arrel quadrada del radi, un objecte celest que tingués un diàmetre 250 vegades més gran que el del Sol amb la mateixa densitat de la Terra no deixaria escapar ni la llum. Això ho repetí (potser independentment) Pierre S. de Laplace (1749-1827) el 1796, i ho posà en la primera i segona edició del seu llibre *Ex-*

position du système du monde. Però deixà de posar-ho en la tercera edició, del 1808, probablement perquè, havent-se imposat cada vegada més la teoria ondulatòria de la llum sobre la corpuscular de Newton no hi veia sentit que la llum de pures ones fos atreta per la gravetat de cap astre.

Entrat el segle XIX ningú veia la possibilitat d'un objecte amb una tal quantitat de matèria com la imaginada per Mitchell i Laplace, i la idea cau en l'oblit. Ningú no hi fa més cabòries. Fins al segle XX, en què els coneixements de l'estructura de l'àtom fan que la cosa es pugui plantejar un altre cop en un astre superdens i ara com a ben possible. S'hi arribà a través d'una llarga història: el 1833 Friedrich W. Bessel (1784-1846) enuncia que Sírius és una estrella doble; les ziga-zagues que fa demostren que té una companya que la fa oscil·lar. Els telescopis d'aleshores no la veuen. Cal esperar el 1862, setze anys després de la mort de Bessel, que és quan Alvan G. Clark (1832-1897) aconsegueix distingir-la: té una lluminositat deu mil vegades inferior a la de la seva gran companya. Per què fa tan poca llum si té una massa tan gran com per fer trontollar l'altra? Potser és un estel gegant molt fred, es diu, però el 1914 Walter S. Adams (1876-1956) demostra que és brillantíssima i al mateix temps petitíssima. Té només uns 38.000 km de diàmetre, més menuda que el planeta Neptú. Com és, doncs, que faci una força de gravetat tan enorme envers la companya? El càlcul dona que ha de tenir una densitat d'unes setanta mil vegades la de l'aigua. Això és incomprendible! Els metalls més pesants no arriben a tenir, respecte de l'aigua, una densitat de 23. Però Adams tenia raó. Aviat es descobriren altres estrelles semblants. Ara en diem

nanes blanques. Com és possible una densitat tan descomunal? I, encara, una cosa més estranya: entre el 1920 i el 1929 Arthur S. Eddington (1882-1944) demostra que per superdensos que siguin aquells estels es comporten com un gas.

És el coneixement de l'àtom el que aclareix la cosa: ara els físics han descobert que cada àtom té un nucli molt petit rodejat per les capes d'electrons, que a altes temperatures es poden desprendre, i si ajuntem els nuclis ocuparan molt poc espai. (I menys espai encara si els electrons cauen en el nucli i s'hi fusionen amb els protons). El nucli ocupa només una bilionèsima part del volum que té tot l'àtom quan té completes les capes electròniques, encara que el seu pes sigui mils de vegades superior al conjunt de tots els electrons. En una nana blanca els nuclis estan encara prou separats com per moure's lliurement com les molècules d'un gas. Això vol dir que àdhuc és possible un encongiment més gran. Què passarà, doncs, si hi ha una contracció ulterior, a causa de la gravetat, i es fusionen electrons i protons? S'originaran les *estrelles neutròniques* (la primera, descoberta el 1967 per Anthony Hewish) que poden arribar a una densitat de milions de tones per centímetre cúbic.

De les estrelles neutròniques als forats negres

I no és possible un encongiment més gran? Doncs sí, segons els càlculs. I és aleshores quan es planteja la possibilitat de l'existència real dels *forats negres*. L'astrònom alemany Karl Schwarzschild (1873-1916), professor de Göttingen, després de llegir —des del front rus, on era servint Alemanya en la Primera Guerra

Mundial— la formulació de la teoria general de la relativitat d'Einstein, va escriure un article que envià a Berlín, amb el càlcul de la densitat que hauria de tenir una esfera material per adquirir una gravetat tal que la seva velocitat de fuga superés els 300.000 km/h. Obtingué la fórmula $R=GM/c^2$, sent R el radi crític, G la constant de gravitació universal, M la massa i c la velocitat de la llum. El radi crític expressa fins on cal arronsar-se un estel per arribar a la gravetat dita. La fórmula dona que el radi crític és igual a 2,9531 km multiplicat pel nombre de masses solars de l'astre, o sigui 10 km per a una massa de tres vegades i mitja la solar, i 20 km per a 7 sols. Schwarzschild va morir al camp de batalla quatre mesos més tard d'haver enviat un segon article sobre el tema.

La possibilitat d'un tal encongiment només s'esdevindrà per a estels de gran massa, quan la pressió de radiació, en esgotar-se el «combustible nuclear», sigui inferior a la força gravitatòria, segons va demostrar el 1935 l'astrofísic paquistanès Subrahmanyan Chandrasekhar (1910-1995). La força de la gravetat només contraurà l'estrella fins al forat negre si la massa és superior a 3,5 masses solars. Si és inferior a aquest valor però encara superior a 1,44 masses solars, es convertirà en estrella neutrònica, i si no arriba a 1,44 es convertirà en nana blanca. Això segons Chandrasekhar. Avui dia s'han revisat aquests valors; consideracions relativistes han mostrat que cal que siguin una mica inferiors. Però el fet de la possibilitat dels forats negres, resultants del col·lapse d'estrelles massives ja no es podia negar per cap raó teòrica. La dificultat per a poder afirmar-ne l'existència real en l'univers era la seva invisibilitat: si no emeten llum és clar que no es podem veure. Però aviat es veié que es podien captar indirectament: tenint, com han de tenir, una força gravitacional enorme se'n poden veure els efectes. Al moment present ja ningú no en dubta; els forats negres existeixen de debò i tenen un paper important en el cosmos, sobretot en la seva evolució.

RÀDIO

GRAELLA ESPECIAL DE NADAL

Dimecres 24 de desembre

23.30-01.00 Missa del Gall des de la basílica de Montserrat
02.15-06.55 Radiofórmula Nadal

Dijous 25 de desembre

08.15-08.30 Poema de Nadal
08.30-09.00 Laudes des de la basílica de Montserrat
09.00-09.30 Pastorets
10.30-11.00 La Taula de l'Evangeli
11.00-12.30 Missa conventual des de la basílica de Montserrat
17.00-18.00 Pastorets
Conte de Nadal
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Missa de Nadal des de la catedral de Barcelona
23.00-23.11 Pastorets
02.15-06.55 Radiofórmula Nadal

Divendres 26 de desembre

07.45-08.15 Laudes des de la basílica de Montserrat
11.00-11.15 Pastorets
22.15-23.00 Ressons de Nadal
23.00-23.15 Pastorets
02.15-06.55 Radiofórmula Nadal

Dijous 1 de gener

10.30-11.00 La Taula de l'Evangeli
11.00-12.30 Missa conventual des de la basílica de Montserrat
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Missa de Nadal des de la catedral de Barcelona

Dimarts 6 de gener

10.30-11.00 La Taula de l'Evangeli
11.00-12.30 Missa conventual des de la basílica de Montserrat
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Missa de Nadal des de la catedral de Barcelona

Retable Escolà Catalana, de Ramon de Mur (segle XV).

De dilluns a diumenge

00.00-00.15 Pregària de Completes
Retransmissió de la pregària des del monestir de Santa Maria de Solius, a càrrec dels monjos cistercencs.

Desconnexions de
Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 Informatiu matí + el temps + agenda
10.30 Agenda
12.00 Butlletí informatiu
14.00 Informatiu migdia + el temps + agenda
16.00 i 18.00 Butlletí informatiu
18.30 Agenda
20.00 Informatiu vespre + el temps + agenda
20.30 Música Principat (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 Agenda
14.00 Agenda
16.00 Agenda
17.30 Agenda

Diumenge

08.00 Agenda
14.00 Agenda
16.00 Agenda
17.30 Agenda

RÀDIO BARCELONA

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Dijous 25

12.00 Solemnitat de la Nativitat del Senyor
Benedicció Urbi et Orbi

Diumenge 28

08.45 Shalom
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.
09.00 Islam hoy
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.
09.15 Buenas noticias TV
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez.
10.00 Últimas preguntas
«Contigo aprendí... sobre la familia.»
Directora: M. Ángeles Fernández.
10.25 Testimonio
«El espíritu de Nazareth.»
En la festivitad de la Sagrada Família, Jordi, Pepa, Tomàs, Max i Edith ens conviden a casa seva per viure amb ells l'esperit de Natzaret.
Director: Isidro Catela.
10.30 Santa Missa
Amb la participació d'una coral convidada.
Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.
11.20 Els camins de la calma
Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.
Director: Ferran González.
11.30 Pueblo de Dios
«Sucedió en Belén de Judá.»
El Museu Africà Mundo Negro exposa a la seva seu de Madrid més de 60 pessebres dels cinc continents.
Director: Julián del Olmo.

Diumenge 28

10.35 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.

Director: Francesc Rosaura.

Cada divendres

20.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

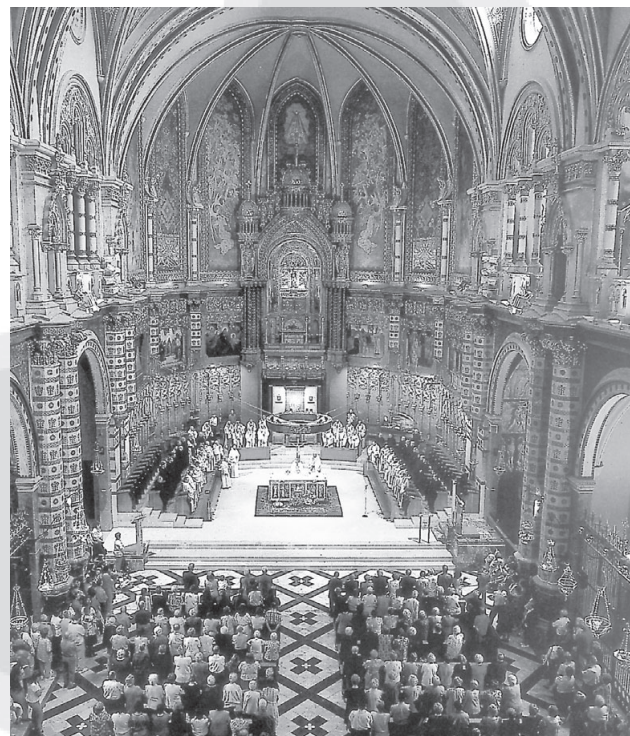
Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 13.00 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes, a les 17.00 i diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.00 h; Televisió Costa Brava, dilluns, a les 00.30 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 9.00 h; Canal Català Girona (Banyoles), dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

us ofereix en
directe des de la
basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7
■ Girona 103.4
■ Lleida 91.5
■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3
■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

Internet

- **ILLES SALOMÓ.**— L'Oficina de Comunicacions de l'Església de les Illes Salomó ha llançat una pàgina web (www.catholicchurchsolomonislands.com) per donar a conèixer més bé la seva realitat.

Pessebres

- **MUSEU AFRICÀ «MUNDO NEGRO».**— Fins al 7 de gener, de 17.00 a 20.00, es pot veure una exposició de pessebres del món, que presenta més de 130 naixements d'Àfrica, Europa, Amèrica i Àsia. C/ Arturo Soria, 101 - Madrid.

Pastorets

- **LA PALMA DE CERVELLÓ.**— El 25 de desembre, a les 19.00; el 28, a les 18.00, i el 4 de gener, a les 18.00, representació de *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies. C/ Sant Josep, s/n - La Palma de Cervelló, tel. 936 720 040.
- **CENTRE MORAL INSTRUCTIU DE GRÀCIA.**— El 2, 3, 4, 10 i 11 de

gener, a les 18.00 (excepte el 4, a les 11.00), representació dels *Pastorets*, de Josep M. Folch i Torres. C/ Ros de Olano, 9 - Barcelona, tel. 932 181 964.

- **CÍRCOL CATÒLIC.**— El 3 i 4 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets* de Josep M. Folch i Torres. C/ Sant Anastasi, 2 - Badalona, tel. 933 844 556.

- **CENTRE PARROQUIAL DE ST. FELIU DE LLOBREGAT.**— El 3 i 4 de gener, a les 18.00, representació dels *Pastorets*, de Josep M. Folch i Torres. C/ Pi i Margall, 6 - Sant Feliu, tel. 936 661 016.

- **CÍRCOL CATÒLIC DE GRÀCIA.**— El 3 i 4 de gener, a les 18.00, representació de *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies. Sta. Magdalena, 12 - 14 - Barcelona, a/e: elcercle@elcercle.cat.

- **CENTRE PARROQUIAL D'ARGENTONA.**— El 3 de gener, a les 21.00, i el 4, a les 19.00, representació de *Pastorets d'Argentona*. C/ Bernat de Riudemeia, 4 - Argentona, a/e: centreparroquialargentona@gmail.com.

- **CENTRE PARROQUIAL DE SARRIÀ.**— El 3, 4, 10 i 11 de gener, a les 17.30, *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies. C/ Pare Miquel de Sarrià, 8 - Barcelona, tel. 932 039 772, a/e: cpsarria@gmail.com.

- **CENTRE CATÒLIC DE SANTS.**— El 4 i 11 de gener, a les 17.30, representació de *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies. C/ Antoni de Capmany, 72-76 - Barcelona, a/e: info@ccsants.org.

- **CENTRE MORAL I CULTURAL DE POBLENOU.**— El 4 i 11 de gener, a les 17.30, *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies. C/ Pujades, 176 - 178 - Barcelona, a/e: secretaria@elcentre.poblenou.cat.

- **SALA CABAÑES.**— El 4 i 11 de gener, a les 17.00, i el 6 i 10, a les 19.00, *Els Pastorets de Mataró*. La Riera, 110 - 120 - Mataró, a/e: salacabanyes@gmail.com.

Barcelona

- **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El 25 de desembre, a les 7.00, missa de l'Aurora; a les 12.00, missa del dia; a les 18.00, vespres i adoració; el 26, a les 12.30, missa; a les 18.00, vespres i adoració; el 31, a les 0.45, missa i nit d'adoració; l'1 de gener, a les 12.00, missa; a les 18.00, vespres i adoració. Serà a l'església de Sant Jaume, c/ Ferran, 28 - Barcelona, tel. 933 170 937.

- **CAIXAFORUM.**— El 29 i 30 de desembre, a les 17.30, especial Nadal *Pinotxo*, amb la companyia de teatre de titelles Galiot; a la mateixa hora *Garri Bardine per als petits*; el 2 i 3 de gener, a les 17.30, programació familiar *La línia que parla*; el 4, a les 12.00, *Sèries famoses (als seus països)*; fins al 4 es pot visitar l'exposició «Alphonse Mucha (1860-1939). Seducció, modernitat i utopia». Av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 953 945, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— Organitzen un recés extraordinari de cap d'any, obert a tothom, el 30 de desembre, de 10.00 a 17.00, dirigit per Mn. Joan Güell, director central dels GOA. Serà a la casa d'exercicis de sant Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona. Més informació i reserva de places: tel. 932 181 005 i 606 229 630.

- **MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS.**— El 30 de desembre, a les 12.00, activitat per a famílies, *Les abelles de la mel i Els contes secrets del Museu*; el 31, a les 12.00, *Vine a veure el Museu per dins i Vols fer la còpia d'un fòssil?*; el 2 de gener, a les 12.00, *Els altres arquitectes i Un carnaval de sons*. Més informació: tel. 933 196 912, fax 933 104 999, a/e: museuciencies@bcn.cat, web: www.bcn.cat/museucencies.

- **LLIBRERIA CLARET.**— El 30 de desembre, a les 19.00, contacontes musical *Txangu i el violinista del temps*, a càrrec d'Alfred Tapscott i Albert Zaragoza; el 3 de gener, a les 12.00, taller *La maleta dels Reis Mags*, amb Carme Faro; el 3, 4 i 5, de 12.00 a 14.00 i de 17.00 a 20.00, un patge reial recollirà les cartes dels nens als Reis Mags. C/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 31 de desembre, a les 22.45, vetlla de pregària de cap d'any. C/ Anglès, 55 - Barcelona, tel. 932 038 915, a/e: st.perepuel.les@teleline.es, web: www.benedictinescat.com.

- **VETLLA DE CAP D'ANY.**— Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu. El 31 de desembre, a les 23.00, hora d'adoració al Santíssim Sagrament, reflexió, pregària comunitària i personal; a les 24.00, *Te Deum* seguit de missa. S'acabarà amb un cant de nades i torrons. Serà a l'església del Santíssim Sagrament de l'Adoració Nocturna Femenina de Barcelona, c/ Aragó, 268 - Barcelona.

- **JESUÏTES.**— El 31 de desembre, a les 23.00, vetlla de cap d'any *Any nou, noves crides*. Serà a l'església dels jesuïtes de c/ Casp, 27 - Barcelona.

- **TIBIDABO.**— El 31 de desembre, a les 23.00, vetlla extraordinària de cap

ASSOCIACIÓ CRISTIANA DE PERSONES SEPARADES I DIVORCIADES

Acrisdi, associació fundada pel P. Jordán Gallego, dominic, amb seu social al c/ Bailèn, 10 de Barcelona (pares dominics).

És una entitat seglar amb el compromís d'acollir, ajudar i compartir amistat amb les persones que, a causa de separació o divorci, desitgen superar els problemes que comporta la seva situació.

Local social: Pares Dominics c/ Bailèn, 10 - 08010 Barcelona

Horari d'oficina dilluns i dimecres de 18 a 20 h

Tel. 932 323 482 - 932 314 807

Local d'esbarjo: Orfeó Gracienc c/ Astúries, 83 - 08012 Barcelona

Tots els dies feiners de 19 a 22 h

a/e: acrisdi@suport.org

web: xarxabcn.net/acrisdi

ENS NECESSITES I ET NECESSITEM!

TRUCA'NS

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones
a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

Bon Nadal!

Sortoses les
entranyes
que et van dur
i els pits que vas
mamar
(Lluc 11,27)

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

Mònica Rozman, artista

L'artista barcelonina Mònica Rozman signa les seves obres com a «Arrel». És la part amagada de la seva pròpia vida, la fe, que ningú no veu, però que alimenta tot el seu art, tal com s'expressa eloqüentment en la nostra portada especial del número de Nadal. La Mònica aposta per una Nativitat diferent, gens estereotipada, de trets ètnics, que vol expressar, a través de l'art, la universalitat de l'amor del Déu que es fa home perquè l'home esdevingui Déu.

«L'art permet expressar el que no es pot dir amb paraules»

Samuel Gutiérrez

—D'on neix el teu interès per l'art religiós contemporani?

—Neix de la meua pròpia experiència de fe, que és el millor tresor de la meua vida. En aquest sentit, tinc molt clar que l'objectiu del meu art és fonamentalment l'evangelització. De totes maneres, per entendre com he arribat fins aquí cal fer una mica d'història. Vaig tenir la sort de rebre la fe de ben petita, i ja amb 16 anys vaig començar a impartir catequesi i transmetre als altres, sobretot infants i joves, la meua fe cristiana. En l'àmbit acadèmic i més tard professional, vaig estudiar arquitectura i vaig exercir primer com a arquitecta i després com a professora de plàstica i dibuix. També vaig començar a pintar al principi, sobretot, flors i retrats. Tanmateix, em costava expressar la meua vivència religiosa, tan íntima i personal, a través de l'art. Fins que va arribar un moment en la meua vida en què la meua vessant de catequesi i evangelització i la vessant artística, fins llavors separades, es van unir.

—Com es va produir aquesta unió?

—Va ser l'any 2004, durant uns exercicis espirituals, quan vaig sentir una crida molt concreta de Déu a posar el meu art al servei de l'Evangeli. Fins llavors havia expressat la fe i la trans-

cendència de forma indirecta a través de la natura i la seva bellesa, dels rostres de persones, de les mirades, buscant el fons de l'ésser humà. A partir dels exercicis em vaig atrevir finalment a fer obres clarament religioses.

—Acostumats a criteris artístics clàssics que han superat les fronteres del temps, sorprenen determinats tipus d'obres modernes d'art religiós, com ara les teves...

—No tinc la sensació que el meu art sigui tan modern i trencador. Faig imatges figuratives, amb alguns elements abstractes i influències de Picasso, però en general, no crec que sigui tan innovador. Veig, a més, que a la gent li agrada força comprovar que s'està fent art religiós una mica més actual.

—Creus que l'art pot esdevenir un camí privilegiat per expressar la transcendència i el misteri de Déu?

—Per descomptat. L'art permet expressar el que no es pot dir amb paraules, perquè va des del fons del cor de l'artista fins al fons del cor de l'altre.

—Què ens pots explicar del procés creatiu de la felicitació nadalenca d'aquest any de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana?

—La imatge es va gestar, d'una banda, a través del treball interior, de la pregària, sobretot amb l'Evangeli; i de l'altra, a través de la inspiració que em

va provocar una imatge fotogràfica de l'exposició *Maternitats*, de Bru Rovira, que presentava dones en situacions molt difícils juntament amb els seus nadons. El missatge de la mostra era el següent: «Encara que les coses vagin molt malament sempre podràs trobar al teu interior una espurna de bellesa per agafar-t'hi.» Em va agradar molt, ja que les imatges de Rovira destacaven per la relació de tendresa i intimitat entre la mare i el fill, que a mi, personalment, em van evocar el primer Nadal. Em va agradar de manera particular la imatge d'una dona africana contemplant joiosa el seu fill de pocs mesos i la vaig agafar com a referència. Així, la imatge de la felicitació destaca per una Mare de Déu i el seu fill amb trets ètnics, que trenca amb els canons clàssics i els estereotips. Crec que és bo que sigui així perquè, en els temps actuals, la fe pot ser també una bona manera d'acollir la immigració. Un cop vaig tenir la idea clara, em vaig posar a treballar amb diverses tècniques pictòriques, que van unir-se finalment davant de la pantalla de l'ordinador. Combino així les tècniques manuals i les digitals, intentant harmonitzar-les de la manera més càlida possible. El repte ha estat el de comunicar que en l'amor entre una mare i un fill hi ha un gran misteri, alguna cosa intangible, profunda i eterna.

Carles Soler i Perdigo
Bisbe emèrit de Girona

Nadal 2008

Torna a ser Nadal. L'avet, el pessebre, Josep i Maria i el Nen sobre la palla, a casa. Als carrers, lluminàries, estels, molta gent delectosa de comprar obsequis. Es tracta de celebrar l'esdeveniment més gran de la història. Certament molt manipulat pels interessos comercials. Tanmateix no es pot eludir un rerefons que el transcendeix. La festivitat de la Immaculada ja ho anunciava. Per Nadal la fe cristiana celebra la manifestació del qui és la vida veritable. Se'ns fa present el seu misteri.

No basta creure que el Nadó de Betlem és el Fill etern de Déu Pare. Ho celebrem. I celebrar és més que recordar, més que simplement saber. El noi que ha nascut, el fill que ens ha estat donat porta a l'espall la insígnia de príncep. No ha vingut a jutjar, ni a condemnar. No ha vingut armat per castigar. És aquí perquè vol estar amb nosaltres i alliberar-nos. És príncep de pau. Déu-que-és-amb-nosaltres. Heus ací per què celebrem el Nadal.

Déu volia donar-se personalment. Volia ser acollit per l'única criatura capaç d'acollir-lo, d'entendre la seva donació amorosa, que perdona i convida a compartir la seva vida divina. Per això vam ser cridats a l'existència. Només en Jesús de Natzaret, el Nadó de Betlem, l'home aconsegueix aquesta finalitat. En ell es realitza de ple la humanitat, tal com havia estat pensada, volguda i creada per Déu. En ell i per ell i amb ell, esdevenim nosaltres fills de Déu. És possible una humanitat agermanada.

És gran i admirable el misteri de Nadal. Ens sobrepassa. Estem tan acostumats a sentir: «La Paraula s'ha fet home» que ja no compremem ni ens en qüestionem el significat. Però, en el pessebre, contemplant-lo amb ulls d'infant, podem anar copsant i agraint com Déu manifesta la seva bondat i el seu amor als homes (Tt 3,4).

Nadal ens mostra allò que Déu és capaç de fer per nosaltres, les seves criatures, que ha volgut fills i filles seves. Sense deixar de ser Déu, s'ha fet home. Un home, en el seu capteniment habitual, com un home qualsevol. Nascut en un país insignificant, en un medi humà de baix nivell social, econòmic i cultural. Va ser emigrant, va patir humiliacions, pobresa i rebuig social. Després d'un judici infamant, els turments d'una terrible passió i una mort ignominiosa en creu. Tot ja era predestinat i present en el plor i en el somriure de l'Infant agombolat entre el bou i l'ase.

El sentit i el profit que puguem treure de la celebració un any més del Nadal dependrà de si sentim la necessitat o no d'un Messies Salvador. No és fàcilment mesurable aquesta necessitat. Potser el qui se'n sent menys necessitat és qui més el necessita. De fet, ens agradi o no, tota la humanitat avança a l'encontre d'aquest Salvador.

Davant del pessebre, davant del Nadó de Betlem retrobem l'alegria de viure. Ens sentim motivats a ser reconciliats amb Déu, el Pare i recobrem la consciència de germanor. Nadal promou en el cor l'esperança.

El Nadal dels perseguits

Eduard Brufau

Com cada any per Nadal, els cristians d'arreu del món celebren el naixement de Jesucrist, el Fill de Déu, el Messies. No tots els cristians, però, el poden celebrar amb la mateixa pau que ho fem aquí, especialment en aquells països on són perseguits a causa de la seva fe. En els darrers mesos ens hem assabentat d'algunes situacions de violència extrema cap a ells a diversos llocs del món.

Un dels més colpadors ha tingut lloc a l'Índia, concretament a l'estat d'Orissa, on fonamentalistes hinduistes han cremat cases de famílies cristianes, esglésies i han assassinat preveres, religiosos i laics.

A l'Iraq, tot i els esforços internacionals, la situació dels cristians continua sent molt precària a causa dels atemptats, els segrestos i les amenaces contínues: molts d'ells han optat per exiliar-se. Al Sudan fa més de vint anys que les autoritats del nord musulmà tenen engegada una guerra contra el sud cristià per convertir-los i apropiars'n els recursos naturals; no sembla que ningú tingui interès per posar-hi fi. I finalment a la Xina, on el govern autoritari silenci, empresona i fa desaparèixer els cristians que considera poc afins al règim. Per desgràcia, com és evident, les persecucions contra els cristians no són pròpies del passat, sinó que avui encara continuen. Són aquests cristians perseguits els que hem de recordar per Nadal.

HAPPY BOOKS

LA FORMIGA D'OR

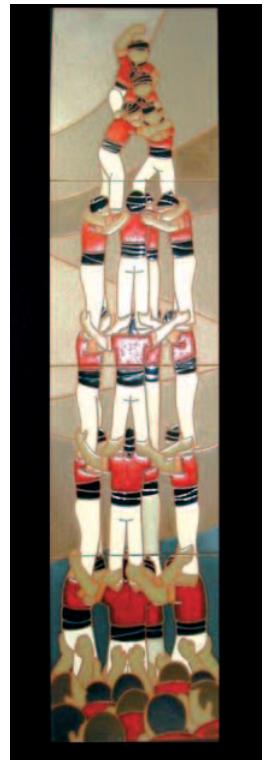
Ceràmica de les monges del monestir de Sant Benet de Montserrat

Exposició i venda a la Botiga de la Catedral i a La Formiga d'Or

Aquest Nadal... un regal molt personal i per sempre

13 x 9 cm, Ja a la venda aquests noms i molts altres. També el vostre nom per encàrrec

Castellers
100 x 25 cm

Poseu un signe cristià a casa vostra

Mare de Déu i escolans
88 x 42 cm

Pit-roig 30 x 25 cm

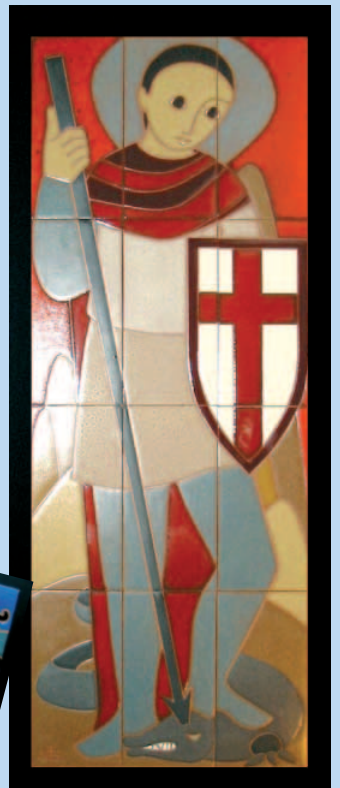
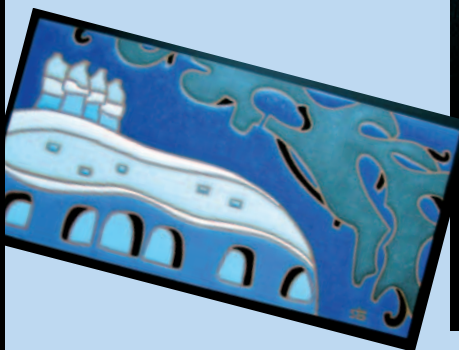

Nadal bou i mula
11 x 13 cm

Nadal arbre flors
12 x 13 cm

Gaudí Pedrera,
Gaudí Batlló,
Gaudí Sagrada Família
30 x 18

Sant Jordi
87 x 40 cm

Tenim el llibre que t'agradarà i els millors regals per a aquestes Festes Nadalenques i per al tió o per Reis, tenim llibres infantils i també joguines a bon preu.

Us esperem a:

HAPPY BOOKS

BARCELONA

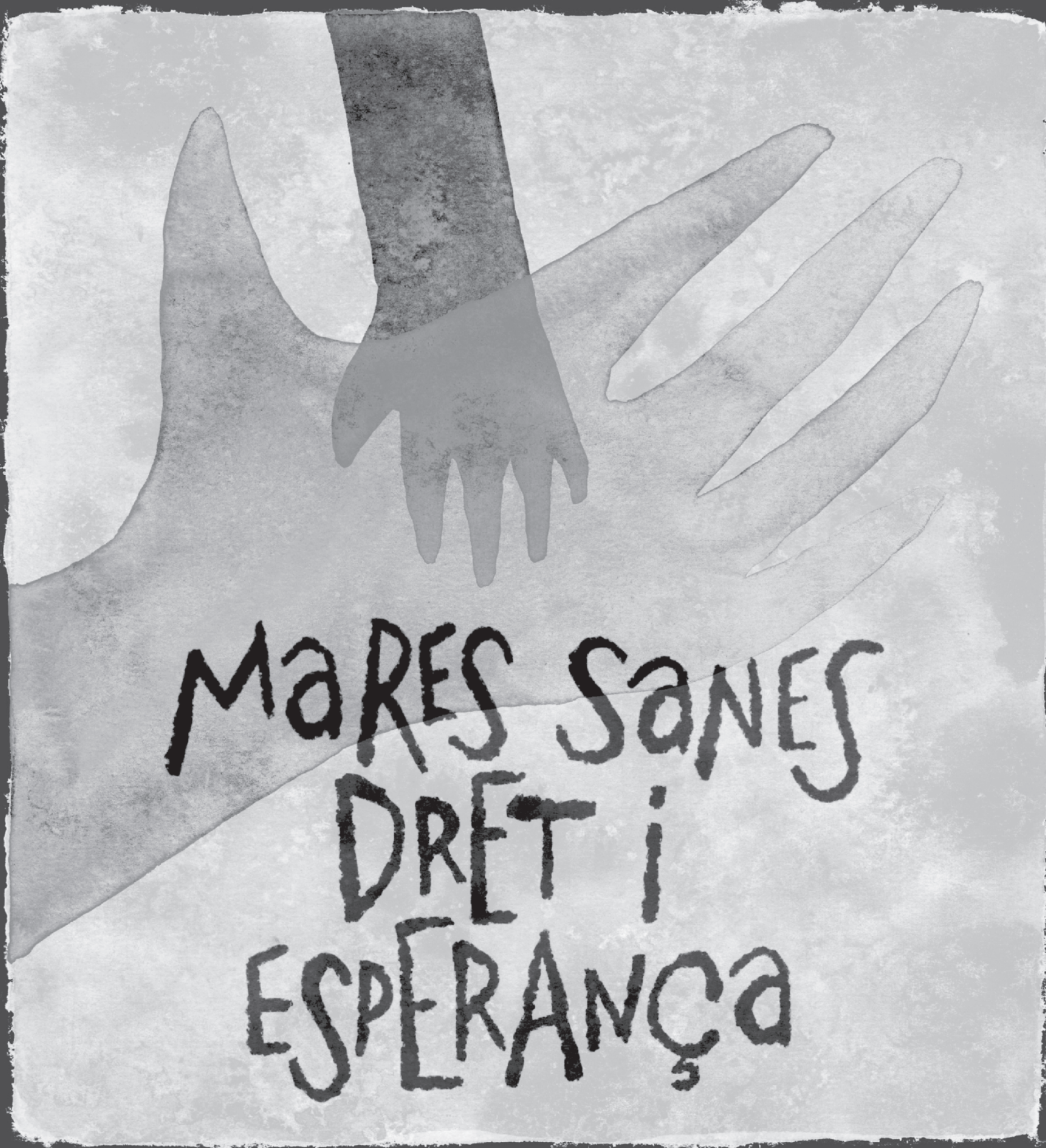
Pelai, 20
Tel. 933 170 768

LA FORMIGA D'OR
Portal de l'Àngel, 5
Duc de la Victòria, 12
Tel. 933 023 942

BOTIGA DE LA
CATEDRAL
Claustre de la Catedral
Tel. 932 684 002

Mans **Unides**

www.mansunides.org

Telèfon 93 487 78 78 - www.mansunides.org
Donatius a les delegacions de Mans Unides,
a Bancs i Caixes, a Servicaixa i a Internet